Evangélikus Élet

EVANGÉLIKUS HETILAP • *www.evangelikuselet.hu* *79. évfolyam, 23. szám* ■ *2014. június 8.* ■ *Pünkösd ünnepe* Ára: 275 Ft

CHIARA LUBICH: SZENTLÉLEK

Engedd el a korlátot!

PÜNKÖSD ÜNNEPE – APCSEL 5,27–32

Istennek kell inkább engedelmeskedni

Annak idején rettenetesen szégyelltem volna, ha kiderül, ma már minden aggodalmaskodás nélkül be merem vallani, én bizony megsirattam *Weynken van Renessét.* Mindez akkor történt, amikor az 1950-es évek legvégén a győri gyülekezet ifjúságában egy akkor még egészen ismeretlen színdarab előadására készültünk.

Misztériumjátéknak nevezte a szerzője a darabot, a címe is elég talányosan hangzott: *Kilenc kő.* A fájdalmas egyháztörténeti dokumentumok alapján írt darab története szerint a németalföldi ellenreformáció idején kiadták a parancsot: tilos olvasni a Szentírást, a Bibliákat be kell szolgáltatni a hatóságoknak. A város tisztes polgárai engedelmeskedtek a parancsnak, beszolgáltatták a tiltott könyvet. De Alba herceg pribékjei, csahos kutyái házkutatásokat szerveztek. És a polgármester nevelt lányánál, egy bizonyos Weynken van Renessénél megtalálták a tiltott könyv egy példányát. A büntetés nem maradt el, az ítélet szörnyű és elrettentő volt. A leányt, aki nem volt hajlandó megtagadni a Bibliát, nem volt hajlandó jószántából lemondani e számára oly drága könyv napi olvasásáról, arra ítélték, hogy elevenen a városfalba falazzák.

Ott áll a lány a fal üregében, s a hóhér egyenként helyezi a hatalmas köveket – kilenc darabot – egymás után a sírbolttá lett üreg nyílásába. S a darab folyamán sorra megszólalnak a kövek. Az egyik azt suttogja a lány fülébe: „Fiatal vagy még! Vőlegényed is van! Testedben hordozod a teremtő Isten ajándékaként eljövendő gyermekeid életét." És a csábító szóra válaszul hangzik a lány válasza: „Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek." Megszólal a jóságos nevelőapa, a polgármester szavával is az egyik kő: „Lányom, elment az eszed?! Mi neveltünk téged, vigyáztunk rád, hallgass rám! Most odavetnéd fiatal életedet – ezért?" „Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek." Megszólal a szerelmes vőlegény, Jan, az ácslegény is, és férfiszívének minden bánatával és szeretetre éhes szíve vallomásával könyörög a lányhoz: „Szeretlek téged, szeretsz engem, a boldog jövőt ne dobd el!" „Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek." És végül megszólal a halálra ítélt lány szíve is. Szavait az utolsó kő harsogja el: „Elment az eszed? Milyen áldozat ez? Milyen Isten ez, aki ilyet kíván?" Mégis: „Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek." Helyére kerül a kilencedik, az utolsó kő is, és Weynken van Renesse mártírsorsa beteljesedik.

AZ ÜNNEP IGÉJE

Ezt a Weynkent sirattam meg – bár éppen rám osztotta lelkészünk az inkvizítor szerepét. Sirattam mégis (titokban) és csodáltam. Micsoda hite volt ennek a szegény árva polgárlánynak, aki életét adta a Szentírásért! De nem is a könyvért, hanem a könyv Uráért, Jézusért. Mert Istennek engedelmeskedett inkább, mint az embereknek. *Ne legyen más Istened!*

A misztériumjáték alapjául szolgáló események után közel egy évszázaddal futárok vitték szét a Felvidéken és Dunántúlon a pecsétes levelet. A pozsonyi vértörvényszék összeült, s maga elé citálta azokat a prédikátorokat, lelkészeket, oskolamestereket, akik abban a hírben álltak, hogy az új, a megreformált tanok hirdetői. Ismét beindult a gépezet. Voltak, akik gyötrődve-harcolva – az vessen rájuk követ először, aki biztos abban, hogy maga is nem így tett volna – aláírták a kötelezvényt, hogy megtagadják hitüket, vagy elhagyják hazájukat. És csak néhányszor tízen vállalták azt, ami hőssé teszi őket a mi szemünkben, s mártírrá az egyháztörténet lapjain: hogy gályapadokhoz odakötözve fogják életük hátralévő – minden bizonnyal rövid, de szenvedéssel teli – idejét tölteni. *Istennek kell inkább engedelmeskedni, mint az embereknek.*

Tudom folytatni a sort. Ismerek olyan fiatalembert, aki a budapesti egyetemista menzán társai gúnyolódó pillantásainak kereszttüzében keresztet vet és imádkozik minden alkalommal, amikor asztalhoz ül. Ismerek olyat is, aki nem csatlakozik a karriervadászok acsarkodó hordájához, de vagyonát, életét odaszenteli Istennek, az ínséget szenvedő felebarátok szolgálatára.

S az embernek, amikor ezeket a példákat hallja, vagy ilyen testvérekkel találkozik, akkor – talán nem tévedek – az az első gondolata: de szeretnék én is ilyen lenni! De szeretném én is így, az apostolok, a mártírok, a gályarab prédikátorok hűségével követni Jézust! Szeretnék áldozatot hozni érte, aki meghalt értem. De hát én nem vagyok hős! Mi már csak ilyenek vagyunk, Jézus is biztosan megért bennünket. Mi nem vagyunk képesek, alkalmasak ilyen áldozathozatalra!

Aki így mentegeti magát, az elfeledkezik arról, milyen utat jártak be az apostolok, akik hajladozó nádszálak voltak, de pünkösdkor oszlopokká tette őket a Szentlélek. Tanúságtételük így lett „az egy szent, egyetemes és apostoli egyház" fundamentumává. Éppen őket tette tanúvá az Úristen, akik pontosan tudták, mit jelent az *„Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok".* (1Kor 15,10)

Isten az ígéreteknek és azok valóra váltásának tervszerű lépéseivel halad előre útján; és bizonyosan véghezviszi, amit elhatározott. Erről tanúskodtak egykor az apostolok és mindazok, akik felismerték Isten cselekvésének ezt a rendjét, belső logikáját. Ez a mi reménységünk alapja is. Isten ígéretei nem üres szavak, nem olcsó kampányfogások, amelyekkel hatalmának biztosítása érdekében rövid távú sikereket akar elérni. Ígéreteivel minket akar *informálni és formálni,* hogy idejében belássuk, javunkra van, ha szándékaival azonosulunk. Mert Isten *„azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére".* (1Tim 2,4) Ezért hirdetteti ma is az evangéliumot, és általa nekünk is adja a Szentlélek ajándékát.

■ ITTZÉS JÁNOS

Imádkozzunk! Urunk, napjainkban egyházad hajójának vitorláit nem dagasztja a Lélek szele. Ezért mi magunk is gyakran gyengék, elesettek és fáradtak vagyunk. Könyörgünk, szánj meg bennünket, és járj közben értünk Atyádnál, hiszen megígérted: ő ad Szentlelket azoknak, akik kérik tőle. Kérünk, vidd trónusa elé könyörgésünket: Veni Creator Spiritus. Ámen.

■ SZEVERÉNYI JÁNOS

Egyházunk legjelentősebb évenkénti megmozdulásává nőtték ki magukat az országos és egyházkerületi missziói rendezvények, az őszi Deák téri evangelizáció és a három kerület egy napon tartott találkozója. Május 31-én, pünkösd ünnepe előtt egy héttel Dabason, Győrben és Orosházán együttesen közel háromezren találkoztak, hogy hallgassák az evangéliumot, beszélgessenek, és jobbnál jobb előadásokon, közösségi programokon vegyenek részt. A háromezres számot akár szimbolikusan is értelmezhetnénk, hiszen a jeruzsálemi szentlelkes „missziói napon" mintegy *„háromezer lélek csatlakozott"* a tanítványi közösséghez (ApCsel 2,41b).

Érdemes a két esemény közötti különbségre is gondolni. Mi, evangélikusok nagyobb részben gyakorló hívőként látogatjuk ezeket az alkalmakat, Jeruzsálemben pedig a csatlakozók újak voltak, megtérők és betérők.

A Szentlelket nem birtokolja sem missziói bizottság, sem zsinat, még az evangelizációs és missziói lelkész sem… A mennyei fuvallatot mi a legedzettebb lutheránus tüdővel sem vagyunk képesek másokra lehelni. Ugyanakkor hasznos lehet elgondolkodni azon, hogy az első nagy Lélek-kiáradás előtt mit tett a Jézus-hívők akkori csapata.

Visszatértek Jeruzsálembe, és a felső szobában, ahol megszálltak, *„valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt".* (ApCsel 1,14) Engedelmeskedtek Jézusnak, aki így búcsúzott tőlük: *„…maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztattok mennyei erővel."* (Lk 24,49)

Mit tanulhatunk ebből? 1. Az egyház, a gyülekezet ügyében hallgatnunk kell Jézus szavára, és csak az ő szavára. 2. Engedelmeskedni kell az ő parancsának: addig ne tegyünk semmit (prédikálás, lelkigondozás, látogatás, diakónia, misszióistratégia-alkotás, lelkészképzés stb.), amíg meg nem kereszteltetünk Szentlélekkel és tűzzel. 3. Egyházunk tanítványi körének egy szívvel és egy lélekkel kitartóan kellene imádkoznia.

Tudjuk, hogy sokan szeretnék a megújulást, ezért könyörögnek egyénileg és gyülekezeti imakörökben, missziói egyesületekben. Az áttörés mégsem érzékelhető.

Református testvéregyházunk *egyházi jövőkép bizottságának* vezetője – hosszú felmérés, útkeresés, stratégiaalkotás után – ezt nyilatkozta: „A semper reformanda valójában nem arra buzdít, hogy állandóan reformokon görcsöljünk. Sokkal inkább arra, hogy üljünk le Jézus lábaihoz, és hallgassuk őt. És ha Jézussal járunk, akkor a megújulás a létünkből fakad, hiszen ő folyamatosan megújít minket. Ezért az egyház megújulása is velünk kezdődik." *(goo.gl/DDBvJ9)*

Úgy látom, hogy megkísért bennünket egy bizonyos döntésképtelenség. Szeretnénk az egyház megújulását, megerősödését, de az emberi feltétel teljesítése néha gondot okoz.

Második emeleti lakásából vittük székében ülve az idős nagymamát le az udvarra. Ketten fogtuk a széket, óvatosan lépegettünk, hogy le ne ejtsük szegényt. Egyszer csak hirtelen megragadta a lépcsőház korlátját. Ettől a váratlan mozdulattól esett ki majdnem az ülőhelyéről.

Testvérek, ha azt szeretnénk, hogy az Úr vigyen, hordozzon minket, engedjük el a korlátot!

A jeruzsálemi tanítványi csapat pünkösd ünnepe előtt már elvesztette saját hitébe, szolgálatába vetett illúzióját. Nincs az a jó szándék, pénz, terv, amely segíthetne egyházunkon. (Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ne élnénk a Szentlélek által megvilágosított józan ész kötelezettségével, amikor tervezünk, szervezünk, átalakítunk, finanszírozunk.) Olyan jó lenne, ha lélekben térdre esnénk (de akár fizikailag is), és kitárt karral, szívvel, egy akarattal kiáltanánk *Szentlélekért* – bűnöket, kételyeket elégető mennyei lángért, áporodott, tisztátalan levegőt kisöprő viharért!

Higgyük el, nem az Örökkévalón múlik személyes és közösségi életünk megújulása! Ő a kövekből is támasztat fiakat magának. A kőszívet érző hússzívvé teremtheti újjá. A negyednapos halottban is látta a feltámadott, tanúságtevő Lázárt; a nyugtalan, kapzsi Zákeusban is a majdani misszionáriust.

Az 1981. május 27-én elhunyt érzékeny, törékeny, hívő költőzseni, *Pilinszky János* így írt erről a szeretetteljes isteni látásról *Átváltozás* című versében: „Rossz voltam, s te azt mondtad, jó vagyok. / Csúf, de te gyönyörűnek találtál. / Végig hallgattad mindig, amit mondtam. / Halandóból így lettem halhatatlan."

A professzionálisan szervezett és jó atmoszférájú orosházi missziói napon (hiszem: a másik kettőn is) valami megcsillant ebből az isteni szeretetből és halhatatlanságból.

Egyház, rogate!

A szerző egyházunk országos missziói lelkésze.

Az egyházkerületek missziói napjáról összeállításunk a 8–9. oldalon

Oratio œcumenica

Mindenható Istenünk! Szíved szeretetének lobogásával adtad Szentlelkedet egykor a tanítványoknak. Bizalommal kérünk, add nekünk is magadat Lelked által! Teremtő erőd hívta életre pünkösdkor az egyházat. Kérünk, érints meg és formálj át minket is újjáteremtő Lelkeddel, hogy imádkozhassunk azért, amire indítasz!

Vigasztaló Szentlélek! Az első idők kegyelmi ajándékait várjuk tőled. Miként a tanítványok akkor újból felismerték és megszerették Jézust, és olthatatlan lángra lobbant hitük, kérünk, hadd gyúljon a mi szívünkben is szeretet megváltó Urunk iránt!

Pártfogó Lélek! Állj mellénk, és újítsd, erősítsd meg ellobbanó, tiszavirág-életű hitünket!

Hatalomnak Lelke! Istápold hazánkat, kormányozd vezetőinket! Hadd kapjunk mindnyájan személyesen tőled vezetést, hogy személyesen ismerhessünk téged! Jöjj hozzánk, és akkor ebben a békétlen világban is békességre találunk.

Szentségnek Lelke! Juttasd eszünkbe igédet, hogy meg ne szomorítsunk téged. Tanácsold gyülekezeteidet, újítsd meg keresztyénségünket.

Kijelentés Lelke! Hozd bűneinket világosságra, és adj bátorságot a megtérésre. Figyelmeztess bennünket, lábunk nehogy rossz útra térjen, hanem megtalálja az utat a segítségünkre várókhoz! Minket is vigaszod segít a holnapok felé, szereteted nyelve mindnyájunk számára érthető. Add, hogy azok a nagy tetteid, amelyeket velünk teszel, továbbáradjanak tanúságul mások felé!

Szeretet Lelke! Segíts felismernünk az idők jeleit! Vigyél minket abba a nyárba, ahol az esőbe borult és a napfényes fesztiválok is arra emlékeztetnek bennünket, hogy az egykor elesett Jeruzsálem helyett Isten ad a neki engedelmeseknek örök örvendezéssel teli mennyei Jeruzsálemet!

Élet Lelke! Ajándékaidat ránk árasztva munkáld, tartsd életben lelkünk gyümölcseit, hogy szent örömmel térjünk vissza Atyánkhoz.

Hallgass meg minket, Istenünk, szent Fiadért, Jézus Krisztusért, akit Úrrá és Krisztussá tettél, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön-örökké. Ámen.

SEMPER REFORMANDA

„Mielőtt az ember a Szentlélek birodalmában új teremtésként megújulna, semmit sem cselekszik és fáradozik azért, amivel magát erre a megújulásra felkészíthetné, továbbá újjáteremtve sem tesz semmit, s nem fáradozik azért, hogy ebben az országban megmaradhasson, hanem mindkettőt a Szentlélek cselekszi benne. Igen, önnön erőnk nélkül teremt bennünket újjá, s ugyanígy tartja meg az újjászületetteket is, amint Jakab mondja: »Az ő akarata szült minket újjá az igazság igéje által, hogy mi teremtésének mintegy a zsengéi legyünk.« (Jak 1,18) Az új teremtésről szól tehát."

Luther Márton: A szolgai akarat *(Jakabné Csizmazia Eszter, Weltler Ödön, Weltler Sándor fordítása)*

EVANGÉLIKUSÉLET.HU

PÜNKÖSD 2. NAPJA – APCSEL 15,6–12

Isten nem tesz különbséget a Krisztusban hívők között

A vita életbevágóan fontos, a gondolkodó ember elvitathatatlan joga. Csak ez által lehet ügyeket, helyzeteket, gondolatokat, hitelveket tisztázni. Egyetlen kritikai feltétele a vitának a kulturáltság, a vitastílus.

Egy nagyon régi vitahelyzetről van szó ezen a mai – pünkösdhétfői – ünnepnapon.

Úgy kezdődött, hogy volt egy „spirituális atomrobbanás". A názáreti Jézus meghalt a kereszten, és harmadnaptól kezdve újra és újra megjelent a tanítványai között negyven napon át, hogy felkészítse őket a világméretű misszióra. *„Tegyetek tanítványnyá minden népet"* – hangzott a feltámadott és mennybe induló Jézus parancsszava (Mt 28,16 kk.). A parancs lényege: terjesszétek az evangéliumot, Isten szeretetének abszolút jó hírét.

Az evangélium elképesztően gyorsan, robbanásszerűen terjedt. Eleinte csak a zsidó jellegű csatornák működtek, zsinagógától zsinagógáig. De az evangélium kirobbanó, örök életet teremtő ereje hamarosan kitört ebből a szűkös csatornából. Mint egy áradva duzzadó folyam, amely nem tűri a természetes gátakat, áttört az evangélium a zsinagógák falain, és áradni kezdett a zűrös és zavaros gondolkodású pogányok felé is.

Érdekes lenne megismerkedni az akkori pogány világ elképesztő vallási, filozófiai káoszával. Természetesen elég egy pillantást vetnünk saját, európainak mondott korunkra, és benyomást szerezhetünk erről a kétségbeesett zűrzavarról. Például a római szellembe is belefért volna egy szakállas, se nő, se férfi minőség nélküli diadala és közepes értékű dala. Ha változnak is a formák, a tartalmak alig-alig.

AZ ÜNNEP IGÉJE

Abban a zűrzavarban az evangélium tehát robbanásszerűen terjedt, hatásosan áradt a pogányok felé is. A zsidó származású tanítványok nem kis csoportjában jelentős zavart okozott ez a meglepő fordulat, és *„akik Júdeából jöttek le"* (15,1 kk.), rátámadtak az első missziói úton járó Pálra és Barnabásra. Így olvassuk: *„nem kis viszálya és vitája"* lett Pálnak (és Barnabásnak) velük, úgyhogy döntőbíróságra volt szükség az ügyben, mert mindenki fellebbezett. *„Az apostolok és a jeruzsálemi vének"* lettek a döntőbírók. Így került sor az egyház első zsinatára, ahol kizárólag az evangélium terjedésének és terjesztésének a módja volt a téma, és nem holmi kicsinyes szabályozási játszma. Akkor és ott alapvető fontosságú hitbeli kérdésről vitatkoztak. Miről?

Ennek az első zsinatnak izgalmas témája ez volt: terjedhet-e az evangélium a mózesi törvények kötelezettsége nélkül, vagy sem. És hatalmas vita támadt. Magunk elé képzelhetjük a hangzavart, a szellemi vitát zsidók és pogányok viszonyáról a Jézust hirdetők között. Vége az első missziói útnak (vö. ApCsel 13–14. fejezete), és már menet közben kirobbant a vita. Az első drámai esemény témánk összefüggésében az volt, ami a pizidiai Antiókhia zsinagógájában történt. Pál apostol a Lélek segítségével olyan hatásfokkal hirdette a Megfeszítettet, hogy *„a következő szombaton majdnem az egész város összegyűlt, hogy hallgassa az Úr igéjét"* (13,44 kk.). S persze kitört a botrány, mert hogyan is merészeltek ezek a pogányok a szent ügy közelébe jönni?! Majd Ikóniumban ismét skandalum, és így tovább, sőt Lisztrában Pált éppen e veszélyes téma miatt követték meg, és már *„halottnak hitték"* (14,19), de ő a gyilkos indulatú ellenség távozása után felállt a földről, leporolta a ruháját, és visszament a városba. A téma tehát elemi erővel robbant ki: mi legyen a pogányokkal? Lehetséges-e Krisztushoz térniük a mózesi ceremóniák és törvények nélkül?

A vita Jeruzsálemben tetőzött. Összejött az első zsinat, és beható tanácskozásra került sor. Mint megszoktuk, Péter volt a szóvivő, akinek döntő szava volt az első gyülekezet közösségében. Nem is az a döntő, hogy ő lenne a pogányok apostola saját vallomása szerint, hanem az, hogy szent, isteni döntés: hallaniuk kell *„a pogányoknak is az evangéliumot"!* Az evangéliumot hallva szükséges, hogy *„higgyenek"!* Péter nem hallgatja el, hogy Isten a tanúja: *„…Isten bizonyságot tett mellettük"* (a pogányok mellett), amikor *„nekik is megadta a Szentlelket, mint ahogyan nekünk"* (zsidóknak) is, mert a Krisztusba vetett *„hit által nincs különbség"* ember és ember között.

Hát ez a döntő!

Íme a hatalmas, egységet teremtő szent valóság! Ember és ember között a nagy, az igazi áthidalás! Népek és nemzetiségek között egységet az Úr Jézus Krisztusba vetett hit teremthet. Elméletileg. Nincs annál tragikusabb és elszomorítóbb, mint hogy éppen annak a titokzatos forrásnak, amely nem más, mint a Krisztusba vetett hit, megosztó következménye lett évezredeken és évszázadokon keresztül. Ez az igazi sátáni trükk. Tehetünk valamit ellene?

Csak egyet, de azt nagyon sürgősen és elemi erővel: kérjük a Szentlélektől a Krisztusba vetett hitet, tisztán és igazán, egyházi deformációk, cicomák nélkül. Mert mindegy a papi vagy lelkészi öltözék, a stólák színe és száma, tornyok villámhárítós magassága. Egyetlenegy, ami számít: a Szentlélek teremtette hit a Krisztus Jézusban. Ez az igazi pünkösd, és akkor Krisztusban egységesek leszünk a legkülönbözőbb formák ellenére is.

Lelkészi szolgálatom során egy alkalommal megszomorodott szívvel gyászoló fiúk siratták az édesanyjukat. Kérdésemre elmondták, hogy a korábban elhunyt édesapjuk hívő katolikus volt, édesanyjuk pedig hasonlóképpen mélyen hívő evangélikus. Felkaptam a fejem, és megkérdeztem: „És béke volt köztük?" A válasz ennyi volt: miért ne lett volna, hiszen mind a ketten az élő Krisztusban hittek, csak a 10 órás alkalom előtt vasárnaponként az X utca sarkán egyikük erre ment, a másikuk arra. Egy óra múlva mosolyogva találkoztak, és megosztották egymással templomi élményeiket. Olykor pedig együtt mentek hol az egyik, hol a másik templomba.

Mert ez működhetne így is, a Jézus Krisztusba vetett hit által!

■ Ribár János

Imádkozzunk! Szentlélek Úristen, kérünk, add meg nekünk és bárkinek az Úr Jézus Krisztusba vetett, valóságos egységet teremtő, minden különbséget áthidaló hitet. Csak te adhatod, ezt mi nem szervezhetjük és nem szerezhetjük meg. Könyörülj rajtunk! Ámen.

Imádság istentisztelet előtt

RÉGI-ÚJ LITURGIKUS SAROK

▶ **Lehet, hogy nem mondjuk neki, de csóváljuk a fejünket, ha úgy érezzük, a lelkész nem készült az igehirdetésre, vagy szavaiban, gesztusaiban nincs felkészülve az istentiszteletre. De vajon szóvá tehetné-e a lelkész, ha a gyülekezet nem készül az istentiszteletre? Szemükre vethetné-e az istentisztelet-látogatóknak a készületlenségüket?**

A tanítványoknak illik felkészülniük az órára. A Jézus-tanítványoknak jó lenne felkészülten menni az istentiszteletre.

Tudom, lehetséges egy szép magyarázat arról, hogy Urunk úgy hív és vár, amint vagyunk, s még készületlenül is elfogad, hisz szeretete túláradó, megelőlegező szeretet. Mégis, a jézusi példázat arról tanúskodik, hogy a királlyal való találkozáson nem lehet akárhogy megjelenni. Bár a meghívó másnak szólt eredetileg, de akit mégis behívtak az utakról, attól is számon kérik a menyegzői ruhát.

Valóban így van: Isten elfogad mindenkit, aki hozzá fordul. Még a készületlenül elébe toppanónak is örül. De mi, akik állandó meghívottak vagyunk a vele való közvetlen találkozásra, hiszen beszélni akar velünk, hiszen asztalához invitál, nem tehetjük meg, hogy készületlenül érkezzünk.

Hogy lehet felkészült az ember? Bizonyára nincs mindenkire érvényes szabály. Személye válogatja, hogy ki hogy készül egy-egy találkozásra, eseményre, beszélgetésre. Igaz ez az istentiszteletre is. Mégis van néhány tényező, amely alkattól, kegyességi iránytól, „lelki vérmérséklettől", tradíciótól függetlenül mindenki számára adott, és segítséget jelent.

Az első az idővel való gazdálkodás. Ha nincs idő, s csak az utolsó (utáni) pillanatban „esünk be" a templomba, akkor elmarad a ráhangolódás folyamata. Nem sok idő kell. Csupán néhány perc. Csak öt-tíz perccel előbb kell elindulni, s akkor nemcsak a testünk, de a lelkünk is megérkezik. Mert valljuk meg őszintén: a világ és egyéni életünk zajából megérkezve még kell egy pár perc, amíg a lelkünk is utolér minket.

A második segítség a csend. Istentisztelet után van alkalom (vagy legyen rá alkalom!) megbeszélni a testvérekkel az eseményeket, azt, ami fontos, ami érdekel, információkat cserélni, örülni egymásnak. Az istentisztelet előtt szükség van csendre. Segítsük egymást ezzel! Ne váljék zsibongóvá a templom, az imádság háza.

A harmadik – s talán legfontosabb – segítség pedig az imádság. Néhány nemzedékkel ezelőtt még hittanórán, konfirmációi órán megtanultak a fiatalok jó néhány, istentisztelet előtti és utáni imádságot. Amikor azután megérkeztek a templomba, beléptek a padba, s mielőtt helyet foglaltak volna, elmondták ezek egyikét.

Emlékezetes volt számomra, amikor egy frissen gyülekezetünkbe betérő testvér ugyanezekkel a gesztusokkal töltötte az érkezés perceit. Belépett, mormolt valamit, helyet foglalt. S amikor kérdeztem, mit szokott ilyenkor imádkozni, elcsodálkozott. Ő nem mond semmit, csak azt hitte, hogy ez olyan szokás, amelyet utánozni kell. Ez után az eset után hetekig szívügyem volt akkori gyülekezetemben, hogy tanítsam az embereket az istentisztelet előtti imádkozásra. Mert nem biztos, hogy csak az újonnan érkező hitte, hogy ez valami varázsszokás…

Örülök, amikor bárki arról vall, hogy saját szavaival szokott imádkozni – bárcsak így lennének minél többen! De jó tudni, hogy amikor külső segítség kell az előkészületre, akkor csak fel kell ütnünk az amúgy is kezünk ügyében lévő énekeskönyvet, és az imádságos rész második fejezetében (685. o.) megtaláljuk az istentisztelettel kapcsolatos imádságokat.

Ezek között ott van a már előző estére szóló imádság, amely így kezdődik: „Holnap vasárnap lesz. A te napod ez, Uram, de nekünk adtad, hogy megpihenjünk nálad." Aki ezt már szombat este így tudja kezdeni s az egész itt következő könyörgést végigmondani, annak más lesz a „hétvégéje", és más lesz a hét első napja: vasárnap. Ez az imádság nem csak önmagunk felkészítése, hanem könyörgés azokért, akik vasárnap az Úr szolgálatában elénk állnak.

A vasárnap imádsága következik az énekeskönyv következő lapján. Lényegre törő imádság a ráhangolódáshoz. Minden mondata hangsúlyos, önállóan is megáll. Majd a következő címnél egyetlen mondatban sűrűsödik az istentisztelet előtti imádság: „Uram, nyisd meg fülemet, hogy halljak, mint a tanítványok. Nyisd meg ajkamat, hogy hirdessem a te dicséretedet." Ősi imádságtöredékek rejtőznek ebben a két mondatban, ami egyben azt is jelenti, hogy amikor csöndben, egyedül imádkozzuk, akkor is közösség tagjaiként tesszük, hiszen ott vannak mindazok, akik évezredeken át hasonlóan kezdték a nagy találkozást az Úrral.

Ezt az egyetlen mondatot használhatjuk mintaként saját megfogalmazásunk kiindulópontjául, de meg is tanulhatjuk könyv nélkül, hogy „sajátunkká" váljék.

Mikor a gyülekezet tagjai készülnek az istentisztelet előtti percekben, akkor jó tudni, hogy a sekrestyében, a lelkészi hivatalban vagy egy arra megfelelő helyen a lelkész is imádkozva készül a szolgálatra. Erről olvashattuk rovatunkban húsvét előtt *Fehér Károly* nagyszerű írását, amely elénk tárta a sekrestyeimádság csodáit.

Bárhol és bárki részéről hangzik az istentiszteletre felkészítő imádság, lényege szerint mindig egy és ugyanaz: könyörgés a Szentlélekért. Hiszen ő tud egyedül úgy átformálni, hogy igehallgató, a szentség után vágyó emberek legyünk. És ő tudja egyedül élővé tenni az igét, ő tudja számunkra is valósággá tenni az inkarnáció (testet öltés) csodáját: hogy a kenyérben és borban Krisztus testét és vérét vehessük magunkhoz. Jöjj, teremtő Szentlélek! Ez a legrövidebb imádság – istentisztelet előtt is.

■ Dr. Hafenscher Károly (ifj.)

Sűrű napirenddel ülésezett a zsinat

Nagy munka, sok kérdést érintő ülésszak várt az elmúlt pénteken egyházunk törvényhozó testületére. A tizedik zsinat hatodik ülésszakán egyházunk tavalyi gazdálkodásának megvitatása mellett tizenhárom jelentés meghallgatása, több törvénymódosítás, a médiaintegráció ügye, valamint a missziói munkaág átszervezésével, megújításával kapcsolatos elvi vita került a grémium elé. A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium dísztermében megtartott tanácskozáson részt vett *Holger Milkau,* az Olaszországi Evangélikus Egyház zsinatának leköszönő elnöke is, aki Isten áldását kívánta a törvényalkotó munkára. Zsinatunk határozatban nyilvánította ki: támogatja, hogy 2015-ben Budapesten tartsa találkozóját az Európai Protestáns Egyházak Zsinata.

Dr. Korányi Andrásnak, a zsinat teológiai bizottsága elnökének igei útmutatása indította reggel az ülést.

Az érdemi munka elején az országos iroda gazdasági osztályának vezetője, *Csorba Gábor* ismertette egyházunk 2013. évi gazdálkodását. A beszámolóról egy független könyvvizsgálói jelentés megállapította, hogy megbízható és valós képet ad az evangélikus egyház december 31-én fennállt vagyoni és pénzügyi helyzetéről. (A pénzügyi beszámolót mintegy 22 milliárd 924 millió forint mérlegfőösszeggel, mintegy 39 millió forint pozitív eredménnyel elfogadta a zsinat.)

A továbbiakban a küldöttek tizenhárom bizottság jelentését hallgatták meg, majd – a tavaly elfogadott munkamódszer alapján – vita nélkül határoztak az elfogadásukról.

A törvény-előkészítő bizottság előterjesztést készített azokról a törvénymódosításokról, amelyeket a grémiumnak az ősz folyamán kellene tárgyalnia. Ilyen – egyebek mellett – az egyházközségi presitériumok zárt vagy nyitott ülésezésének kérdése, a gyülekezeti lelkész és másodlelkész szavazati joga az egyházmegyei közgyűlésben, a zsinati elnökség és a zsinati tanács hatáskörének újraszabályozása.

A gazdasági bizottság azt kérte, hogy – a hatékonyabb munkavégzés érdekében – törvénymódosítással tegyék lehetővé a bizottság létszámának növelését. Ezt a javaslatot a küldöttek magukévá tették és támogatták. A hitoktatáshoz kapcsolódóan is szükség volt törvénymódosításra, hogy egyházi törvényeink a következő tanévtől a mai realitásoknak megfelelően szabályozzák a hitoktatási munkát, illetve hogy februárban lehetővé váljon a tervezettnél több – országos egyházi megbízással dolgozó – hitoktató szolgálatba állítása. A törvénymódosítást a zsinat – élénk vitát követően – elfogadta.

A médiaintegráció kérdése már szerepelt napirenden az előző ülésszakon, de a zsinat akkor – az anyag előkészítetlensége miatt – nem fogadta el. Most *dr. Fabiny Tamás* püspök előterjesztésében tárgyalták újra a kérdést. Az előterjesztés szerint egyházunk médiamunkájának gyökeres átszervezését a bővülő feladatkör, az áttekinthetetlen munkajogi gyakorlat és az evangélikus egyház sajtómunkájának profilbővülése indokolja. Az integrációval reménység szerint áttekinthetőbbé válhatnak az anyagiak, a napi munka során szervezettebb lehet a humánerőforrás, illetve az eszközhasználat koordinálása.

Az új konstrukció szerint az egyház információs és médiatevékenysége a Luther Kiadó keretein belül folyna. Hetilapunk kiadása mellett az információs központ feladata lenne az evangélikus honlap működtetése, valamint a rádió- és televízióműsorszolgáltatás, műsorkészítés biztosítása. Az új intézményhez telepítenék továbbá a sajtómenedzselést, továbbá a marketing- és PR-tevékenységet is. Ehhez az integrációhoz azonban szintén a jelenlegi – vonatkozó – törvény módosítására volt szükség. A módosításhoz a zsinat nagy többséggel hozzájárult.

A missziói munkaág átszervezéséről és megújításáról kezdett elvi vita sem volt előzmények nélküli a zsinatban. Az aktuális népszámlálási adatok tükrében a meglévő gyülekezetek erősítése mellett a periférián lévők megszólítása, illetőleg új gyülekezetek születésének elősegítése a cél. Az előterjesztéshez kiegészítést fűzött a zsinat teológiai bizottsága.

Krámer György országos irodaigazgató arra hívta fel a figyelmet, hogy az országos presbitérium (OP) május 8-án határozott a gyülekezeti és missziói osztály létrehozásáról, amely – az országos iroda struktúrájának módosításával – több munkaág feladatát ötvözné. Mivel a két koncepció nem teljesen áll összhangban, ezért az irodaigazgató kérte, hogy a missziói munkaág átszervezésével kapcsolatban meghozandó döntéseknél a zsinat vegye figyelembe az OP-határozatból kikövetkeztethető szempontokat is.

A tizedik zsinat hatodik ülésszaka *Abaffy Zoltánnak,* a zsinat nem lelkészi elnökének zárszavával fejezte be munkáját.

■ Kiss Miklós

Hálózatban

Védnökeivel kibővülve tartotta május 28-i ülését a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottsága. Az északi kerület püspöki hivatalában zajlott megbeszélés legfőbb eseményeként a bizottság – az együttműködési megállapodás aláírásával – immár hivatalosan is csatlakozott a *refo500* hálózathoz.

Az ülés *Fabiny Tamás* áhítatával kezdődött. A püspök megemlékezett a testület május 22-án elhunyt védnökéről, *Polgár Rózsáról, Harmati Bélánéról.*

A ma már öt kontinenst átfogó, több mint százhúsz tagot számláló *refo500* hálózatot a vezetője, *Herman J. Selderhuis* professzor mutatta be. A reformáció kezdetének 2017-es ötszázadik évfordulójára készülő, holland alapítású nemzetközi szervezethez tartozók egymással kommunikálva ötleteket meríthetnek, vagy éppen összefoghatnak a tervek megvalósítása érdekében.

Az egyházi turisztikai pályázat jelenlegi állásáról *Kocsis István,* egyházunk pályázati referense számolt be. Az evangélikus reformációi emlékútra közel 1,86 milliárd forint pályázati forrás ígérkezik. A projekt már két régióban lépett a megvalósulás szakaszába. (Pápán elkészült egy turisztikai központ, Nagyvelegen pedig felújították a templomot, és szálláshelyeket építettek.)

A szerző felvétele

Az emlékbizottság elnöke, Fabiny Tamás és a refo500 szervezet vezetője, Herman J. Selderhuis írta alá a megállapodást

Az állami reformációi emlékbizottság megalakulásáról és működéséről *ifj. Hafenscher Károly,* a bizottság miniszteri biztosa, egyházunk zsinatának lelkészi elnöke adott tájékoztatást. Mint mondta, megválasztották a testület munkacsoportjainak tagjait, és a munkacsoportok hamarosan meg is kezdik a működést. Evangélikus részről a kulturális munkacsoport tagjai közé választották *Kovács Eleonórát,* a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyűjteményi Tanácsának elnökét, *Zászkaliczky Zsuzsannát,* az Evangélikus Országos Múzeum (EOM) tudományos munkatársát és *Bencze András* püspökhelyettest. A tudományos munkacsoportba *Csepregi Zoltán* professzort, hittudományi egyetemünk egyháztörténeti tanszékének vezetőjét hívták meg; *Prőhle Gergely* országos felügyelőt és *Fábri György* északi egyházkerületi felügyelőt pedig a stratégiai munkacsoportba. (A projekttervezéseken túl ez utóbbi foglalkozik majd a határon túli magyarsággal is.) A vallásközi munkacsoport evangélikus tagja *Mesterházy Balázs* lelkész lett.

A lezárult egyházzenei pályázatokkal kapcsolatos teendőket *Bence Gábor,* a Kántorképző Intézet igazgatója ismertette, és beszámolt a kiadásra váró korálelőjáték-gyűjteményről is.

Az *Evangélikus Budapest* című kiadvánnyal kapcsolatos koncepciókat *Kertész Botond,* az EOM tudományos munkatársa vázolta.

A Luther-könyvsorozat következő köteteinek várható megjelenéséről *Kendeh K. Péter,* a Luther Kiadó igazgatója tájékoztatta a reformációi emlékbizottságot.

■ Balla Mária

ÉGTÁJOLÓ

Őshonos optimizmus

Meglepve olvasom a *Magyar Nemzet* hasábjain, hogy „rengetegen álltak ki az akác és a pálinkafőzés mellett”. *Fazekas Sándor* vidékfejlesztési miniszter pedig egy sajtótájékoztatón arról nyilatkozott, hogy több tízezren írták alá a Fidesz által indított on-line ívet, mely a szabad pálinkafőzés, a magyar föld és a közben hungarikummá avanzsált akác megvédését tűzte ki célul. Tette ezt azért, mert az Európai Bizottság a szabad pálinkafőzés ügyében megkezdte a kötelezettségszegési eljárást, és vita van az akác sorsát illetően is.

Ha egy-két évtizeddel ezelőtt valaki azt mondja nekem, hogy az akácfa sorsa politikai kulcskérdés lesz az Európai Bizottság asztalán és akut kampánytéma Magyarországon, akkor megkérdeztem volna, hogy ezt viccnek szánta-e, mert ha komolyan mondta, akkor elmeorvosi esettel állunk szemben, amelyet sürgősen kezeltetni kell.

A dolog azonban mára úgy fest, hogy nekem kell beismernem fájó szívvel, kicsit szégyenkezve: feltételes módban megfogalmazott kétkedésem tévedés volt. Mert „akácos út” ide-oda, ebben a mindenről gondoskodó, mindent kódolni, szabályozni, mederbe terelni akaró összeurópai közjátékban bizony az akác sem kerülhette el az EU-bürokraták mindenre kiterjedő figyelmét.

Ahogy napról napra látjuk és tapasztaljuk, minden más ügy és közügy jól megoldódott, s mi valamennyien szinte tökéletes „ígéret földjén” élünk – és íme, néhány más apróság mellett eljött az akác órája is, mint az unió egyik legégetőbb, legfontosabb, megoldásra váró problémája. Igazából ez nem is csupán politikai kérdés, gazdaságpolitikai adok-kapok huzavona, hanem az összeurópai jóléttel, közbiztonsággal, környezetbarátsággal és a nagy, boldog, közös európai jövővel összefüggő létkérdés. Mindez pedig kizárólag, akár a többi, csakis jólétünket, komfortérzetünket, mennyei boldogságunkat kívánja szolgálni.

Valahogy el tudom képzelni, ahogy a Jura, az Alpok kétezer méterén élő francia állattenyésztő, a finn farmer ott a messzi északon, a Jeges-tengeren halászgató eszkimó, aki inkább csak hallomásból és fényképről ismerheti az akácot, most megnyugodhat, és boldog, hogy végre az EU asztalán a várva várt akáckérdés. Szívrepesve várják, amint a bizottságok, albizottságok, albizottságok albizottságai rögvest megoldják a kérdést, nehogy ez az ártó, invazív, igen megmagyarosított növény a Jeges-tengerig ellepje kontinensünket.

Mert ha valaki nem tudná, az akác (Robinia pseudoacacia) nem európai származású, nem őshonos. Észak-Amerikából érkezett, ahol a föld akácfaállományának legnagyobb része egészen napjainkig található. Európában a 17. század elején kezdett teret nyerni, elsősorban Közép-Németországban. Magyarországon főleg a 18. században terjedt el a Duna–Tisza közén *Tessedik Sámuel* evangélikus lelkész munkásságának köszönhetően, a nagy Alföld-fásítási program keretében. Napjainkban az európai akácfa és összefüggő akácerdő állományának talán több mint ötven százaléka Magyarország közigazgatási határain belül van. Így lett Magyarország Európa legnagyobb akácfa- és akácméztermelője, sok százezer ember megélhetését és sok millió fogyasztó örömét biztosítva.

Mit ad a véletlen – mert senki sem feltételez itt szándékosságot, rosszindulatot –, felvilágosult és szakavatott brüsszeli bürokraták szigorú akácirtást javasoltak egy újonnan benyújtott törvénytervezetben. Kimondták a nagy igazságot: Európában meg kell gátolni az idegen özönfajok elterjedését, így ki kell irtani az akácerdőket is, mert – mint ők mondják – veszélyeztetik az őshonos fa-, növény- és állatfajták természetes életterét. Rossz hatással vannak a biodiverzitásra, és félő, hogy a bükkel, kocsányos tölggyel, jávorfával együtt visszaszorul a gyöngyvirág, kipusztulnak a szarvasbogarak, és elrepül a kakukk, a harkály…

Kedves olvasóim, én mégis minden tiltakozás, ellenállás, morgolódás ellenére látom az alagút végén a fényt, a jó szándékot, sőt a nagy brüsszeli szemlélet- és paradigmaváltást.

Eddig Európánkban mindent, ami más, ami idegenszerű, ami új és meredek, illett befogadni, elfogadni, sőt szeretni. Illett akkor is, ha az az idegen a miénket semmibe vette, vagy zsigerből elutasította, mert neki – mint tudta – vannak jogai, kötelezettségeiről pedig a kutya sem tájékoztatta. Tolerálni, sőt szeretni próbáltuk a furcsaságokat, a szokatlanul újat, mert mondogatták is nekünk, hogy progresszív és nyitott emberként illik látnunk, hogy a perverz és ocsmány normális, az őrültség önkifejezés, a hülyeség életszemlélet, az ostobaság sajátos életcél, a nyájszellem pedig veretes demokrácia. S mindezt szükséges vallani és vállalni, mert ez így *PC (politically correct),* és így vagyunk európaiak, nem holmi barbárok. Minden ment ezen az úton, mindent elfogadtunk és befogadtunk, ami invazív és özönmás, és főleg nem őshonos, nem megszokott, nem hagyományos volt.

Most ellenben hirtelen úgy néz ki, hogy minden a visszájára – fejjel lefelé – fordult. Nekem ez enyhén tudathasadásos változásnak tűnik. Most az őshonos, a tradicionális dolgaink védelme került előtérbe. Őshonos állatainkat, növényeinket, természetes élőhelyeiket kezdtük megvédeni minden idegen, új invazív növényi, állati terjeszkedéssel szemben.

Őszintén örülök annak, hogy az értünk fáradozó brüsszeli atyafiak becsülni kezdték az őshonos értékeit a vén kontinensnek. Természetesen számomra még nyitott kérdés, hogy mettől meddig őshonos valami – így a négyszáz éve itt élő akác is –, de féltem a kukoricát, a krumplit, a repcét, sőt a sok génmódosított idegen és új fajtát is, belegondolván, hogy milyen sors vár ezekre mint potenciális idegen özönfajokra.

S ha ma gondjuk van a brüsszeli döntéshozóknak az őshonos növényekre, állatokra, holnap talán – betartva a teremtés vagy az evolúció időiségét – sorra kerülhet az itt élő őshonos ember is. Mondjuk, például az a negyvenmillió, nyelvi, nemzeti kisebbségben élő őshonos európai polgár, akinek létét, természetes élőhelyét bizony sok helyen veszélyeztetik az idegen özönfajták. Talán akik így szívükön viselik az őshonos növények, állatok sorsát, holnap törvényt mernek alkotni őshonos embertársaik életének, életkörülményeinek javítására is, nem hárítva el a felelősséget, a cselekvést azért az új és szebb Európáért, ahol harmóniában együtt él az őshonos vagy az idegen anélkül, hogy ez az egyik vagy a másik kárára történne.

Én hiszek abban, hogy lehet – és óvatosan, de őshonos optimista maradok.

Adorjáni Dezső Zoltán püspök Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház

Egyenként kell megállnunk Isten előtt

Látogatás a Magyarországi Muszlimok Egyházánál

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) Vallásközi és Dialógus Bizottságának tagjai május 16-án látogatást tettek a Magyarországi Muszlimok Egyházánál (MME). Jelen voltak a pénteki imán, és beszélgetést folytattak *Sulok Zoltán Szabolcs* elnökkel és munkatársaival, *Sefta Nacerrel,* a tanácsadó testület tagjával és *Bishr Abdulfatahhal,* a vezetőség tagjával. A bizottság elnökeként e sorok írója – a MEÖT főtitkárával, *dr. Fischl Vilmos* evangélikus lelkésszel – múlt év szeptemberében már járt a muszlimok közeli központjában, Sulok Zoltán Szabolcs pedig novemberben vett részt a MEÖT-ben azon a konferencián, amelyen a szabad vallásgyakorlás egyik első dokumentumának, a *milánói ediktumnak* az ezerhétszáz éves jubileumát ünnepeltük.

Szentpétery Péter

Ezen a pénteken a budapesti mecsetben arról szólt a „beszéd", hogy a valláshoz háromféleképpen lehet viszonyulni. Van, aki megfogadja a jó tanácsokat, és próbál helyesen cselekedni. Mások meghallgatják ugyan, de nem változtatnak cselekedeteiken. És végül a harmadik csoporthoz tartozók még meg is indokolják restségüket, mondván: miért böjtöljek – más sem teszi; miért ne lopjak – más is lop… A feltámadás napján azonban egyenként kell megállnunk Isten előtt… – hangzik a Korán tanítása.

A beszéd összefoglalása után – mintegy annak folytatásaként – a bűnbocsánatra terelődött a szó. Gyilkosság esetén, ha szándékos volt, a vallási törvények szerint kivégzés a büntetés. Ha nem az volt, akkor az áldozat hozzátartozói kártérítéssel is megelégedhetnek. Ha kétség merül fel az elkövető személyére vonatkozóan, akkor nem szabad a büntetést végrehajtani.

Az iszlámban az imának is megvannak a maga előírásai. A kötelező elemeket nem lehet kihagyni belőle, különben az ima nem érvényes. A végén – a hitvallás után – egyéni fohászkodásra is van lehetőség. Az imában egyébiránt az iszlámnak mind az öt pillére megtalálható: a *hitvallás* Istenről és küldöttéről; maga az *ima;* a *böjt* – hiszen közben nem szabad enni, inni, mással beszélni – ; az *adakozás* azzal, hogy az imádkozó Istennek ajánlja az idejét; és – mintegy *zarándoklat* – a Mekka felé fordulás.

Az ima előtti kéz- és arcmosás emberi ésszel is érthető, de ne akarjunk mindent tudni. Az is érthető, hogy elöl imádkoznak a férfiak, és hátul a nők – fordítva elvonnák a férfiak figyelmét… Mindenesetre feltűnt, hogy szeptemberi látogatásunkhoz képest jóval többen voltak e pénteki alkalmon, noha – mint vendéglátónk megjegyezte – a regisztrált tagok valójában sokkal kevesebben vannak.

Arra a kérdésre, hogy egységes-e az iszlám, vagy sem, Sulok Zoltán Szabolcs elmondta, hogy a hittételek tekintetében egységes: nem lehet hozzátenni, és elvenni sem lehet belőle. Ez ugyan nem egészen érvényes a síitákra, de Magyarországon – szervezetileg – csak az iszlám fő ága, a szunnita van jelen. Amíg a hittételek szintjén egység van, addig központilag strukturált szervezetnek ők nem látják a szükségességét. Az említett öt pillér mindkét ágnál megvan, a síitáknál azonban Mekkán kívül még a Mohamed unokatestvérével, Alival kapcsolatos szent helyek is zarándokhelyek, például (Bagdadtól délre) Kerbela is.

Szunnita vélemény szerint a vezetővé válás két feltétele az alkalmasság és a közösség általi elfogadás. Mohamed tanítása szerint ugyanis: „Akit nem visz előre a cselekedete, azt a származása sem fogja előrevinni."

Ami a híres jogi iskolákat illeti, Mohamed idején egy volt, később húsznál is több, mára viszont csak négy maradt. Nincs könnyű dolguk, hiszen van a kinyilatkoztatott *(saria),* és van az alkalmazott vagy származtatott *(fikh)* vallásjog. Lássunk egy-két tipikus jogi esetet: az utazónak nem kell böjtölnie – de ki az utazó? Ha bizonyos távolságot már megtett, vagy a faluján kívül már annak számít? Vagy: imádkozni csak a tisztaság állapotában lehet, de vannak olyan események, amelyek egyes vélemények szerint érvénytelenítik a vallási tisztaságot, mások szerint azonban nem. Az iszlám jog eleinte rugalmas volt, majd Bagdadnak a mongolok (tatárok) által történt elfoglalása (1258) után megmerevedett; ma valamennyire ismét lazul.

Ami a magyarországi tanítók, imámok, sejkek kiválasztását illeti, ez pályázat alapján történik: hit, tudás, viselkedés, illetőleg erkölcsi tartás szempontjai alapján. Fontos, hogy az aspiráns ne legyen egyetlen vallásjogi iskola elkötelezettje sem ott, ahol a hívek között mindegyiknek a követői megtalálhatók. És ne akarjon úgy viselkedni, mintha muszlim országban működne. (Ebben maximálisan egyetérthetünk.)

A hét végi vallásoktatáson jelenleg nagyjából kétszáz gyerek vesz részt, hét- és tizenhat éves kor közöttiek. A Magyarországi Muszlimok Egyházának Budapesten még a VIII. kerületben, vidéken Szegeden, Pécsen és Salgótarjánban vannak mecsetei, illetve imatermei, Debrecenben pedig – egyelőre – egy tornateremben jönnek össze a hívek.

Vendéglátóink szerint egyetlen Korán-fordítás sem igazán jó, bár eleve nem is lehet tökéletes. Nem elég ugyanis csak lefordítani a Korán szavait, a jó munkához a *tafszírokat* (magyarázat, exegézis) is ismerni kell, és az óriási anyag.

Jó volt első kézből információkat szerezni, összehasonlítani a másoktól – legutóbb például *Maróth Miklóstól* (*Evangélikus Élet,* 2014/19., 6. o.) – hallottakkal. Bár hitbeli kérdésekben nem igazán lehetséges a közeledés, de a mindennapi életben, munkában mindkét részről törekedni kell rá.

A szerző habilitált egyetemi docens, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Vallás- és Társadalomtudományi Tanszékének vezetője. Az írás bővebben a MEÖT honlapján olvasható: meot.hu.

Segítségnyújtás szilárd alapokon

Közgyűlést tartott az Ökumenikus Segélyszervezet

Identitáserősítő alkalomként is elkönyvelhetik az Ökumenikus Segélyszervezet (MÖS) dolgozói és támogatói a 2013-as év eredményeit és a 2014-es év terveit összegző idei közgyűlésüket, melyet május 28-án tartottak a budapest-soroksári szociális és fejlesztési központban. Az unalmasan hivatalosnak korántsem mondható eseményen a szervezet alapító egyházainak vezetői, képviselői vettek részt, közöttük *Bölcskei Gusztáv* püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke és *Gáncs Péter,* a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke. A számadás oroszlánrészét *Lehel László* evangélikus lelkész, elnök-igazgató vállalta. A szátizennégy oldalas részletes beszámoló felolvasásától megkímélte a hallgatóságot, és – az *átláthatóság* és *partneri közösség* MÖS-alapelvek értelmében – az illusztrációkban bővelkedő prezentáció formáját választotta.

„Ételt az éhezőknek, otthont az otthontalanoknak, esélyt az esélytelenek" – szól a szervezet jézusi irányadásra építő szlogenje, és a 2013. év számos sikeres projektje hitelesíti ezt. Az előző évben nagy kihívást jelentett a MÖS számára a természeti katasztrófák károsultjainak megsegítése, a viharkárok, a belvíz és a dunai árvíz pusztításának ellensúlyozása – kezdte beszámolóját az elnök-igazgató. Nem kell azonban természeti katasztrófa ahhoz, hogy a szervezet segítséget nyújtson, a szegénység elleni küzdelem az év 365 napján hivatása a MÖS munkatársainak – hangsúlyozta.

Az Ökumenikus Segélyszervezet rendkívül határozott értékekkel és működési elvekkel bír. Fontosnak tartja az adott igényekhez legjobban illeszkedő munkamódszer alkalmazását, s ezért a segélyezésben is az értékalapú szociálpolitikára kell helyezni a súlyt – jelentette ki Lehel László. A MÖS e területen a teljes reintegráció és a társadalomba történő visszailleszkedés, az önálló megélhetés képességének elérése mellett teszi le a voksát.

A konzervatív szociálpolitikai értékek gyakorlatba ültetésének modellprogramjaként az elnök-igazgató a szervezet kastélyosdombói reintegrációs központját említette, amely a lakhatás mellett mezőgazdasági képzésekkel, illetve az újrakezdéshez alapot adó, úgynevezett „sorsfordító" házak rendszerével is segíti a családok önállósodását és az újrakezdést. Idén a projekt továbbfejlesztése az egyik legfontosabb feladat – árulta el az elnök-igazgató.

A hazai segélyprogramok mellett Lehel László kitért a nemzetközi szerepvállalásra is. A MÖS – mint az ACT Alliance genfi székhelyű ernyőszervezet egyedüli magyar tagja – bekapcsolódott a Fülöp-szigeteki humanitárius munkába, illetve – többek között – Fehéroroszországban indított nagyszabású fejlesztési programot, és folytatta az ENSZ-együttműködésben végzett nagyszabású afganisztáni élelmiszersegély-programot is. Az elnök-igazgató kiemelte a beregszászi (kárpátaljai) központ példaértékű munkáját is.

Végezetül az elnök-igazgató kitért a vállalati önkéntes felajánlások növekedésére (stratégiai partnerekként többek között a Tesco áruházláncot és az Elmű–Émászt említette), valamint a társadalmi szemléletformálás jelentőségére (ennek kapcsán az etiópiai segélyprogram tanulságait emelte ki). A segélyszervezet munkatársai megpróbálják felhívni a hazai lakosság figyelmét arra, hogy hazánkkal ellentétben egyes országokban mekkora küzdelmet jelent az olyan alapvető életfeltételek biztosítása is, mint például a víz.

Az elnök-igazgató szólt az egész éven át tartó adománygyűjtő akciókról is, így a – törött mézeskalács szívvel fémjelzett – *szeretet.éhség.* országos adventi pénzadománygyűjtésről, valamint kiemelte a 1353-as adományvonal eredményességét is. A finanszírozást illetően az Emberi Erőforrások Minisztériuma által biztosított éves működési támogatást emelte ki Lehel László.

Hogy a *közérthetőség* és *transzparencia* hangsúlyozása a MÖS-sel kapcsolatban nem csupán üres frázis, azt a felügyelőbizottság szakemberei is alátámasztották. *G. Németh György* kommunikációs szakember állítása szerint a szervezet kommunikációja élenjáró példa lehet a magyar, de akár az összes kelet-európai civil szervezet számára is. *Dr. Eperjesi Ferenc,* a KPMG Hungária Kft. képviselője jelentésében leszögezte: a könyvvizsgálat „tiszta záradékkal" fejeződött be, azaz a MÖS egyszerűsített közhasznú éves beszámolója megbízható és valós képet ad a szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről. *Szemerei Zoltán* felügyelőbizottsági tag számadatokkal támasztotta alá az elhangzottakat.

ÁDÁMKÓ ILLÉS FELVÉTELE

A közgyűlést levezető, idén december 31-én leköszönő Bölcskei Gusztáv református püspök zárszavában hiteles, professzionális szervezetként szólt a segélyszervezetről, mely munkájában folyamatosan keresi az új és hatékony utakat; végül megköszönte, hogy hosszú éveken át részese lehetett ennek a közösségnek. Lehel László azonban – megköszönve eddigi munkáját – felkérte a püspököt, hogy vegye át az Ökumenikus Segélyszervezet Alapítvány kuratóriumának tagságáról éppen leköszönő *Márkus Mihály* református püspök helyét.

A következő közgyűlést és az azt követő jókedvű csapatépítő agapét reménység szerint már a Budafokon most épülő új országos önkéntesképző és koordinációs központban tarthatják meg. Ez alkalommal a segélyszervezet bizonyára beszámolhat majd a Balkánon jelenleg is zajló segélyakcióról, amelynek keretében Szerbiában és Boszniában támogatja az árvíz sújtotta családokat.

Kinyik Anita

HIRDETÉSEK

Egyedülálló szülők és gyermekeik konferenciája

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának Női Missziói Szolgálata július 27. és augusztus 2. között rendezi az egyedülálló szülők és gyermekeik konferenciáját Révfülöpön, a Napsugár üdülőben. Érdeklődni a következő elérhetőségeken lehet, illetve a jelentkezéseket is ide kérjük eljuttatni június 20-ig: MEE Női Misszió, 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 20/824-2791; e-mail: marta.pinter@lutheran.hu

Tanévzáró istentisztelet az Evangélikus Hittudományi Egyetemen

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem június 13-án, pénteken 14.30-kor tartja tanévzáró istentiszteletét és ünnepi ülését a budapest-zuglói evangélikus templomban (XIV. ker., Lőcsei út 32.). Az istentisztelet igehirdetői szolgálatát *Béres Tamás* professzor végzi. Ünnepünkre szeretettel meghívjuk.

Dr. Szabó Lajos *rektor*

A budapesti Benczúr Ház dísztermében ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját május 28-án a Protestáns Újságírók Szövetsége, a Prúsz. Felsorolni is nehéz lenne, ki mindenki tisztelte meg személyes jelenlétével – vagy köszöntőlevéllel – a hivatalosan 2004. április 7-én megalakult egyesületet. *(Nem, nem lenne nehéz felsorolni őket, csak szerénytelenség. – A szerk.)* Idézzük inkább az *Evangélikus.hu* tudósítóját, aki ilyesféleképp fogalmazott: „Az ünnepi együttlét nem is kezdődhetett mással, mint a tíz évvel ezelőtti kezdetek felidézésével." Az ötlet, hogy jó lenne olyan közösséget létrehozni, amelynek tagjai vallják a protestáns értékeket – sokakat megszólított. Ötletelések és megbeszélések követték egymást, mígnem kiderült: a történelmi (protestáns) egyházak vezetői is nyitottak egy efféle újságíró-szövetség támogatására. A kezdeti lelkesedés láthatóan mind a mai napig meghatározza a szövetséget.

Novotny Zoltán elnök nemhiába említette, hogy a Prúsz – háta mögött immáron harmincöt konferenciával – a médiaműhelyeken, a klubesteken, az adventi vacsorákon keresztül nemcsak szakmai fórumot jelent a tagok számára, hanem egyúttal közösséget is. „Ma is feladatnak tekintjük, hogy munkánkkal reményt keltsünk az emberekben, és ezáltal közösséget építsünk. Ezért jöttünk ma is össze: hálát adni" – fogalmazott az elnök, aki felidézte az *Evangélikus Élet* főszerkesztőjének, *T. Pintér Károly* Prúsz-titkárnak az álláspontját, aki így fogalmazott: „Aki felvételét kéri a Protestáns Újságírók Szövetségébe, az tulajdonképpen »bizonyságtevő«, mert ezáltal óhatatlanul bizonyságot tesz hitéről, értékrendjéről."

A Protestáns Újságírók Szövetségének bensőséges gálaestjén nem csak beszédek hangzottak el. Fellépett a *Boyzless Voice*, *Szomor Anikó* fuvolaművész és *Oláh Gábor* zongoraművész, *Lázár Csaba* színművész, valamint – keresztény tartalmú rockszámokkal – *Keresztes Krisztina* és *Keresztes István* is.

Egyházunk részéről az évfordulós gálaesten jelen volt – többek között – *Gáncs Péter* elnök-püspök, *Fabiny Tamás* médiáért felelős püspök, *Prőhle Gergely* országos felügyelő, *D. Szebik Imre* nyugalmazott püspök, *Szeverényi János* országos missziói lelkész, *dr. Fischl Vilmos* MEÖT-főtitkár, *dr. Szentpétery Péter* egyetemi docens és *Regősné Zászkaliczky Zsuzsanna,* az Evangélikus Országos Múzeum tudományos munkatársa is.

Az *Evangélikus.hu* nevében nem is kívánhatunk mást a tízéves szervezetnek, mint azt, hogy az eddigi tíz év tapasztalatai alapján hosszasan folytassa megkezdett misszióját.

■ Galambos Ádám

Részletek az Evangélikus.hu, valamint a Prusz.hu honlapon

KALOCSAY RICHÁRD FELVÉTELE

A Boyzless Voice női kamaraegyüttes

Balog Zoltán emberierőforrás-miniszter levele

Tisztelt Ünneplő Közösség!
Szeretettel köszöntöm a Protestáns Újságírók Szövetségének megjelent tagjait szövetségük 10 éves fennállása alkalmából!

Egy szinte totálisan mediatizált világban az egyes ember és az emberi közösségek könnyen válhatnak és válnak manipulációk áldozatává legbensőbb viszonyaikban is. Az „igazi" újságírók felelőssége egyre nagyobb, miközben szakmájuk rohamosan veszít exkluzivitásából. Ma már egy YouTube-feltöltés, egy blogbejegyzés is médiamunkássá tehet bárkit.

Értékalapon állni, élni és írni – egyre keskenyebb ez az út. Önök mégis ilyen úton kívánnak járni, s ez tiszteletre méltó elhivatottságról árulkodik.

Kívánom, hogy ne csalódjanak, hanem kapjanak minél több visszajelzést azoktól, akiknek olvasóként, kollégaként, közéleti szereplőként ugyancsak fontosak a keresztyén-protestáns értékek s azok hiteles, vonzó közvetítése a 21. század viszonyai között. Ez a levél is egy ilyen támogató és hálás visszajelzés.

Jó, hogy vannak, jó hogy együtt vannak, jó, hogy dolgoznak, hogy nem hagyják magukat. Ne is hagyják! Hiszen sajátos, unikális üzenet bízatott ránk. S ha mi hallgatunk, akkor azt ki fogja leírni, elmondani, közvetíteni?!

Isten éltesse a 10 éves szövetséget!

Budapest, 2014. május 23.

Üdvözlettel:

■ Balog Zoltán

Soli Deo gloria!

(Nyitóáhítat a Prúsz május 28-i gálaestjén)

■ Dr. Hafenscher Károly (ifj.)

Amikor áhítatra kérnek, a legnehezebb a textusválasztás. Ezért most nem olvasok fel igét. Csak utalok egy olyan mondatra, amelyet nem szoktak igehirdetési alapigeként sem kijelölni, sem választani.

„Én, Pál, saját kezemmel írom" – e mondat variánsait olvassuk az *Első korinthusi, a Galata-,* a *Kolossé-, a Második thesszalonikai* és a *Filemon-levélben.*

Pál büszke arra, amit írt. Joggal büszke. Nem akármit rögzített. S ha valamit kétezer év múlva is olvasnak, az nem akármilyen írás. Pál büszkén írja az evangéliumot megfogalmazó mondatait, az életbölcsességnél, útmutatásnál többet: az igét.

Nem más diktálta, nem más formálta a mondatokat. Én, Pál írom, olvassuk a galatákhoz írt levél végén – s azután ott következnek még a mély vallomást hordozó mondatok a kereszt evangéliumáról, az Isten halálos szeretetének a titkairól. Én, Pál írom, saját kezemmel!… S óhatatlanul is arra gondolunk, amit saját kezünkkel papírra vetettünk mi is. Minden sor mögött ott vagyunk tudásunkkal, igényességünkkel, végigküzdött vagy spontán hitvallásunkkal. Mi fogalmaztuk, mi mondtuk, mi írtuk. Örülünk neki, kihúzzuk magunkat.

Nem kell ehhez keresztény műfajban alkotnunk. Az isteni értéket sokféle formában továbbadhatjuk… És a keresztény ember akkor is Istenhez való viszonyában értelmezi magát, ha látszólag nem vallásos témában mozog, alkot. Amit írunk, ahogy írjuk, amilyen célt kitűzve alkotunk, az mind-mind az Istenhez tartozásunkban – vagy a tőle való távolságunkban értelmezhető. Nem csak vasárnap 10-től 11-ig vagyok Isten gyermeke – létem minden rezdülésében. A munkámban is.

A protestáns újságíró jól tudja, hogy semmi – sem magasság, sem mélység, sem jelenvalók, sem eljövendők – nem szakít el az Isten szeretetétől. S ez a szeretet valami módon – sugározva vagy csak éppen hogy, halványan, de – visszatükröződik.

Így alkotunk. Büszkék vagyunk rá. Egy-egy tudósításra, riportra, tárcára, meditációra, szépírásra. Büszkék. Még akkor is, ha a tollat letéve az ujjunk felfelé mutat: soli Deo gloria! Istené, egyedül Istené a dicsőség.

Büszkeségünk oka, hogy együtt mondjuk Pállal: saját kezemmel írtam. Saját kezemmel? S mos már a bizonyosság felkiáltójele helyére egy kérdőjel ágaskodik.

Azután eszembe jut egy afrikai imádság: Krisztusnak nincs más keze, mint a tiéd, nincs más lába, mint a tiéd, Krisztusnak nincs más szája, csak a tiéd. Ez a gondolat megkérdőjelezi az alapot: saját kezemmel írtam.

S ha visszagondolok, valóban úgy van: ami jó volt, ami sikerült, aminek volt értelme, aminek volt értéke, azt nem én csináltam. Isten ihlette mondatok, Isten vezette kéz, Isten irányította mozdulatok. Mert valaki titkon ott áll mögötted, és vezeti a kezedet. Mint az első rajzoknál, az első betűknél, az első soroknál az édesanya vagy édesapa fogta valaha a kezed, s ha kellett, irányított, úgy irányítja néha keményen tartva, néha észrevétlenül az írásodat, a szavadat az Isten.

Ez igazi evangélium. S ez az, amiért kell és érdemes is imádkozni.

Azután eljuthatunk – bárcsak eljutnánk! – arra a pillanatra, amikor a zsoltárossal együtt ki tudjuk mondani: *„Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod."* (Zsolt 139,5) Nem nyomasztó, nem ránk nehezedő, nem fékező, korlátozó kéz ez, hanem védő, segítő, sőt áldó kéz.

Ha írunk, ha szólunk, legyen ő minden szónak a motiválója, legyen minden megfogalmazott mondatnak a megáldója. Bárcsak ő írna kezünk által, ő szólna a szájunk által! Így lesznek isteni írásaink, így lesznek isteni munkáink. Ő teszi kezünk munkáját maradandóvá.

A szerző evangélikus lelkész, a magyar kormány Reformáció Emlékbizottságának miniszteri biztosa

KALOCSAY RICHÁRD FELVÉTELE

Novotny Zoltán Prúsz-elnök szignálja a gálaest emléklapját

Európai ökumenikus tanácsok főtitkárainak találkozója

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) nevével olvasóink gyakran találkozhatnak az *EvÉlet* hasábjain. A keresztény egyházakat azonban nemcsak hazánkban, hanem más európai országokban is összefogják hasonló szervezetek. Az európai ökumenikus tanácsok főtitkárai évente egyszer üléseznek, mindig másik országban. Tavaly Finnország, Helsinki, idén május 20–23. között Hollandia, Amszterdam volt a házigazda. Tizenhat európai ökumenikus tanács főtitkára volt jelen az Európai Egyházak Konferenciájának égisze alatt szervezett tanácskozáson, a MEÖT-öt e sorok írója képviselte.

A főtitkárok beszámoltak arról, milyen rendezvények zajlottak tavaly nemzeti tanácsaik szervezésében. Több beszámolóban is hangsúlyt kapott az egyház és az állam kapcsolata. Néhány állam az ökumenikus tanácsokat is támogatja anyagilag. Nem egy főtitkár kiemelte, hogy szervezetük különböző bizottságai milyen jól szervezetten működnek, és akár komoly tudományos értékű teológiai anyagokat is kiadnak.

Magyarországnak sem kellett szégyenkeznie, hiszen tavaly Budapesten volt az Európai Egyházak Konferenciájának tizennegyedik nagygyűlése, s a szépszámú résztvevővel zajlott rendezvénynek a magyar ökumenikus tanács – tagegyházaival együtt – volt a házigazdája.

Az amszterdami találkozó első napján – a nemzeti ökumenikus tanácsok bemutatkozása mellett – *Gazdasági krízis és az egyházak felelősségvállalása* címmel tartott előadást *dr. Trinus Hoekstra* református lelkész-szociológus és *dr. Huib Klamer* jogász-pszichológus. Rámutattak arra, milyen komoly feladatokat végeznek a holland egyházak a krízishelyzetbe jutott családok érdekében – sokszor a kormányét felülmúló hatékonysággal cselekednek.

Másnap a belgiumi Antwerpenbe utaztak a résztvevők. Az egész napot a Belga Egyházak Ökumenikus Tanácsa szervezte. A főtitkárok egy egyházi szeretetotthont látogattak meg. Tapasztalhatták, milyen magas színvonalú az idősek, hajléktalanok és fiatalok lelkigondozása. Délután a város katolikus püspöke tartott tájékoztatást az ökumenikus kapcsolatokról. Kiemelte: terjednek a szabadegyházak. Főként a migránsok körében munkálkodnak, akik közé a katolikus egyház nem jut el olyan erővel, mint ők – mondta el őszintén.

A tanácskozás résztvevői találkozhattak Antwerpen kikötőjének lelkészével: stílszerűen egy hajóút alkalmával beszélt munkájáról a főtitkároknak.

A következő nap programját ismét a bemutatkozások adták, és téma volt az ökumenikus tanácsok oktatásban való szerepvállalása. Az ír főtitkár az emmausi tanítványok történetéről szólva gyakorlati feladattal egészítette ki mondandóját: a résztvevőknek kettesével kellett elmenniük sétálni, közben beszélgetniük húsz percen át, felidézve az emmausi tanítványokat.

George Molenkamp, az Amszterdami Egyetem nyugalmazott professzora, üzletember az egyházaknak a környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségéről beszélt, különös tekintettel a vízre. *Gé Speelman,* az Amszterdamban és Groningenben működő Protestáns Hittudományi Egyetem oktatója előadásában kiemelte a muszlim nők hátrányos megkülönböztetését, többek között a *hidzsáb* – a nők fejét és testét takaró ruha – viselése kapcsán.

A tanácskozás zárónapján *Guy Liagre,* az Európai Egyházak Konferenciájának főtitkára számolt be szervezetének munkájáról.

Végezetül a következő főtitkári értekezlet helyét és időpontját is eldöntötték a résztvevők: jövőre Németországban lesz a találkozó.

■ Dr. Fischl Vilmos

Slovenská príloha

Stranu zostavila: Hilda Guláčiová-Fabuľová

1. slávnosť svätodušná

„Nie vojenskou mocou, ani silou, ale mojím Duchom-hovorí Hospodin mocností." (Zach 4,6)

Ján 16, 5–15. Biblické pravdy vyjavené v jednotlivých častiach Biblie zapadajú do seba ako skladačka a vytvárajú nádhernú mozaiku. Sľub, ktorý v tomto texte Pán Ježiš vyriekol, splnil do bodky.

On odišiel, aby v Jeho mene prišiel od Otca Duch Svätý. Je „nebiblické" prosiť, aby Otec zoslal Ducha Svätého. Duch Svätý prišiel. On prebýva v každom veriacom človeku. Ak niekto nemá Ducha Kristovho, nie je Jeho. (R 8,9) Prejavy prítomnosti Ducha Svätého vo veriacom človeku by mali byť viditeľné. Preto prosba, ktorú máme vysielať, je prosba o naplnenie Duchom Svätým. Neznamená to, že dostávame z Neho viac, ale že On zaplňa väčší a väčší priestor v mojom živote. Je to obraz domu s mnohými miestnosťami. Dovoľ Duchu, aby naplnil a ovládol všetky oblasti tvojho života! Znamená to, že Duch Svätý dostane viac z teba, dáš Mu viac priestoru. Ježiš sľubuje: Prídeme k tebe a a budeme bývať u teba. Plnosť Ducha je poslušnosť. Byť pod Jeho vedením, kontrolou, žiť, konať-ako najlepšie viem, to je poslušnosť.

Toto je nepretržitý proces: každý deň môžeš prežívať v nádhernej spoločnosti. – Pros: „Pane, som tu, chcem Ti dnes slúžiť, dávam Ti viac-nechcem si nič zadržať!"

2. slávnosť svätodušná

1Kor 12,4–11. Duch Boží zjednocuje. Splavovať divokú vodu je dobroružstvo, ale aj riziko. Posádka raftu musí byť dôkladne zosynchronizovaná, aby zvládla najmä ťažké úseky. Keby si hocikto z tímu začal veslovať po svojom, ohrozil by celú posádku. Aj cirkevný zbor v Korinte prechádzal búrlivým vývojom. Apoštol Pavel im vyčíta roztržky, duchovnú pýchu, smilstvo, súdne spory.

Preto má tento list predovšetkým charakter napomenutia. Zároveň v úvode listu vyjadruje vďačnosť za to, že nemajú nedostatok v nijakom dare milosti (charis-dar Božej milosti, duchovný dar). Teda títo kresťania majú dostatočné obdarovanie od Boha, aby svoju búrlivú „plavbu" zvládli. Apoštol však upozorňuje, že je to možné len vtedy, keď budú dary Ducha využívať nie k povyšovaniu sa nad ostatných, alebo k nejakej duchovnej exkluzivite, ale k jednote. Duch Boží zjednocuje. Tam, kde sa ľudia hoci aj duchovne obdarení hádajú a rozhádzajú, tam Boží Duch nekoná. – Túto stať o duchovných daroch je dôležité čítať nie izolovene, ale v kontexte s celou kapitolou 12 a následnými – 13–14 kapitolou. Tam je jasne povedané, že duchovné dary musia slúžiť k porozumeniu a jednote, k budovaniu tela Kristovho, ktorého časti sú prepojené láskou. Jeho láska je najvyšší dar a najlepšia cesta.

Stanislav Brtoš

Nádych duše

Modlitieb neúrekom
Ústami vyslovených
Čo srdce poskladalo

A pribújajú vekom
My môžme z nich
Vencov a nie málo

Zhotoviť živých
Duchovných kytiek
Prosbami naplnených

Dopraj že nádych
Nech prúdi riek
Prestami z očí uplakaných

Tiecť dolu tvárou
Tak odplav hriech
Nech s novou jarou

Zakvitne ľudské vnútro
By aspoň obraz
Rajskej záhrady

Sa odrazil
V zrkadlení
Ľudskej duše.

Prijal si aj ty Ducha Svätého?

Svätodušné sviatky nám hovoria o tom, že apoštoli prijali na Letnice dar Ducha Svätého. „A Duch Svätý naplnil všetkých apoštolov" (Sk 2,4) Je tu však otázka: Môžeme aj my povedať, že máme účasť na dare Ducha Svätého?

Nesprávnu odpoveď tu dávajú príslušníci letníčneho hnutia: Ducha Svätého vraj má len ten, ktorý hovorí cudzími jazykmi, kto prežil tzv. „krst Duchom", kto sa teda dostane do náboženskej extázy, takže vydáva až nezrozumiteľné zvuky. (Podobný jav náboženských extáz sa vyskytuje aj u mormónov a u mohamedánskych dervišov, ktorí nie sú kresťanmi.)

Apoštol Pavel to však tak to nehovoril.Nechal nám jasnú smernicu: „V cirkvi radšej chcem prehovoriť päť slov zrozumiteľných, aby som aj iných poučil, než desaťtisíc slov nezrozumiteľným jazykom" (1Kor 14,19) Naopak, on hovorí: „A čo by som aj anjelskými jazykmi hovoril, a lásky by som nemal, bol by som iba cvendžiacim kovom a zvučiacim zvonom" (1Kor 13,1) A v tejto súvislosti apoštol hovorí: „Ja vám ukážem lepšiu cestu" (1Kor 12,31) A vtedy zložil apoštol Pavel svoju hymnu lásky (1Kor 13) Ak je pri človeku láska k blížnemu , láska trpezlivá, dobrotivá, ktorá nezávidí a sa nevypína, nenadýma sa, nie je neslušná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nezmýšľa zle. Neraduje sa z neprávosti, ale teší sa s pravdou, láska, ktorá všetko znáša, všetkému verí, všetkého sa nádejá, všetko pretrpí, ak takáto láska je pre človeku, to je znak prítomnosti Ducha Svätého v nás, pretože láska k blížnemu je prvým ovocím Ducha Svätého (Gal.5, 22) Ak má človek dar Ducha Svätého, tak je potom Duchom Svätým do určitej miery aj transformovaný. Transformácia kresťana Duchom Svätým nie je síce nikdy dokonalá. Zostávame aj naďalej hriešni, svoj boj s hriechom v dôsledku dedičného hriechu nejeden raz aj prehrávame, ale predsa ľudia to musia aj majú zbadať, že s týmto človekom sa predsa len čosi stalo, on sa aspoň snaží žiť láskou k blížnemu. Dobre to hovorí aj Dr. Martin Luther v Malom katechizme, že Duch Svätý človeka posväcuje, aj keď toto posvätenie pri nás nikdy nie je dokonalé.

Úprimná viera a nádej

Dar Ducha Svätého sa prejavuje aj úprimnou a živou vierou. Žiješ celý svoj život s Pánom Bohom? O Neho sa opieraš v svojom živote a vierou v Neho si presiaknutý? Hovoríš spolu so žalmistom: „Niet pre mňa šťastia okrem Teba (Žalmy 16,2) Potom máš Ducha Svätého, a keby si cudzími jazykmi nehovoril.

Dar Ducha Svätého má aj ten, kto má nádej v Pánu Bohu, kto si nezúfa v krížoch života, ale hovorí vo svijom srdci: „Čo mi naloží, chcem rád niesť." Ten, kto verí, že raz mu Boh dá život večný u Seba v nebesiach. Ak vieš znášať trpezlivo svoje životné kríže a aj smrť, vo viere v Pána Boha, tak si prežil aj svoje Letnice, aj keby si nevedel povedať presne, kedy sa tie tvoje Letnice odohrali.

Ďalším znakom toho, že niekto prijal dar Ducha Svätého je, že má človek citlivé svedomie. Keď urobí niečo zlého, tak ho to mrzí a činí z toho pokánie. Podobá sa apoštolovi Petrovi, ktorý po zapretí Krista plakal. Bezcitní ľudia a nenapraviteľní egoisti, ktorí vidia len seba samých, sú ľudia bez Ducha Svätého, aj keby sa akokoľvek hlásili ku kresťanskej viere.

Znakom prebývania Ducha Svätého v nás je aj náš modlitebný život. Nemusia to byť vždy dlhé modlitby, ani opakovanie Otčenášov. Kresťan má byť stále naplnený modlitebným duchom. Apoštol Pavel hovorí: „Neprestajne sa modlite!" (1Tes 5,17) Kresťan má stále vysielať k nebu tzv. ihričkové modlitby, ktoré ako malé iskričky letia k nebu: „Pane, Bože, pomáhaj mi v mo jej práci. – Ďakujem Ti, Bože, za to, že si mi pomáhal po celý deň. – „Ak toto robíš, máš Ducha Svätého, lebo Duch Svätý je Duchom modlitieb. (Rm 8, 26)

Takto by sme mohli pokračovať ďalej. Stačí, aby sme k tomu splňali kritéria, ktoré apštol Pavel vymenúva, že sú ovocím Ducha: Gal 5,22–23. To neznamená život bezhriešny. Veď zároveň v našom srdci je aj zlé. Ozýva sa v nás aj dedičný hriech so svojím skloňom k hriechom: Rm 7,18–19. A predsa aspoň vôľa k dobrému má byť pri kresťanovi ako znak prítomnosti Ducha Svätého v nás. Apoštol Pavel k tomu hovorí o sebe: „Nie, že by som bol dokonalý, ale snažím sa ." (Fil 3,12) Prosme Teda o tento dar, aby Duch Svätý prebýval v našich srdciach a nás – aj keď v našej nedokonalosti –posväcoval. To, čo bude na našom posvätení chýbať, to nám Pán Boh milostivo odpustí pre zásluhy nášho Pána Ježiša Krista, ak naozaj Duch Svätý a Ježiš Kristus žijú skŕze vieru v nás. (Gal 2,20.)

■ Igor Kiss

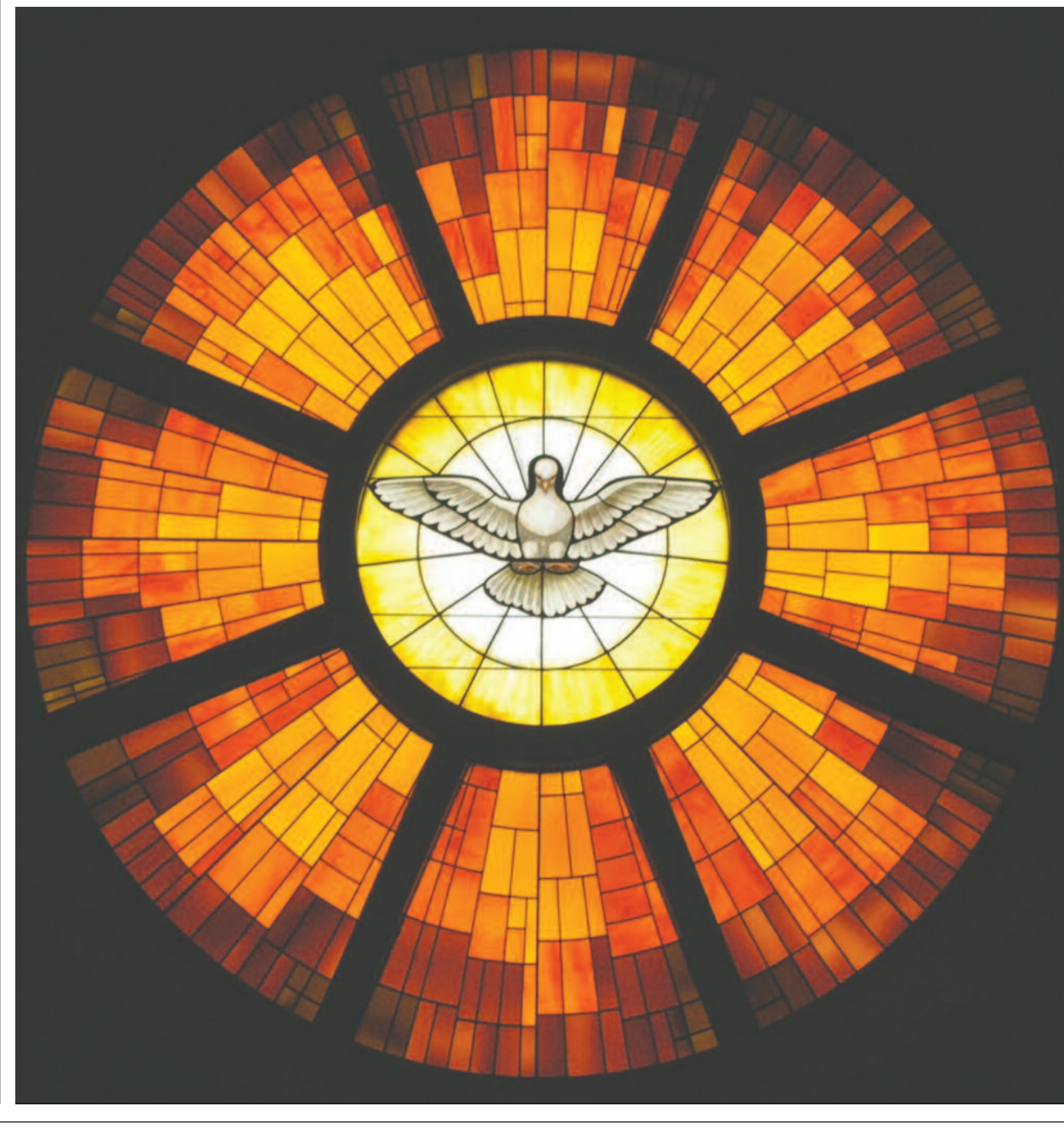

„Zúgó harang, ének és …”

Evangélikusok az országos Orgonapont fesztiválon

A Filharmónia Magyarország kezdeményezésének köszönhetően június 1-jén gazdag kínálatból válogathattak az orgonabarátok. A program olyan sokrétű volt, hogy az *Evangélikus Élet* tudósítója csak az országos Orgonapont fesztivál evangélikus kötődésű – és a fesztivál honlapján regisztrált – alkalmainak bemutatására vállalkozik (hozzátéve, hogy természetesen nem mindegyik eseményen lehetett személyesen jelen).

Dr. Ecsedi Zsuzsa

A rendezvény központi evangélikus fesztiválkoncertjének 14 órakor a harkai templom adott otthont. Az ottani hangszer stílusa határozta meg, hogy *Németh Csaba* (orgona) és *Komlóssy Gábor* (trombita) műsora barokk zeneszerzők legjavát vonultatta fel *D. Buxtehudétól F. W. Zachauig, J. S. Bachtól J. G. Waltherig.* A hangversenyt a Bartók rádió is rögzítette, így egy későbbi időpontban az egész ország számára hallhatóvá válik.

Zuglóban a gyülekezeti nap keretében 13.30-kor az egyik kántor, *Kéménczy Antal* beszélt az orgona kialakulásának történetéről, és mutatta be kívül-belül a templom hangszerét. Előadását gyerekek és felnőttek egyaránt érdeklődve hallgatták.

Akik az elmúlt évben megfordultak a Deák téren, már megismerhették az AerisOrgona Kft. által restaurált torvaji szószékorgonát. A templom felújítása után a hangszer visszakerülhetett eredeti helyére (Torvaj kicsiny falu Somogy megye szélén, a Balatontól nem messze). 15.30-kor, az ünnepélyes orgonaszentelés keretében *Szabó Balázs* szólaltatta meg a különleges hangszert.

Budahegyvidéken a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra Kft. kivitelezésében tizenkét éve készült el a frissen épült templom hangszere. Június 1-jén 16 órakor az érdeklődők abban a szerencsében részesültek, hogy megkérhették a tervezőt, *Gálos Miklóst:* beszéljen az orgona készülésének fázisairól, mutassa be és jellemezze a különböző regisztereket. A bemutatóhoz kapcsolódó koncerten *Varga Petra* és *Tar Zita* is közreműködött. *M. Rossi,* J. S. Bach, *J. Brahms, Kodály* és *C. Franck* felcsendülő darabjai valóban átfogó hangképet adtak a hangszer értékeiről.

Budavárban 17 órakor *Bán István* a barokktól a 20. századig ívelő műsorral, *S. Scheidt,* D. Buxtehude, *S. Karg-Elert* és *F. Schmidt* műveivel lépett közönség elé.

Ugyanebben az órában Békásmegyeren Bach-félmaraton kezdődött, melyen a Zeneakadémia doktoranduszai: *Balogh Lázár, Fejérvári Zoltán, Kiss Péter, Konta Noémi, Ludmány János, Pétery Dóra, Pregun Tamás, Szabó Marcell* és *Tóth Mariann* részleteket adtak elő a *Wohltemperiertes Klavier* két kötetéből orgonán, csembalón és zongorán.

ADÁMI MÁRIA FELVÉTELE

Cegléden 18 órakor *Kovács Levente* a templom mindkét hangszerén játszott. Az egyik különlegessége ennek, hogy a régi – most restaurált – orgona építője, *Bakos Károly* felmenője a művésznek. A másik pedig az, hogy az AerisOrgona Kft. új „Bach-orgonájának” szentelése nemrég, május 25-én volt (erről közöltünk is tudósítást lapunk június 1-jei számában). J. S. Bach, *Szügyi József, J. Pachelbel, G. Muffat, G. Fauré* és *E. Elgar* műveinek előadásában közreműködött *Sípos Gábor Gergő* (gordonka).

A Deák téren 18 órakor mester és egykori tanítványa muzsikált. *Finta Gergely* programjában D. Buxtehude, S. Scheidt és J. S. Bach egy-egy kompozíciója szerepelt. *Szeitl Zita* műsorválasztásában figyelembe vette zeneélетünk kiemelkedő évfordulóját: *C. Ph. E. Bach,* az „empfindsamer Stil” képviselője, a bécsi klasszika billentyűs zenéjének atyja háromszáz éve született. *L. Vierne* darabjai pedig lehetőséget adnak a virtuóz hangszerjáték és az elmélyült zeneiség egyesítésére.

A művészek nemcsak külön, hanem együtt is játszottak: *G. Gabrieli* és *G. B. Lucchinetti* szerzeményei a hangverseny érdekes színfoltjának bizonyultak (a két orgonán felcsendülő művek előadásában az oltártérben álló pozitív is részt vett). A program itt is orgonabemutatóval egészült ki.

Kelenföldön 19.30-kor *Vox & organum* címmel – *Pál Diana* és a *Fővárosi protestáns kántorátus* közreműködésével – ünnepi vesperás zárta a napot. A heti rendszerességgel végzett zsoltáros imádság most úgy egészült ki és gazdagodott az orgona bevonásával, hogy feleleventette az ősi gyakorlatot, az alternatim előadásmódot: a zsoltárok és a *Magnificat* verseit a kórus és az orgona váltakozva szólaltatta meg.

Bízunk abban, amit *Gáncs Péter,* egyházunk elnök-püspöke említett ajánlásában: az Orgonapont fesztivál olyan rétegekhez is eljuttatja az orgonairodalom értékeit, amelyek eddig nem találkoztak ezekkel a kincsekkel, és ezáltal egyházunk igehirdető tevékenysége is erősödik.

A szerző a fóti Evangélikus Kántorképző Intézet tudományos munkatársa, a budahegyvidéki evangélikus gyülekezet kántora

Orgonaszentelés Torvajon

Temploma és orgonája megújulásáért adott hálát az Orgonapont fesztivál napján, június 1-jén, vasárnap délután a torvaji evangélikus gyülekezet. A tabi egyházközséghez tartozó kis szórványközösség ünnepi istentiszteletén *Szemerei János,* a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét *(képünkön),* majd felszentelte a régi szépségében helyreállított hangszert.

Szószék és orgona egymásrautaltságáról beszélt Zsolt 33,1–4 alapján tartott prédikációjában a püspök. Torvajon ez szemmel látható, hiszen közvetlenül egymás mellett helyezkedik el az Isten dicséretét zengő hangszer és az Isten nagyságát hirdető szóbeli bizonyságtétel helye. Majd hozzátette: az orgona, amelynek sípjait a levegő hozza rezgésbe, a Szentlélek működésére emlékeztet. Arra, hogy nekünk is szükségünk van Isten új életet adó leheletére.

Az istentisztelet végén *Szigethy Szilárd* tabi lelkész mondott köszönetet mindazoknak, akik adományukkal támogatták a hangszer felújítását. *Kendeh Gusztáv,* egyházunk zenei bizottságának elnöke elmondta, hogy a restaurálás csodaszerű összefogás eredményeként valósulhatott meg. *Faragó Attila* orgonaépítő, a munkát elvégző AerisOrgona Kft. ügyvezetője hangsúlyozta, hogy a torvaji, délnémet stílusú orgona Magyarországon egyedülálló, és eszmei értéke felbecsülhetetlen. Megemlítette azt is, hogy a hangszer már nagy szolgálatot tett: elérte a templom megújulását, hiszen addig nem kerülhetett haza, amíg méltó környezet nem várta.

ADÁMI MÁRIA FELVÉTELE

A hálaadó alkalmat követő koncerten *Szabó Balázs* orgonaművész, valamint *Somogyi Anna,* a gyülekezet kántora mutatta be a megújult hangszer sokszínűségét. *Schäfer Árpád,* a felújítás egyik támogatója elmondta, hogy az elvégzett felújítás célja az ősöknek való tiszteletadás mellett a jelennek való értékteremtés.

Zárásként Szigethy Szilárd lelkész megköszönte *Doris Hillebrand* helyi gondnok munkáját, majd arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy a templom berendezésének különlegessége, a szószék és kántori szék egymásmellettisége szépen kifejezi azt az összefogást, azt az egy utat, amelyen érdemes haladni.

AM

HIRDETÉSEK

Szentföld mindenkinek

Protestáns testvérek útja (Jeruzsálem, Betlehem, Názáret, Holt-tenger stb.) augusztus 15–22.: 169 800 Ft/fő vagy 596 euró/fő. Vezeti: *Sárosi Gábor* százhalombattai református lelkész. Makrovilág Utazási Iroda, *www.makrovilag.hu,* makro@makrovilag.hu, tel.: 1/215-0636.

Szentföldi zarándoklat

Ismét szeretnénk indítani szentföldi utazásunkat október 21–29. között *Sándor Frigyes* nagytiszteletű lelkész úr vezetésével, ritkán látogatott bibliai helyekkel is kibővítve: Haifa, Akkó, Meggidó, Názáret, Kapernaum, Holt-tenger, Dávid városa, Hasmoneus-alagút és egyéb helyek. Jelentkezés *Baksa László* gyülekezeti koordinátornál. E-mail: tridad.kft@gmail.com, tel.: 20/824-9093 (8.30 és 18 óra között).

Ökumenikus találkozó

Minden hónap harmadik vasárnapján, 18 órakor ökumenikus találkozóra, istentiszteletre és előadásra várjuk az érdeklődőket a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának székházában (1117 Budapest, Magyar tudósok körútja 3.), a földszinti tanácsteremben. A június 15-i téma: *Az iszlám nyugatról nézve.* Előadó: *Balázs Judit* professor emerita. Istentiszteleti szolgálatot végez a Jézus Testvérei Ökumenikus Diakóniai Rend apátja.

Szeretettel várjuk a korábbi farkasréti ökumenikus közösség, a megszűnő Keresztény Ökumenikus Baráti Társaság, valamint az International Ecumenical Fellowship magyar régiójának tagjait is.

Meghívó gyülekezeti napra

Tisztelettel és szeretettel hívjuk Önöket a június 14-én, szombaton 9.30-kor kezdődő gyülekezeti napra a homokbödögei evangélikus templomba. A Pápai Evangélikus Egyházközség a Homokbödögei Evangélikus Egyházközséggel együtt közösen emlékezik arra, hogy háromszáz évvel ezelőtt, 1714. február 15-én létrehozták az Összefoglalt Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházközséget, tekintettel arra, hogy az evangélikusoknak el kellett hagyniuk Pápa városát. A pápai lutheránusok közel hetven esztendőn keresztül a homokbödögei evangélikus templomban – a homokbödögeiekkel együtt – gyakorolták a hitüket.

Hálaadó istentiszteletünkre és egész napos programunkra várjuk Önöket!

Venczel Csaba felügyelő, Polgárdi Sándor esperes,
Kovács Endre Zoltánné presbiter, Banai Endre felügyelő,
Máthé Csaba Levente helyettes lelkész

Mai hitvallások a Magyar Televízióban

Június 8-án, pünkösd vasárnapján az M1-en 11.15-kor kezdődő, *Mai hitvallások* című műsorban *Lengyel Annához,* a Déli Egyházkerület felügyelőjéhez látogatunk. Szerkesztő: *Nagy László,* rendező: *Horváth Tamás.*

Evangélikus templomok

Június 8-án az M1-en 11.45-től *Evangélikus templomok* címmel a kapolcsi és a hartai templomot mutatjuk be nézőinknek. Szerkesztő: *Nagy László,* rendező: *Nemes Takách Ágnes.*

KÖZLEMÉNY

Sikeres parókusi alkalmassági vizsga

Darvas Anikó, Győri Gábor Dávid, Széll Éva és *Szűcs Mária* május 28-án a Magyarországi Evangélikus Egyház illetékes bizottsága által – az 1997. évi II. törvény 10/A § (2) bekezdése, valamint a 3/2003. (V. 23.) országos szabályrendelet rendelkezése szerint – lefolytatott parókusi alkalmassági vizsgát eredményesen letette. Darvas Anikó, Győri Gábor Dávid, Széll Éva és Szűcs Mária önálló gyülekezeti szolgálat végzésére alkalmas, erre a szolgálatra megválasztható vagy meghívható.

FOTÓ: KISS TAMÁS

Szűcs Mária, Győri Gábor Dávid, Darvas Anikó és Széll Éva

A TITOK NYITJA – MISSZIÓI N

Az gazdagszik, aki továbbad

Egyházkerületi missziói nap északon

Az Északi Egyházkerület missziói napjait szervező csapat törekszik arra, hogy ezen alkalmak vendéglátóiként kisebb gyülekezetek is lehetőséget kapjanak. A nem kevés kihívással járó, igen szerteágazó szervezési feladatok mellett jó alkalom ez a vendéglátó közösség számára a bemutatkozásra, a megújulásra. A hat északi egyházmegye körforgásában idén a Dél-Pest megyei volt soron. Helyszínként a tíz éve épült dabasi OBO Aréna és a szomszédságban lévő Dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola szolgált. A helyi, gyóni gyülekezet *László Milán* lelkész vezetésével készült a nagy napra, amelyre azonban az eddigiekhez képest sajnos kevesebben látogattak el: mintegy ötszázan.

A kilenc órától érkezőket halk fúvószene fogadta, de a programkezdéshez közeledve már közös énekléssel hangolódtak a napra a félszáz gyülekezetből érkezett vendégek. *Bence Gábornak,* az Evangélikus Kántorképző Intézet igazgatójának, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium tanárának vezetésével ismert és kevésbé ismert énekek csendültek fel, főként a *Gyülekezeti liturgikus könyv* gazdag repertoárjából. A nap során többször színre lépő kántor kreatív és változatos módon mozgatta meg a jelenlévőket.

A köszöntések sorában szót kapott *Kőszegi Zoltán* dabasi polgármester, *Pálinkásné Balázs Tünde* alpolgármester, a Gyóni Evangélikus Egyházközség presbitere, *László Milán* lelkész, *Selmeczi Lajos* egyházmegyei misszió lelkész, valamint *Pintér Mihály* espereshelyettes. A nap házigazdája *Bozorády András* egyházkerületi missziói lelkész volt.

A délelőtti istentisztelet igehirdetői szolgálatát *Kovácsné Tóth Márta* kemenesaljai lelkész végezte Ef 6,18–20 alapján. Személyes és mély hitről tanúskodó prédikációjában Istenhez és egymáshoz való viszonyulásunkról szólt. Az imádság az, ami által Istenhez könyöröghetünk egymásért. Szüntelenül. A szentek, kiválasztottak közössége felel a másikért, de táplálkozik is a másik hitéből, reménységéből, de legfőképp hitünk szent titkából: Jézus Krisztus sebeiből, értünk vállalt áldozatából – helyezte a jelenlévők szívére.

Az úrvacsora után három rövid előadás hangzott el a *Növekedés közösségeinkben* témakörben. *Garádi Péter,* a budaörsi evangélikus gyülekezet volt felügyelője a gyülekezeti, *Herkelyné Melinda,* a Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon főnővére a család lelki növekedésének „titkáról” szólt.

Fábri István csömöri polgármester az egyház és a társadalom közötti kötelék megerősödéséről mondta el gondolatait. Egy gyülekezet mint közösség önmagában is érték egy település számára: az önkéntes munka, a szociális tevékenység, szolidaritás, az oktatás-nevelés révén ezer szállal kötődik a helyi társadalomhoz – mutatott rá. Az egyházunkban végzett országos szociológiai kutatás eredményeiből kiemelte, hogy az evangélikusok nagy része fontosnak tartja egyházához való tartozását. Bár jellemző ránk a segítőkészség, a családcentrikusság és az összetartozás, a megkérdezettek nagy része (72%) nem végez önkéntes gyülekezeti munkát.

Az egyórányi ebédidőben szétszóródott a tömeg a zegzugos épületben. A jóízű falatozást és beszélgetéseket az összegyülekezést szolgáló közös éneklésre hívogatás szakította meg. Ezután a színpadon megjelent a három előadó, de immáron pódiumbeszélgetés keretében, amelyet *Fabiny Tamás* püspök moderált.

Az előadásokban elhangzottak közös továbbgondolása során központi szerepet kapott a személyesség. A gyülekezet is lehet családias, ha oda szeretettel hívnak és várnak mindenkit. A növekedéshez szükséges a laikus szolgálók és önkéntesek számának növelése, valamint a templom falain kívüli szolgálat erősítése, a még „kívüllállók”, a nem keresztyén háttérrel bírók kitartó hívogatása – mutattak rá a beszélgetésben.

A délutáni csoportos beszélgetéseket a három előadó és tizenegy lelkész vezette. A bibliaórás csoportlétszámoknak köszönhetően mindenki szóhoz juthatott a nap témájával kapcsolatban. A pozitív visszajelzések azt támasztják alá, hogy a missziói napok programjába – ha a helyszín is alkalmas erre – érdemes beépíteni ezt az egy órát.

A nap záró része sikeredett a legszínesebbre. *Nagypál Géza* és *Hadady Zsombor* bizonyságtétele, *Záborszky Csaba* Kazinczy-érmes előadóművész szavalatai, *Szabó Balázs* keresztyén énekes, zenész félórás koncertje után Fabiny Tamás püspök útra bocsátó szavai hangoztak el Ef 6,23–24 alapján. Ez a sokáig és sokak által szervezett nap is elmúlik – mondotta –, de az a szeretet, amelyet itt kaphattunk Istentől egymás által, nem múlik el. Magunkkal visszük. Osszuk meg az itt kapott békességet, és legyünk eszközök, amelyek Jézus Krisztusra irányítják mások figyelmét.

„Köszönjük a gyóni gyülekezet áldozatos munkáját! Kívánjuk, hogy sokáig emlékezzenek erre a napra, de nem úgy mint teherre, hanem mint áldásra” – mondta zárszavában a püspök.

■ Horváth-Hegyi Áron

KARLIK DÓRA FELVÉTELEI

Pohártól a kehelyig

Egyházkerületi missziói nap délen

Idén sem maradt el a hagyománnyá vált meglepetés ajándék a Déli Egyházkerület missziói napján: a szervezők a Forrásnál való felfrissülés lehetőségét szimbolizáló – az egyházkerület logójával ellátott – pohárral, valamint a családi és ifjúsági nappal kapcsolatos információkat tartalmazó igényes füzettel lepték meg az érkezőket május 31-én az orosházi templom bejáratánál.

Az alkalom közös énekléssel, majd rövid köszöntésekkel kezdődött. Evangélizációs igehirdetéssel Ef 6,18b–19 alapján *Szeverényi János* szolgált. Prédikációjában az országos missziói lelkész többször is emlékeztetett: egyedül az Atya segíthet bűneinktől megszabadulni.

A délelőtti bibliakörös csoportbeszélgetésekhez, amelyek harminc (!) teremben zajlottak a Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskolában, *Szabóné Mátrai Marianna* püspökhelyettes tartott interaktív bevezetőt.

A népes déli gyülekezet ebéd után négy program közül választhatott. A Táncsics-gimnázium aulájában *Benkő Vilmos* üzletemberrel a nap házigazdája, *Deák László* egyházkerületi missziói lelkész beszélgetett *A világ és az egyház jövője* címmel. Az egykori zsinagóga épületében Szeverényi Jánossal készülhettek az egybegyűltek az úrvacsorára. Akik a templom békességére vágytak, azok komolyzenei meditáción vehettek részt. Az egyházközség zenei együttesének, az *Alföld* vonósnégyesnek a játékát *Ihász Beatrix* orosházi lelkész irodalmi összeállítása egészítette ki. A könnyedebb zenei műfaj kedvelői a *Boyzless Voice* női kamaraegyüttes koncertjét hallgathatták meg – a kollégiumban tartott esemény házigazdája *Radosné Lengyel Anna* egyházkerületi felügyelő volt.

A délután következő programjára ismét a templomban került sor, ahová az orosházi fúvószenekar toronyzenével invitálta a nap mintegy ezeregyszáz regisztrált résztvevőjét.

Egyházunkban egyedülálló módon a déli missziói napon kerületi elismeréseket szoktak átadni – nem volt ez másként idén sem. Prónay Sándor-emlékplakettet vehetett át *Szemerei Zoltán,* az országos iroda gazdasági osztályának korábbi vezetője, aki 2003 és 2006 között a Déli Evangélikus Egyházkerület felügyelője is volt. (Az emlékplakett másik idei kitüntettje, *Ónodi Szabolcs,* a bonyhádi evangélikus gimnázium nyugalmazott igazgatója idén januárban, hetvenedik születésnapján kapta meg az elismerést.)

Az Ordass Lajos-emlékplakettet *Széll Bulcsú* kispesti evangélikus lelkipásztornak adta át *Gáncs Péter* püspök és Radosné Lengyel Anna kerületi felügyelő.

Az év lelkészének, az év pedagógusának és az év diakóniai munkásának járó Tessedik Sándor-díjat 2014-ben *Kis János* kecskeméti lelkésznek, *Bolemányi Judit* kiskőrösi hitoktatónak, cserkészparancsnoknak, illetve *Kis Gabriellának,* a Szarvasi Ótemplomi Szeretetszolgálat intézményvezető-helyettesének ítélték oda. A déli kerület hűségérmeit ebben az évben *Bánszky Mihály* (Békéscsaba), *Buják Imre* (Tengelic), *Dudla Imre* (Dunaegyháza), *Kendeh Györgyné* (Budapest) és *dr. Váriné Domán Gabriella* (Szarvas) vehette át. A díjátadó ünnepség után Radosné Lengyel Anna szólaltatta meg a három Tessedik-díjast.

A záró úrvacsorai istentiszteleten Gáncs Péter püspök Ef 6,24b alapján tartott igehirdetését illusztrálta is. Két tárgyat emelt a magasba: azt a fakó műanyag poharat, amelyet a templomajtóban minden érkező megkapott, illetve egy fénylő fémkelyhet. Ki melyiket választaná? – szegezte hallgatóságának a kérdést. A műanyag pohárra szavazó püspök abszolút kisebbségben maradt a fémkelyhet választó többséggel szemben. Igaz, csak eztán derült ki, hogy míg a pohárban tiszta víz van, a csillogó kehely teljesen üres. „Nem az számít, amit kívülről, felszínesen látunk, hanem az, amit Isten lát, vagy épp amit hiába keres bennünk” – fogalmazott a püspök, majd hozzátette: „Hiszem azt, hogy ebben a néhány órában erőt meríthettünk, és feltöltekezve mehetünk tovább.”

A nap során zenei szolgálatot látott el az orosházi *Credo* együttes, a pestlőrinci gyülekezet zenei csapata, és nagy sikert aratott a kifejezetten erre az alkalomra, több gyülekezetből verbuvált egyházkerületi énekkar is, amely – *Ördög Endre* helyi lelkész koordinálása és orgonakísérete mellett – *Gárdonyi Zoltán* orgonára és vegyes karra írt, *Mondjatok dicséretet* című művét szólaltatta meg.

A nap perselypénzével – 264 ezer forinttal – a szarvasi Középhalmi Misszió szenvedélybetegeket segítő szolgálatát támogathatták a „jókedvű adakozók”.

A felnőtteknek szóló programokkal párhuzamosan a kicsinyeknek *Vajer Tímea* óvodavezető irányításával tartottak egész napos foglalkozást az evangélikus Hajnal oviban. A fiatalok a Székács József evangélikus gimnáziumban töltötték a nap jelentős részét, ahol három nemzetközi keresztény szervezet – az Operation Mobilisation, az Interserve és a Wycliffe – képviselői, élükön *Jó Andrással* szerveztek számukra izgalmas programokat.

A missziói nap a templom melletti főtéren városmisszióval zárult. A szabadtéri színpadon *Pintér Béla* és a *Credo* együttes koncertje adott teret bizonyságtételeknek.

■ Boda Zsuzsa

NAP AZ EGYHÁZKERÜLETEKBEN

Három az egyben

Egyházkerületi missziói nap nyugaton

Három program egy rendezvényben: ez várta a mintegy ezer résztvevőt a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület idei missziói napján, május 31-én a győri egyetemi csarnokban. A hagyományos istentisztelet, előadás és tematikus beszélgetések mellett ugyanis a kerületi gyermek- és ifjúsági napot, valamint a kórustalálkozót is ekkor tartották.

Szó szerint színes volt az érkező vendégek köre, mivel a résztvevők egyházmegyéjüknek megfelelően különböző színű névkitűzőket, a gyerekek pedig tarka karszalagokat kaptak.

Idén is megterült a sütemények asztala: a gyülekezetek által hozott finomságok bőségesen elégnek bizonyultak. A szellemi táplálékra éhezők pedig válogathattak a Luther Kiadó és a zalaegerszegi Ég-Ígérő keresztyén könyvesbolt kínálatából.

A nap zenei keretét a *Lajoskomáromi evangélikus fúvószenekar* biztosította. Ők kísérték a közös éneklést is. A konferálás feladatát *Verasztó János* kerületi missziói lelkész végezte.

A jelenlévőket elsőként *Mészáros Tamás* egyházkerületi felügyelő köszöntötte, majd *Földesi Péter* professzornak, a Széchenyi István Egyetem rektorának adta át a szót, aki a vendéglátó intézmény a nevében üdvözölte az egybegyűlteket. Győr város önkormányzata részéről *Simon Róbert Balázs* alpolgármester, megválasztott országgyűlési képviselő szólt.

Az evangélium titkáról beszélt nyitóáhítatában *Szemerei János,* a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület lelkészi vezetője. Három szóra építette Ef 6,18–24 alapján tartott prédikációját: titok, közösség és küzdelem. Hangsúlyozta, hogy ha egy titok feltárul, abból változás indulhat el. Az evangélium Isten szeretetének titkáról szól. Arról, hogy úgy szeret minket, ahogy meg sem érdemeljük. Meg akar ajándékozni egymással, hogy felfedezzük azt, amit a másik látásán, hitbeli tapasztalatán keresztül megérthetünk Istenből. Ezért fontos a közösség megélése.

A püspök ezután arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy a közösség erőforrás lehet számunkra, végül arra is rávilágított: most, amikor egy sportcsarnok küzdőterén ülünk, tudnunk kell, hogy a keresztyén élet küzdelem. „Az evangélium titka, hogy Krisztus küzd értünk, és szeret minket. Ez változtathatja meg az életünket, és ez változtathatja meg a világot, ha mi erről tanúságot teszünk. Ha ez a titok kinyílik előttünk, minden más megvilágításba kerül” – fogalmazott Szemerei János.

Az áhítat után *Széles Sándor* Győr-Moson-Sopron megyei kormánymegbízott személyes hangú beszámolója következett a 2013-as árvízvédelmi munkálatokról. A gyakorló evangélikus közhivatalnok fotókkal és videofelvételekkel illusztrált megrendítő bizonyságtételében kiemelte: a tavalyi árvíz megtapasztalása nem múlt el nyomtalanul. „Ha Isten nem tartja meg a hihetetlenül instabil gátat, akkor hiába küzdöttek volna az emberek” – mondta. Számára az árvízi védekezés legnagyobb üzenete az, hogy ha Isten próbatétel elé állít bennünket, akkor legyünk a helyünkön, és küzdjünk.

A nap főelőadását *Uzsalyné Pécsi Rita* neveléskutató tartotta *Érzelmi intelligencia – avagy a kapcsolatépítés titka* címmel. Hangsúlyozta, hogy az érzelmi intelligencia felnőttkorban is fejleszthető, így egyszerre ajándék és felelősség. Felhívta a figyelmet arra, hogy ez a terület sokkal fontosabb az emberek boldogulása szempontjából, mint az elméleti tudás. Ugyanakkor ezek a készségek kizárólag élmény, tapasztalat és azonosulás útján sajátíthatók el.

* * *

Eközben délelőtt tíz órától – az országos iroda gyermek- és ifjúsági osztályának szervezésében – folyamatosan zajlottak a fiatalabb korosztályt megszólító programok a szomszédos edzőcsarnokban, illetve az egyik előadóteremben. A győri Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ óvónői bábjátékot mutattak be a kicsiknek. *Juhász Marcell* bűvész különböző mutatványokkal szórakoztatta nézőit. Koncertet adott a Szélrózsa Band is, majd úgynevezett „nagy játék” várta az ifjúságot, melyben a csapatoknak különböző feladatokat kellett megoldaniuk.

A kétórás ebédszünetben az étkezéssel párhuzamosan a felnőttek többféle szekcióbeszélgetés közül választhattak. *Lackner Pál* volt tábori püspök afganisztáni tapasztalatairól tartott beszámolót. *Jánosa Attila* győri igazgató lelkész, börtönlelkész *Mihály Attila* győri börtönparancsnokkal közösen a fogvatartottak közötti szolgálat szépségéről és nehézségéről beszélt. A cigány kisebbség felé irányuló misszió területével *Bakay Péternek,* egyházunk országos cigánymissziói referensének vezetésével ismerkedhettek az érdeklődők, *Koháry Ferenc* lébényi lelkész pedig a férfikörök szervezését és tevékenységét mutatta be. *Bogdányi Mária* győri egyetemi lelkész a helyi felsőoktatási intézményekben folyó munkáról adott tájékoztatást.

A gyerekek és fiatalok ezalatt az edzőcsarnokban kézműveskedhettek, játszhattak, illetve megcsodálhatták a Mobilis interaktív kiállítási központ munkatársai által a helyszínen bemutatott tudományos kísérleteket, melyek között rakétakilövés is szerepelt.

Délután a zenéé volt a főszerep. A nagycsarnokban a csákvári, a győri, a soproni és a szombathelyi evangélikus kórus adott közös koncertet, a kiscsarnokban pedig a répcelaki *Ümmögő* együttes tartott néptáncbemutatót.

A záró úrvacsorás istentiszteleten *Simon Réka* büki lelkész végezte az igehirdetés szolgálatát. Az evangélium titka a gyertya lángjához hasonló – mondta Jn 8,12 alapján tartott prédikációjában a lelkésznő. „A rideg világban életre mozdít, melenget, éltet Jézus Krisztus cselekvése a Szentlélek által. Ahogy ő kitárja nekünk önmagát, úgy tárhatjuk ki mi is magunkat az ő kegyelme, szeretete előtt.” Az evangélium nem titok többé, hanem hír, amely rajtunk keresztül eljuthat másokhoz – hívta fel a figyelmet.

Az úrvacsoravétel után ezzel a hírrel, az evangélium, a közösség és az isteni szeretet megélésével feltöltekezve indulhattak haza a kerületi missziói nap résztvevői.

■ Adámi Mária

ADÁMI MÁRIA FELVÉTELEI

Ifjúsági villanások Orosházán

Amíg a felnőttek számára a templomban – és más helyszíneken is – zajlott a Déli Egyházkerület missziói napja, addig a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium a családi és ifjúsági napnak adott otthont. *Jó András* és csapata egész napos izgalmas feladatsorral lepte meg a kerület evangélikus fiataljait, a misszió mint küldetés mibenlétének kérdéskörét állítva a változatos program középpontjába.

BOTTA DÉNES FELVÉTELEI

A templomi karzaton állok. Balról mellettem iskolánk igazgatója, *Fehér Borbála.* Jobbról *Berta Dávid,* iskolánk hetedikes tanulója. Együtt várjuk a többieket az osztályából, az iskolánkból. A gyülekező tömegből mosolyogva néz fel rám a mezőberényi iskolalelkész, *Fülöp Mónika,* szemével üzenve: „Szia, mi is megjöttünk!” Visszamosolygok. És lassacskán egyre több integetéssel telik meg a templomi tér. Csak úgy röpködnek a mosolyok az Isten házában.

* * *

Vonulunk át a templomból az oktatási intézménybe. Úgy százhúszanszázötvenen lehetünk. A sor eleje már az emeleti díszterem felé baktat. A földszinten, vendégváró diákjaink előtt elhaladva rátekintek a hirdetőtáblára, és olvasom az üdvözlő sorokat: *„A vendégszeretetről meg ne feledkezzetek, mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégeltek meg.”* (Zsid 13,2) Kíváncsian haladok tovább, mert olyan nagyon várom a vendégeinket! Vajon mi vár majd ránk? (Lesz közöttük angyal?)

* * *

Az ismerkedési játék során – többek között – arra is fény derül, hogy ki az, aki etetett már a kezéből zsiráfot, aki titkosírással ír naplót, aki céltudatos, és ki az, aki nem tud titkot tartani.

„Minden vélt alkalmatlanságod ellenére Istennek terve van veled, Isten téged is akar valahova küldeni. Azt kívánom, találjátok meg a helyeteket, fedezzétek fel képességeiteket, bontakoztassátok ki őket! Istent képviseljétek, Istent kövessétek! Ez a ti küldetésetek” – hangzik a biztatás az egyik vezető, *Kapocs Attila* szájából.

* * *

A délutáni egyik feladat az volt, hogy a csapatok rangsorolják, melyek a legszükségesebb tárgyak a túléléshez. A kozmetikai tükröt nem sokan sorolták előre, pedig – mint kiderült – az lehet a legeslegfontosabb! Ugyanis ha megcsillan rajta a messzire villanó fény, az bizony életmentő lehet.

Számos ügyességi játékban vehettek részt a fiatalok – voltak köztük világvallásokhoz kötődő, bibliafordítással kapcsolatos feladatok is… *Horváth István* és a *Transit Team* külföldi missziós fiataljai mutatták meg (és fogalmazták meg), mi a legfőbb feladat: küldetésünk része a közösségépítés.

Orosházán mindezt láttuk, átéltük, hogy – vigyük tovább!

■ Balog Eszter

Deutsche Anlage

Redakteurin:
Pfarrerin Eszter Heinrichs

Geist.REICH: Pfingsten

Die Katastrophe: da setzt man sich hin, um zum Pfingstfest, also zum Wirken des göttlichen Geistes in uns einige Gedanken aufzuschreiben, schaut auf den Computerbildschirm: – und NICHTS! Die große Leere, alle Gedanken scheinen ausgewandert oder doch zumindest auf Urlaub. Und Gottes Geist? Weht bekanntlich, wo er will; nur hier scheint er gerade nicht zu wollen. So wird mit einem Male aus einer alltäglichen Situation eine grundsätzliche Anfrage an Gott: „Wo ist jetzt Dein Gott?“ Versprochen hat er, dir zu helfen. Und jetzt? Wo du einmal Hilfe brauchen könntest?

So fragen Menschen täglich, an ihrem Arbeitsplatz ebenso wie am Krankenbett. Vor einer Prüfung ebenso wie in einem verwaisten Haus. Aus einer verletzten Seele heraus ebenso wie in Momenten der Hilflosigkeit. Wer so fragt, sucht Hilfe. Er sucht die Hilfe in seinem Glauben, also aus der je eigenen ganz persönlichen Gottesbeziehung heraus. Wer so fragt, glaubt an das grundlegende Versprechen Gottes, das er uns immer neu zusagt: *Ich bin für DICH da. Ich bin DEIN Gott, mit dem DU in DEINEM Leben rechnen darfst.*

Wer so fragt, erwartet von Gott noch etwas. Das ist gut. Aber, - und ohne dieses *aber* geht es im Glauben nicht: Viele unserer Erwartungen sind rein menschlich. Wir erwarten: Gott soll helfen; jetzt, gleich, sofort und genauso, wie ich es mir vorstelle. Doch das hat Gott uns nicht versprochen. Sein Geist wirkt in unser Leben hinein, aber anders. Wie? – das können wir von Paulus lernen. In seinem zweiten Brief an die Menschen in Korinth schreibt er von Gott und von seinem Geist: (2. Kor 3,17) „Der Herr ist der Geist; wo aber der Geist des Herrn ist, da ist Freiheit.“

Das ist mein „Pfingstwort“. Wichtig ist es mir, weil es mir als Menschen sagt, wie Gott mich sieht: Ich bin frei, in allen meinen Beziehungen. Diese Freiheit habe ich mir nicht erarbeitet oder verdient, sondern geschenkt bekommen. Und doch ist sie ein Teil von mir. Durch sie werde ich Gott ähnlich -oder biblisch ausgedrückt: auch durch unsere Freiheit werden wir zu einem Ebenbild Gottes.

Ich bin frei, so wie Gott frei ist, auch in seiner Beziehung zu mir. So weit gleichen wir einander. Doch es gibt einen wesentlichen Unterschied: Gott nutzt seine Freiheit zum Besten der Menschen. „Ich lebe und ihr sollt auch leben“ (Joh 14,19). Prägnanter als mit diesem Wort von Jesus lässt sich Gottes Wille kaum ausdrücken. In seinem Wunsch, uns im Leben zu helfen, ist Gott furchtbar einseitig. So nutzt Gott seine Freiheit.

Mit unserer Freiheit können wir nicht so gut umgehen. Das weiß, wer schon einmal von einem anderen Menschen verletzt wurde. Doch manchmal gelingt es auch uns, ganz frei dem Leben zu dienen. Unabhängig von allen Sachzwängen, Ängsten, Rücksichtnahmen tun wir etwas, das einfach nur richtig ist und gut und das Leben eines Menschen fördert. Das sind göttliche Momente. Wir erleben sie mitten im Leben durch seinen Geist. Gott sei Dank!

■ Pfarrer Jakob Kruse

FOTO: KLAUDIA PÖLCZ

Deutsche und zweisprachige Gottesdienste in der Pfingstwoche

4. Juni • Kőszeg 18 Uhr
6. Juni • Szőkedencs 18 Uhr
7. Juni • Gyönk 17 Uhr
8. Juni - Pfingsten • Ágfalva 9 Uhr (zweisprachig), Balatonboglar 9.30 (zweisprachig), Budavár 10 Uhr, Hévíz 11 Uhr, Sopron 10 Uhr (zweisprachig), Sopronbánfalva 15 Uhr (zweisprachig)
9. Juni – Pfingstmontag • Bonyhád 10 Uhr, Budavár 10 Uhr, grenzübergreifender Gottesdienst in Loipersbach im Burgenland/Österreich (Lépesfalva) 15 Uhr, Sopron 9 Uhr
15. Juni • Ágfalva 9 Uhr, Borjád 11 Uhr, Budavár 10 Uhr, Hévíz 11 Uhr, Ménfőcsanak 16 Uhr, Sopron 9 Uhr, Sopronbánfalva 10.30

Pfingsten und der schneeweiße Haarschopf des Löwenzahns

„Herr Grille stimmte seine Geige und schaute sich auf der Wiese um, welcher Blume er denn seine Musik widmen solle. Der Löwenzahn lenkte seine Aufmerksamkeit auf sich. Der war wirklich sehr schön, wie sein gelber Rock hin und her flatterte, er selbst sich im spielerischen Wind entfaltete, prinzessinnenhaft hin- und herschwankte und den Krabbeltierchen zunickte. Der Steinbockkäfer zwirbelte seinen langen Schnurrbart, als er vorbeispazierte, und selbst dem kämpferischen Hirschkäfer wurde schwindelig in seiner Nähe. Der Löwenzahn zitterte vor Freude: – *Oh, wie schön ich wohl bin! Schöner als alle anderen! … Die Sonne lächelt mich an, die Schmetterlinge tanzen um mich herum, und der auf meinen Rock gefallene Tautropfen ist glücklich! Wie schön ist es zu leben!* Die Grille musizierte darüber den ganzen Tag, und der eitle Löwenzahn lauschte seinem Spiel selbstgefällig.

FOTO: KLAUDIA PÖLCZ

Eines Tages wollte er noch mehr seiner Schönheit zeigen. Er entschied sich, seinen schneeweißen Haarschopf aufzusetzen, damit die vorbeistolpernden Insekten ihn bestaunen und bewundern und die anderen Blumen ihn darum beneiden. Er bewegte nun vorsichtig sein flauschiges Köpfchen und reckte es sehr hoch, um von allen gesehen zu werden.

FOTO: KLAUDIA PÖLCZ

Gerade in diesem Augenblick aber wehte eine flinke Brise vorbei. Die ergriff den weißen Haarschopf, zauste ihn ein wenig und - Wusch! – riss sie ihn mit sich. Die winzigen Flusen flogen auf und davon und waren schnell aus den Augen verloren. Der Löwenzahn aber stand da, in der Mitte der Wiese, reckte sein kahles Köpfchen und schrie dem Wind nach: - *Gib es mir zurück! Bring es mir zurück! Böse Brise, blase es zurück!* Aber der Wind und mit ihm sein herrlicher Schopf waren schon wer weiß wo….!

Der Löwenzahn stampfte wütend und verzweifelt mit seinen Wurzelbeinen in den Boden: – *Ich will meinen Haarschopf zurück! Bringe mir meinen Haarschopf zurück!* Seine Tränen flossen in Strömen, er schämte sich seines schmucklosen Zustandes. Die Grille hatte Mitgefühl mit ihm und sagte: – *Sei nicht traurig, kleines Blümchen, ich werde deinen Haarschopf suchen.*

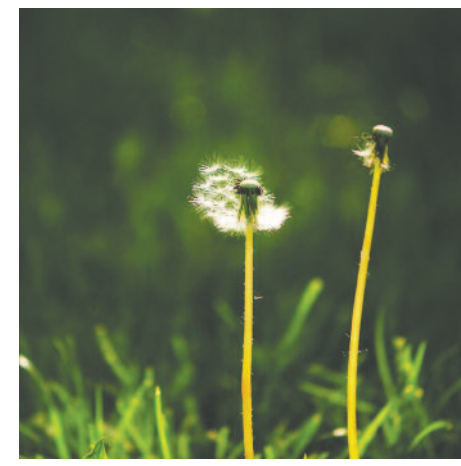

FOTO: KLAUDIA PÖLCZ

Sie machte sich sofort auf den Weg. Der Löwenzahn duckte sich tief ins Gras, er schämte sich seiner Kahlheit. Er verbarg sich vor den neugierigen Blicken und lauschte ungeduldig auf das Rascheln des Grases, bis die Grille zurück war. Als sie zurückkam, waren ihre Hände leer! *Oh, du Nichtsnutz! Wieso konntest du meinen Schopf nicht finden?* – weinte bitterlich die Grille. – *Doch, ich habe ihn gefunden,* – antwortete fröhlich die Grille - *aber du kannst ihn nie wieder auf deinen Kopf setzen! – Soll ich kahl bleiben?* – schrie der Löwenzahn. – *Was ist mit meinem Haarschopf passiert?*

– *Auf jedem einzelnen Flöckchen segelte ein kleiner Samen, und nun sitzen schon alle im weichen Boden am Seeufer. Sie blühen im nächsten Frühjahr und werden dir vollkommen ähnlich sein. - Mir ähnlich? - Sie werden, genauso wie du, ihre Blumenröckchen entfalten, und sich des Sommers und des lebensstärkenden Sonnenstrahls erfreuen. Ist das nicht wunderbar? – Dann sind diese meine Blumenkinder!*

– *Ja, und vielleicht wird es auch unter ihnen einen geben, der nur schön und stolz sein will, nichts weiter – solange, bis sein Haarschopf vom Wind mitgenommen wird.*

Die Blumen auf der Wiese sahen sich gegenseitig an. Der Löwenzahn konnte nicht antworten, weil eine warme Feuchtigkeit schlagartig in seiner Kehle hochkam. Danach reckten sich die einzelnen Grashalme leise auf die Fußspitzen, um so der Grille, die wieder Geige spielte, zu lauschen. Und alle verstanden nun, warum sie gerade jetzt ihr schönstes Lied spielte, gerade jetzt, als der Löwenzahn schon all' seine Schönheit abgelegt hatte."

Wenn wir an das Ende des Lebens Jesu denken, dann fallen uns viele, viele traurige Dinge ein. Schmerz, Bitterkeit und tiefste Enttäuschung… Und dann am Ostermorgen hat sich alles verändert. Aber die Geschichte ist auch Ostern noch nicht ganz rund, denn kaum einige Dutzend Menschen haben das Wunder erfahren. Die Gute Nachricht wird „rund und ganz“ erst zu Pfingsten, wenn die Feuerzungen kommen, und alle alles verstehen und das Wunder spüren können. Das grenzenlose Wunder, das darin besteht, dass der Wind den Haarschopf wegweht. Darin, dass alle vom Wunder in der eigenen Sprache und den eigenen Bedürfnissen entsprechend zu verstehen bekommen, dass überall Menschen angesprochen werden. Das ist wirklich wichtig in unserer Welt, wo wir an und wegen der kulturellen, menschlichen, religiösen und sprachlichen Unterschiede so viel leiden.

Gottes Geist ist mit uns trotz alle Unterschiede. Er ist mit uns, wenn er von Haarschopf zu Haarschopf die Gute Nachricht verbreitet. „Ihr seit zur Freiheit berufen!" Und nicht zu irgendeiner Freiheit, sondern zur Freiheit in Gott und zur Hoffnung auf das ewige Leben.

Wenn Gott uns gnädig ist, und das Wunder uns berührt, dann werden wir uns vielleicht nicht immer so große Sorgen um unser Leben und unseren wunderschönen Haarschopf machen. Wenn wir uns ab und zu umschauen, können wir in sehr gesegneten Augenblicken auch als kahle Blume zu uns sprechen: „Ist das Leben nicht wunderschön?"

Mit Pfingsten wird die Geschichte Jesu ganz und rund, jetzt ist sie noch nicht vollendet. Gebe Gott, dass auch in unseren stolzen Haarschopf der Wind des Heiligen Geistes hineinweht.

■ Eszter Heinrichs

(Das Märchen – A pitypang bóbitája – von Éva Fésűs – wurde von Ferenc Kőrösi ins Deutsche übersetzt.)

PÜNKÖSD ÜNNEPÉRE

Szomorú árvaság?

Jézus a búcsúzásakor többek között ezt mondta tanítványainak: *„…én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké… Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok. …amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra… Ő engem fog dicsőíteni…”* (Jn 14,16.18; 16,13–14)

Búcsúzó szavai mögött fedezzük fel gondoskodó szeretetét! Jézus elmegy. Övéi nem hallhatják többé szavát. Nem láthatják csodáit. Nem részesülhetnek az együtt elköltött vacsorák meghittségében. Jézus elbúcsúzik, de munkája nem marad félbe. Gondoskodik tanítványairól, hogy ne jussanak árvaságra: pünkösdkor a *„másik Pártfogó,”* a vigasztaló Szentlélek tölti majd be szívüket.

Jézus gondoskodó szeretetének körében élünk mi is, és részesedünk a Szentlélek ajándékában.

A Szentlélek nem mond újat, hanem megérteti, aktualizálja számunkra Jézus igéit. János evangélista többször is hivatkozik arra, hogy a tanítványok nem értették Jézust. Csak később, pünkösd után jöttek rá, miről beszélt Mesterük. A Szentlélek munkája olyan, mint egy szobor leleplezése. Pünkösd előtt csak a körvonalakat látjuk, csak Jézus szavának betűit ismerjük, de a Lélek munkája nyomán lehull a lepel. Egyszer csak világossá lesz a személyes üzenet.

A Szentlélek személyessé teszi Jézus szavát, és magát Jézust ragyogtatja fel előttünk. A világ sok fénye, pompája, dicsősége vonja magára figyelmünket. A Szentlélek Jézus dicsőségét mutatja meg. Jézust teszi életünk központjába, hogy ő legyen számunkra a legnagyobb, a legszentebb, a mindenek fölött való.

■ Madocsai Miklós

PÜNKÖSD 2. NAPJÁRA

A második pünkösd

Pál apostol ezt írta: *„Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket.”* (Róm 15,7) Péter első pünkösdi élményét Jeruzsálemben élte át, amikor prédikációjára háromezer ember tért meg. Néhány hónappal ezután Péter a Szentlélek új csodájában részesült, mégpedig egy pogány katonatisztnek, Kornéliusznak szépen berendezett cézáreai otthonában, amikor a házigazda a háza népével együtt megkeresztelkedett.

Péternek ez a második pünkösdi élménye nem kevésbé jelentős, mint az első. Bár itt nem hatalmas sokaságról, csupán egy családi otthonban összejött kis közösségről volt szó. Ennek a második pünkösdnek az a jelentősége, hogy a Szentlélek a választott nép határát átlépve pogányokat hívott el Krisztus útjára. Ezen aztán elámult Péter, és vele együtt csodálkoztak társai is.

Pedig nem kellett volna csodálkozniuk, hiszen a régi próféciák teljesedtek be, amelyek arról szóltak, hogy Isten ígéretei átlépnek a választott nép határán, és a pogányok is részesednek a Szentlélek ajándékában. Nem kellett volna csodálkozniuk, mert Jézustól is megtanulhatták volna, hogy a hit ajándéka nem csak a zsidóké. Úgy látszik, elfelejtették, hogy Jézus egyszer éppen egy pogány százados hitét állította példaként tanítványai elé.

Sokszor előfordul, hogy annyira foglyai vagyunk saját gondolatainknak, kialakult véleményünknek, hogy nem értjük Isten másfajta gondolatait.

A második pünkösd ámulatot keltő eseménye egyháztörténeti jelentőségű. Ha a tanítványok missziója nem lép át pogány területre, ha megmarad zsidó vallási mozgalomnak, mint például Keresztelő Jánosnak vagy az esszénusoknak a mozgalma, akkor menthetetlenül ezeknek a sorsára is jutott volna, és velük együtt tűnt volna el a történelem süllyesztőjében, mint megannyi zsidó vallási reformtörekvés.

A második pünkösdben Krisztus egyetemes, egész világra kiterjedő igénye, szeretete teljesült be. Péter így szűrte le a tanulságot: nem személyválogató az Isten. A Szentlélek csodájaképpen leomlott tehát az a fal, amely addig a zsidó és pogány világot elválasztotta.

E történeti jelentőségen túl igaz és mindig aktuális, hogy a Szentlélek munkája nyomán közösség születik ott, ahol addig elzárkózás, sőt ellenségeskedés volt. Ennek alapja és kezdete Krisztus mindenkit befogadó szeretete.

Az igazi közösség előfeltétele tehát a Krisztussal való közösség. Először át kell élnem Jézus befogadó szeretetét, hogy magamhoz tudjak ölelni másokat. A közösség problémáját nem lehet Isten nélkül megoldani. A felebaráthoz a legrövidebb út Istenen keresztül vezet. Először Istent kell megtalálnom, csak úgy találhatom meg testvéremet.

Péter sokszor átélte Krisztus befogadó szeretetét. Legutoljára a Genezáreti-tó mellett, amikor tagadása után Jézus újra befogadta, sőt pásztori szolgálattal is megbízta.

Mi is biztosak lehetünk abban, hogy Jézus befogad minket. Ennek öröme tegyen késszé arra, hogy befogadjuk egymást!

■ M. M.

„Ha Lélek által élünk, akkor éljünk is a Lélek szerint”

(Gal 5,25)

▶ *Victor János* pünkösdi prédikációja sok áldást jelentett számomra. Megértettem, milyen összefüggés van pünkösd ünnepe és a keresztyén egyház más ünnepei között. A többi ünnepek olyan eseményekre emlékeztetnek, amelyek egyszer megtörténtek, és mindörökre szólnak. Karácsony arról beszél, hogy testben eljött Isten Fia. Nagypéntek és húsvét az ő megfeszítésének és diadalmas feltámadásának tényeiről beszél. De pünkösd napján egy új korszak köszöntött be erre a világra; vele kezdődött valami, ami folytatódott. Így emlékezem vissza én is az első pünkösd napjára. Azért fontos nekem, ami akkor történt, mert folytatása van. Az akkor kitöltetett Szentlélek ma is itt van, itt él, és munkálkodik közöttünk. Az alapigében megkaptam a feleletet arra a kérdésre, hogy mit jelentett az első nemzedéknek a pünkösdi ajándék. Mert amit az ő számukra jelentett, azt jelenti az én számomra is; amit ők kaptak, azt kaphatom én is. Ezért gyullad ki szívemben az ünnepi hálaadás a Szentlélek mai emlékünnepén.

Pál apostol a Szentlélekben elnyert ajándékról beszél és a vele elnyert feladatról: *„…a Lélek szerint éljünk.”* De ezt egy előfeltételre építi fel: *„Ha Lélek által élünk…”*

Pál apostol írásának olvasói lélek szerint éltek. Olyan volt számukra a Szentlélek, mint a hal számára a víz. Valóságos kapcsolatuk volt vele. Ezt keresték, s nem volt nyugtuk, amíg nem tudtak Lélek szerint élni. Hány ember nem találta még meg igazi életét, mert nem találta meg a Lélek szerint való életet!

Magamban én sem állhatok meg, Lélek által kell élnem, hogy legyen a legbelsőmnek szeme és füle, amellyel figyel mindazokra a hatásokra, amelyek az engem körülvevő Lélekből áradnak. Késznek kell lennem, hogy belekapcsolódhassak az ő munkájába. Ha őt megragadom, akkor megvan vele a kapcsolatom, s Lélek szerint élek. Ha hiszek Jézusban, akkor elnyerem a Lélek ajándékát, s végbemegy bennem a pünkösdi csoda.

De nincs olyan ember e földi világban, aki a lélek legbenső titkait ki tudná puhatolni, napfényre tudná hozni. Ez a Szentlélek dolga; az Isten maga biztosít felőle, csak hinnem kell Jézus Krisztusban! Ha a magamban való bizakodásomat elvetem, és őbenne reménykedem, akkor maga az ige hirdeti nekem, hogy megvan a közösségem Istennel. Bűneim megbocsáttattak, a válaszfal ledőlt, a nagy szakadék át van hidalva Isten és közöttem; az Isten megengesztelődött, az ő Lelke bennem van. Ha hinni tudok a kegyelemben, az is a Léleknek az ajándéka.

Pünkösdkor a szívem megtelik hálaadással, és magasztalom Istent igéjének ezért a bizonyságáért. Ha tapasztalom, hogy az életem tele van nyugtalansággal, és kétségbeesve veszem észre, mennyi tisztátalanság van a lelkemben, akkor a Léleknek a munkája már elkezdődött. Megtaláltam a közösséget Istennel, és ezzel meg vagyok mentve a halál veszedelmétől.

Ha Lélek által élek, akkor lépésről lépésre Lélek szerint is kell járnom. Ez azt jelenti, hogy nincs az életnek olyan apró részlete, amelyre ki ne volna terjeszthető a nekem megadatott Szentléleknek az áldása és gazdagsága. Milyen nagy kincs ez!

A Lélek általi vezetés azt jelenti, hogy nem a magam értelme után megyek, hanem figyelek és engedelmeskedem. A Lélek sokféleképpen mutatja meg az utat, az ő vezetését. Nekem már ifjú éveimben kijelölte hivatásomat, de előfordul, hogy az Úr Isten az utolsó pillanatban mondja meg a Lélek által, hogy mit akar velem elvégeztetni.

Lélek szerint élni annyit jelent, mint a Léleknek a bensőnket átható, elevenítő és gyümölcstermésre képesítő erejével élni. Ez azt is jelenti, hogy nyugodt vagyok abban: amit Isten rám bízott, abban nem fog magamra hagyni. Ha kötelességeket szabott elém, ő tudja, hogy azoknak meg tudok-e felelni. Ha harcokba vezet bűneimmel szemben, nem az én erőmön fog múlni, hogy le tudom-e küzdeni őket, ő maga fog hadakozni érettem. Végül azt is jelenti: az ő erőforrására támaszkodom, és mint hűséges szövetségesben megbízom, aki soha cserben nem hagy, az utolsó pillanatban mindig ott lesz mellettem, s jó végre viszi dolgomat, megtermi bennem az ő gyümölcseit.

Lélek szerint való járásom igazi próbatételei: milyen a közéleti tevékenységem; milyen a kapcsolatom testvéreimmel, barátaimmal; milyen a magatartásom környezetemmel szemben; a gyakorlati életben hogyan beszélek másokkal; hogyan működöm velük együtt; hogyan tudok másokat megörvendeztetni vagy megkeseríteni; hogyan tudok mások számára áldás lenni. Ezeken a területeken bontakozik ki igazán Lélek szerint való járásom a maga szépségében, s itt termi meg a gyümölcseit.

Tudom, hogy lesznek zökkenők, történnek összekoccanások, de nem ezek fogják kitölteni életem egészét. Ezek szépséghibák lesznek. Amint jönnek, el is múlnak; meggyógyulok, mert életem a maga egészében Lélek szerint való élet lesz.

Az első gyülekezet testvéri közösség volt, amely – ha olykor elektelenítette is az újra meg újra kiújuló régi bűn – a maga egészében magán viselte a Léleknek a bélyegét. Boldog volt, aki hozzájuk tartozott, lelki felüdülést kapott; a külső világ zűrzavarából ide tért meg elcsendesedni. Akik kívülről nézték, azoknak a lelkét elfogta valami szent félelem, csodát láttak benne, és megilletődve suttogták egymásnak: nézzétek, ezek hogyan szeretik egymást!

Ha Lélek szerint élek, ha a pünkösd nagy ajándékát valóságnak fogadom el, akkor a feladatom: hálaadásomhoz tegyek szent fogadástételt is!

Ha Isten megadta a Lélek szerint való életet, adjon kegyelmet és segedelmet is, hadd éljek a gyakorlatban úgy, mint a Lélek eleven bizonysága, hadd járjak a Lélek szerint az ő szent nevének dicsőségére!

■ Szenczi László

HETI ÚTRAVALÓ

„Nem hatalommal és nem erőszakkal, hanem az én lelkemmel! – mondja a Seregek Ura.” (Zak 4,6)

Pünkösd hetében az *Útmutató* reggeli és heti igéi a Szentlélek egyházáról tanítanak: Isten ad Szentlelket ajándékul! „Én a lelkemet adom belétek – ezt mondja az Úr –, és azt cselekszem, hogy az én törvényemet megőrizzétek és betöltsétek.” (Ez 36,27; LK) Az Úr Jézus megígérte a bátorító, szószóló, vigasztaló eljöttét: *„A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő megtanít majd titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek.”* (Jn 14,26) „A Szentlélekről azt kell tanítanunk, hogy Vigasztaló; mert arról biztosít, hogy bűneink meg vannak bocsátva, a halál meghalt, az ég megnyílt és Isten ránk mosolyog.” (*Luther*) Húsvét után az 50. napon *„eljött a pünkösd napja, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt. Majd lángnyelvek jelentek meg (…), és leszálltak. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni.”* (ApCsel 2,1–4) „Ez az a nap, mit az Úr szerzett nékünk.” (GyLK 751) A Szentlélek a Krisztusban való hitet teremt. „Maga a Lélek tesz bizonyságot a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk.” (Róm 8,16; LK) Az Úr megkérdi mai tanítványaitól is: *„Hát ti kinek mondotok engem?”* Simon Péter vallástétele lehet a mi válaszunk is: *„Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.”* Pünkösd a keresztyén egyház születésnapja is, mert Urunk előre kijelentette: *„Te Péter vagy, és én ezen a kősziklán építem majd fel egyházamat.”* (Mt 16,15–18) Pál írja: *„A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele.”* (1Kor 12,4.7) Jézus ígéretének beteljesülése e világ végezetéig eltart: *„…erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.”* (ApCsel 1,8) Jeruzsálemben kezdődött el, mikor a gyülekezet így imádkozott: *„Urunk, add meg szolgáidnak, hogy teljes bátorsággal hirdessék igédet; (…) megteltek mindnyájan Szentlélekkel…”* (ApCsel 4,29.31) *„Samária befogadta az Isten igéjét.”* Péter és János elmentek hozzájuk, és imádkoztak érettük; *„rájuk tették a kezüket, és részesültek a Szentlélek ajándékában”* (ApCsel 8,14.17). Péter a cézáreai eseményekről így számolt be: *„Amikor elkezdtem beszélni, leszállt rájuk a Szentlélek, ahogyan ránk is leszállt kezdetben.”* És a zsidó származású hívők *„dicsőítették Istent, és így szóltak: Akkor tehát a pogányoknak is megadta Isten, hogy megtérjenek és éljenek!”* (ApCsel 11,15.18) A tanú *„tanítványokat pedig Antiókhiában nevezték először keresztyéneknek”* (ApCsel 11,26). Korinthusban *„bizonyságot tett a zsidók előtt* (Pál), *hogy Jézus a Krisztus. Amikor azonban ellene szegültek, ezt mondta: Mostantól fogva a pogányokhoz megyek.”* (ApCsel 18,5.6) – És még ma is: „Ó, de hány lélek bolyong messze szórva, / Gyűjtsd össze népedet, Szentlélek Isten!” (EÉ 245,3)

■ Garai András

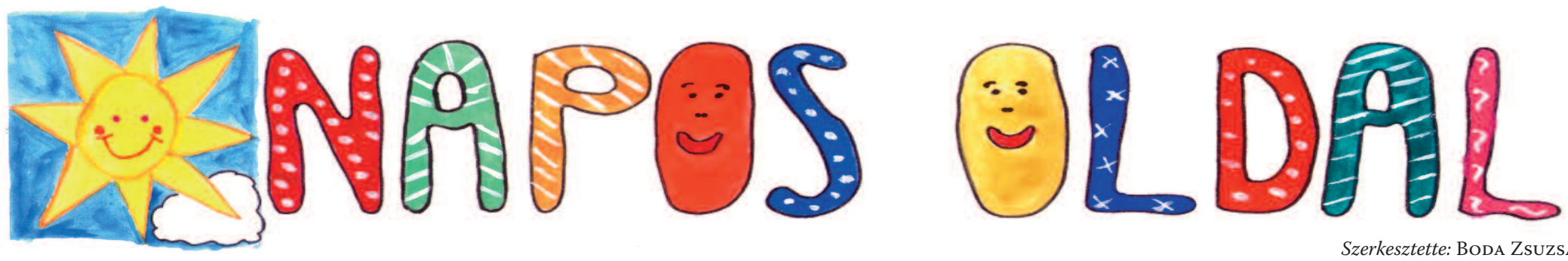

Szerkesztette: Boda Zsuzsa

Lesőharcsa

MESÉLNEK AZ ÁLLATOK

A lesőharcsa vagy egyszerűen csak harcsa Európa legnagyobb édesvízi halfaja.

Pikkelyek nélküli teste erősen nyújtott, feje széles, lapos, szája nagy, állkapcsain apró fogak ülnek. Felső állkapcsán két hosszú bajuszszál van, innen ered a kifejezés, hogy „harcsabajuszú ember".

Hazánkban széltében elterjedt – tavakban, folyókban, holtágakban, szélesebb csatornákban mindenütt előfordul. Éjszakai életmódú. Nappal a folyók alámosott parti üregeiben, vízparti fák kusza gyökerei között vagy más alkalmas búvóhelyen pihen. Amikor a nap alábukik, és sötétbe borul a táj, vadászni indul.

Hihetetlenül jó étvágya van. Főleg halakat fog, ezekre a fenék közelében vadászik. A mit sem sejtő hal látja az ide-oda mozgó bajuszszálat, jó falatnak véli, közelebb úszik, de mire feleszmélne, a harcsa már be is kapta.

Ha halat nem talál, lehúzza a vízen úszó réce- vagy szárcsafiókákat, a csatorna egyik partjától a másik felé igyekvő vízipockot, szereti a békát, a piócát, de ha egy döglött hal kerül elébe, azt is bekapja.

Május–júniusban ívik, ilyenkor a hímek gyakran harcolnak egymással. Az ötvenes években a Tisza alsó folyásánál táborozva egy elöntött rétről gyakran hallottuk a verekedő állatok csapkodását. A harcsák néha nappal is az elöntött részen maradtak. Egy halász a ladikjából az ősi módszerrel, szigonnyal ejtett zsákmányul egy méternél is hosszabb példányt.

Ha kialakul a pár, a hím az iszapos fenéken gödröt ás, és a nőstény abba rakja le az ikrákat. A fészket a hím őrzi egészen addig, amíg az ivadékok körülbelül egy hét alatt ki nem kelnek.

Az ivadékok, miután szikzacskójuk felszívódott, elszélednek. Eleinte apró rákokkal, férgekkel, lárvákkal táplálkoznak, de ahogy nőnek, egyre nagyobb zsákmányra vadásznak. Három-négy évesen ivarérettek. Ha szerencséjük van, és nem kerülnek sem a halászok hálójába, sem a horgászok horgába, az évek folyamán hatalmasra nőhetnek.

■ Schmidt Egon

RAJZ: BUDAI TIBOR

Kérdések

1. Vajon milyen hosszú lehet egy harcsa?
2. Milyen súlyúak a nagy példányok?
3. Hány ikrát rak a nőstény?

Válaszok: 1. akár több mint két méter; 2. hazánkban 50-50 kg, másutt akár 300 kg; 3. testkilogrammonként 28-30 ezret.

Péter

▶ **Mostani ötrészes sorozatunkban Jézus egyik tanítványának, Péternek az életéből idézünk fel eseményeket. Mindegyik történethez egy-egy rejtvény is tartozik. A helyes megfejtéseket összegyűjtve, mind az ötöt együtt küldjétek el szerkesztőségünk címére (1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írjátok rá: Gyermekvár.**

4.

Jézus mennybemenetelekor megígérte a tanítványoknak, hogy nem hagyja őket egyedül, hanem elküldi a Szentlelket, aki bátorítani fogja mindnyájukat.

Így is lett. Tíz nap múlva, pünkösd ünnepén a tanítványok Jeruzsálemben egy házban voltak. Hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az egész házban. Utána lángnyelvek is megjelentek, aztán szétoszlottak, és mindegyik tanítvány fejére szálltak. Ez volt a Szentlélek, amely belülről átjárta őket. Hatására a tanítványok többek között különféle nyelveken kezdtek el beszélni.

A városból sokan odaszaladtak, hogy lássák, mi az a zaj. Bár az ünnepre sokfelől érkeztek a fővárosba, csodálkozva hallották, hogy a tanítványok mindegyiküknek a saját nyelvén beszéltek. Az emberek azt mondták erre, hogy a tanítványok biztos sok bort ittak, és az ártott meg nekik. Ám Péter eléjük állt, és így felelt nekik:

– Higgyétek el, nem ittunk mi semmit sem! Ami most velünk történt, arról már Jóel próféta is szólt: a Szentlélek ereje van rajtunk.

Ezután prédikálni kezdett. Beszélt Jézusról is, a Megváltóról, aki feltámadt, így legyőzte a halált. Az emberek pedig hittek neki, és azt kérdezték, mit kell tenniük, ha ők is követni akarják Jézust. Péter azt mondta, hogy keresztelkedjenek meg Jézus Krisztus nevében. Szavára pedig háromezer ember csatlakozott hozzájuk. Belőlük lett az első gyülekezet.

GYERMEKVÁR

Húzzátok ki a betűhálóból a szavakat! Függőlegesen, vízszintesen és átlósan haladhattok minden irányban. Egy betű több szóhoz is tartozhat. A megmaradt betűkből egy szót olvashattok össze – ez a megfejtés.

Jézus
pünkösd
hisz
zúgás
lángnyelv
fej
város
követ
szélroham
beszél
küldi

RAJZ: JENES KATALIN

Déli ovisok a Hajnal oviban

Múlt szombaton Orosházán, a déli egyházkerületi missziói napon a legkisebbeket a Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium óvoda részlegének – régi nevén Hajnal Óvodának – a pedagógusai várták. Az egész napos programok között volt áhítat, kézműveskedés, bibliai bábok készítése és az udvaron nagy játék is. Felvételünkön az áhítat egyik pillanata.

Vedd és olvasd!

Személyes gondolatok a RÚF megjelenése után

A *revideált új fordítású* (RÚF) *Biblia* április végi megjelenése új szakaszt jelenthet a Szentírás tanulmányozásában minden magyar nyelven olvasó keresztyén számára. Hiszen a negyedik reformációi újrafelfedezés: „Egyedül a Szentírás!" új fényben ragyog fel, mert a ma nyelvén olvashatjuk, amint a szentírók *„a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól"* (ApCsel 2,11). „Legyen a Biblia mindenkié!" – ez a szándék vezérelte a fordítókat, a Magyar Bibliatársulat Alapítványt és a Kálvin Kiadót is, amikor „a Szentírás önmagát magyarázza" reformátori elv jegyében revideálták az 1990-ben megjelent protestáns fordítás szövegét.

Egykor Pál írta ifjú tanítványának: *„…ismered a szent írásokat, amelyek bölccsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által."* (2Tim 3,15) S amint egykor *Augustinus* a gyermekek hangján hallotta ezt a felszólítást, úgy halljuk meg most mi is: „Tolle, lege!" Vedd és olvasd!

Április 25-én délután teljesen megtelt a Millenárison a Supka Géza terem; többeknek csak állóhely jutott azon a könyvbemutatón, ahol a szöveg felülvizsgálatában részt vevő professzorokkal beszélgetett *Pecsuk Ottó,* a Magyar Bibliatársulat főtitkára. A revízió fő célja a könnyen érthető és olvasható szöveg; s ezt bárki tapasztalhatja, ha beleolvas a könyvek könyvébe, nem fogja tudni letenni! A budapesti nemzetközi könyvfesztivál méltó és aktuális helyszíne volt ennek a bemutatónak, hiszen a világon a legtöbbet kiadott és a legtöbb nyelven olvasott könyv még ma is a Szentírás. Egy résztvevő kérdésére válaszolva elhangzott, hogy ez konzervatív fordítás marad továbbra is – nem lett *Szent Szellem* a *Szentlélekből.*

S azt már a tudósító teszi hozzá, hogy több régi-új sajátságot is felfedezhet a szövegben az érdeklődő olvasó. Például Jézus szavai már nem idézőjelek között olvashatók, csak az ószövetségi idézeteknél maradt meg ez a forma. A *Sátán* tulajdonneve továbbra is következetesen nagybetűvel van írva.

És még egy számomra nagy meglepetést jelentő „felfedezésem" osztom meg az olvasóval: az eddigi két (1975., illetve 1990. évi) kiadástól eltérően két helyen is megtalálható a nagy kezdőbetűs *Szentírás* szó az *Újszövetségben.* Idézem a RÚF szerint. Jézus mondja önmagáról: *„Vajon nem olvastátok a* Szentírásban: *»A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő…?«"* (Mk 12,10) És Pál írja Timóteusnak: *„Amíg megérkezem, legyen gondod a* Szentírás *felolvasására, az igehirdetésre, a tanításra."* (1Tim 4,13)

Alcímében továbbra is csak a Károli-fordítás hordozza a *Szentírás* szót, ám míg nála egy helyen olvashatjuk a szövegben egybeírva (*„Melyet eleve megígért az ő prófétái által a szentírásokban…"* – Róm 1,2), és egyszer különírva (2Tim 3,15a-ban: *„És hogy gyermekségedtől tudod a szent írásokat…"*), addig a RÚF a már idézett két helyen szerepelteti a *Szentírás* alakot.

A mi felelősségünk, hogy valóban szentnek tartjuk-e Isten írott igéjét. Csak úgy ismerhetjük meg, ha rendszeresen olvassuk, s azzal bizonyára megszenteljük ünnep- és hétköznapjainkon folyó egész életünket.

Az internet segítségével a világ minden részén egyidejűleg követhették az on-line istentisztelet-közvetítést a magyar nyelvet értő embertársaink április 27-én este a budavári evangélikus templomból. Itt hangzott el a tudósításom címében is olvasható mondat – „Vedd és olvasd!" – *D. Szebik Imre* nyugalmazott evangélikus püspöknek, a Magyar Bibliatársulat Alapítvány elnökének köszöntésében. Ezt a fordítást valóban mindenki ingyen veheti, és on-line olvashatja, mert három honlapon is elérhető, és a kibővített kereszthivatkozások is kereshetők *(parokia.hu/ujkiadas, bible.com/hu és abibliamindenkie.hu).*

Hamarosan elérhető lesz (a *bibliajarat.hu* címről) az ingyenes e-book változat is. Ugyanerről a weboldalról a többféle méretű, színű és kivitelű nyomtatott könyv is megrendelhető, miként természetesen a Luther Kiadótól is. Mobiltelefonra már most letölthető a RÚF teljes szövege.

Ezért „a RÚF 7 hónapja" lehetne számunkra az idei, *Reformáció és kultúra* címet viselő tematikus év második fele. Kiszámoltam, hogy ha Rogate vasárnapjától az év végéig csak hat oldalt olvasnánk el mindennap a RÚF-ból, akkor az 1326 szövegoldal végére érve méltóan ünnepelnénk ezt a 2014. évet. Hiszen a reformáció adta kezünkbe a Szentírást, amely az egyetemes kultúra elválaszthatatlan része.

Én különösen is a magaménak érzem ezt a fordítást, mivel a bibliatársulathoz beküldött javaslataim közül hetet érvényesítettek a szerkesztők; bizonyára többen is kérték ezen apróbb nyelvtani hibák, elütések javítását. A bibliatársulat felhívására három év alatt mintegy harmincezer megjegyzés érkezett a bibliai szöveggel kapcsolatban – olvashattuk a Magyar Távirati Irodához eljuttatott közleményben. Ezért csupán egy meg nem valósult javaslatomat kívánom itt megosztani az olvasókkal, mert úgy vélem, még ez is átvezethető a digitalizált szövegváltozatban, ha elfogadást nyer.

A *vaszárak* szóösszetételről van szó. *„Én megyek előtted, a rögös utat elegyengetem, az ércajtókat betöröm, és a vaszárakat leverem."* (Ézs 45,2) A jelenlegi digitális változatban is így, kötőjel nélkül szerepel, pedig még a 2001. évi nyomtatott kiadásban is kötőjellel találjuk *(vas-zárakat).* Ez utóbbi megoldás megkönnyíti az olvasást, a szöveg értelmezését. Természetesen a szabály az, hogy ezt az összetett szót ugyanúgy egybeírjuk, akárcsak az *ércajtót.* De mivel a fő cél az érthető, gördülékeny szöveg biztosítása, ezért mertem javasolni, hogy írjuk kötőjelesen, *vas-zár* formában. Ám a RÚF digitális és nyomtatott változatában is ezt találjuk: *„…mert betörte az érckapukat, és leverte a vaszárakat."* (Zsolt 107,16) Természetesen mindez „nem üdvösség kérdése"! De Istennek csak a legszebbet, legtökéletesebbet lehet adnunk!

S végül egy, a revideált új fordítással összefüggő változásról: pünkösdtől, e lapszámunktól a *Heti útravalóban* a RÚF szerint olvashatók a bibliai idézetek, ha külön másként nem jelöljük. Talán a legalkalmasabb időpont az „áttérésre" a Szentlélek kitöltetésének ünnepe, amikor is *„mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni"* (ApCsel 2,6). A RÚF így tölti be közöttünk küldetését: *„Boldog, aki felolvassa, és boldogok, akik hallgatják ezeket a prófétai igéket, és megtartják azt, ami meg van írva bennük: mert az idő közel van."* (Jel 1,3) Ezért te is vedd és olvasd!

Garai András

A bibliai szöveggondozás élménye

Dr. Bácskai Károly

A hivatás betöltése nem csak munkavégzés. A hivatás gyakorlása élmény. A földművesnek a szántás, a vetés, az öntözés, az aratás, a szüntelen küzdelem az elemekkel nem a mindennapok ráadása, hanem életforma. Jóízűt harapni a termésből, kortyolgatni a hegy levét, piacra indítani a hússal, zöldséggel megrakott kocsit: ösztönös elégtétel. A tanár, az orvos, a művész számára nem lehet idegesítő teher a nyüzsgő osztály, az alélt beteg vagy a műre szomjas közönség. A mérnök örömét leli tervei megvalósulásában, a kőműves szívesen építi meg, a járművezető pedig örömmel használja, irányítja a korábban csak rajzon létezőt.

Keresztény teológusnak élményt jelent a Bibliával való foglalkozás. Ez a hivatása. Akár tanulja még a mesterfogásokat, akár avatott kézzel nyúl a szöveghez, örömét leli benne. Fordít, magyaráz, értelmez, következtet, tanulságokat von le és elemez. A tér és idő felettit megkísérli a világ és a történelem bőrébe zárni és ezüstfonállal az emberi élet bárkájához kötni, miként a monda szerint Hippotadész király, a szelek ura segítette egykor az otthona felé tartó Odüsszeuszt.

A közelmúltban több írás is beszámolt a Biblia szövegének a Magyar Bibliatársulat szakértői által vezetett, ez év tavaszára elkészült felülvizsgálatáról, valamint az új kiadású Biblia megjelenéséről. Az ötéves folyamat részeseként munkánkat a tervezés kockázatához, a szántás, a vetés, az aratás küzdelméhez, a teher testre és lélekre nehezedő súlyához is hasonlíthatnám. Ha ezt tenném azonban, méltatlanná válnék a mindenkori bibliafordítók és szövegmagyarázók, a hivatásukat ösztönösen gyakorló papok, tanárok, orvosok, művészek, mérnökök, kőművesek, járművezetők és földművesek, más szóval a Biblia olvasói előtt.

Színész, énekes, egyetemi professzor, újságíró, az ömlő esővel dacolva messze vidékről érkezett hittestvér és megannyi érdeklődő jelenléte igazolta a húsvéti könyvbemutatón: a Biblia mindenkié. Szava, útmutatása nem egyes ünnepek vagy a keresztény kultúra ráadása, de mindennapi kenyér, az élet beszéde.

Az 1990-ben kiadott új fordítású Szentírás szövegének mára elkészült felülvizsgálata után nem az összpontosított figyelmet igénylő feladatok terhe, hanem a bibliai szövegek gondozásának hamisítatlan, szenvedélyes, magával ragadó élménye a maradandó. A revízió során a közös célért vállalt, a protestáns ökumenét erősítő szakmai kapcsolatnak a munkatársakat összefűző szálai testvéri, baráti kötelékké fonódtak össze.

A korábbi kiadások után kézbe venni a revideált új fordítás (RÚF) ízléses kötésű példányait a legszerényebb változattól, lapozgatva továbbindulni, végül tapintani, szimatolni a „prémium változat" friss, valódi bőr kötését: jóleső elégtétel. A terv megvalósult, a gyümölcs beérett. Volt, van értelme a hosszú munkának! Akkor is, ha némelyeknek első olvasásra fel sem tűnhet a különbség az előző változathoz képest.

Az egyik darab paprika, egy pohár vörösbor is látszhat olyannak, mint a másik. Ízleléskor ugrik ki a különbség: az egyik zsengébb, a másik erősebb, az egyik szárazabb, a másik édesebb. Az 1990-es és a 2014-es szöveg valóban és vállaltan hasonló. Nem vadonatúj fordítás készült, hanem a meglévő javítását és egységesítését végezte a szöveggondozó bizottság. A felülvizsgált szöveg mégis új és más. Áttekintett, magyarosabb, negyed évszázad nyelvi változása által kerekebbre csiszolt, a sorjáktól, az élektől, a recéktől megszabadított egész.

Értéke nem feltétlenül az eddigitől eltérő voltában rejlik, hanem az apró, de elhanyagolhatatlanul fontos, kiigazított részletekben. Konfirmandus fiam az első olvasók egyikeként örülhetett a megújult szövegnek, a szép, színes borítójú Bibliának. Ajándékba kapta. A hivatásába merült édesapának pedig nem marad más hátra, mint ajándékba kapott élményeket és áldott olvasást kívánni neki és mindazoknak, akikhez immár így is eljuthat Isten régi-új üzenete.

A szerző evangélikus lelkész, egyetemi adjunktus, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Újszövetségi Tanszékének megbízott vezetője

Kisbetűs sátán

A fenti hasábokon *Garai András* a revideált új fordítású Bibliáról szólva egy kezdőbetű-használati kérdést is érint: „A *Sátán* tulajdonneve továbbra is következetesen nagybetűvel van írva." Hetilapunk cikkeiben azonban – kivéve a szó szerinti bibliai idézeteket – mintegy tíz éve a kisbetűs formát alkalmazzuk. Ennek miértjéről esztendőkkel ezelőtt esett már szó az *EvÉlet* hasábjain, a revideált fordítás megjelenésére tekintettel azonban célszerű újra fényt vetni erre a kérdésre. Az alábbiakban ezért ismét közöljük – kismértékben rövidítve – *Véghelyi Antal* lelkésznek, az *EvÉlet A vasárnap igéje* rovata vezetőjének 2007-ben publikált cikkét. Egyébiránt Szentháromság vasárnapjától kezdődően – hetilapunk saját anyagaiban – a revideált új fordítású (RÚF) Biblia szövegét használjuk. *(A szerk.)*

A *sátán* szó kis- vagy nagybetűs írásának kérdése meglehetősen összetett. Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy a *sátán* a héberben jogi szakkifejezés, a bírósági tárgyaláson az ügyészt, azaz a vádlót jelenti. Tehát az ördög „hivatalát" írja le a szó: *„Azután megmutatta nekem Jósua főpapot, aki az Úr angyala előtt állt, meg a Sátánt, aki jobb keze felől állt, és vádolta őt"* (Zak 3,1); *„Hallottam, hogy egy hatalmas hang megszólal a mennyben: »Most lett a mi Istenünké az üdvösség, az erő és a királyság, a hatalom pedig az ő Krisztusáé, mert levettetett testvéreink vádlója, aki a mi Istenünk színe előtt éjjel és nappal vádolta őket.«"* (Jel 12,10) A sátán Isten előtt vádolja a bűnös embert, akit persze ő maga vitt bűnbe, csak azért, hogy vádolhassa, és Istentől – igazságára hivatkozva – elpusztítását követelhesse. A sátán Istent akarja eszköznek használni embergyilkos tervéhez. Isten válasza erre határozott *nem.* Istennek isteni megoldása van az ember bűnösségére: megigazítja. Így áll helyre az igazság. Ez Isten igazsága, és az ő igazsága valóban isteni igazság.

Mindebből kitűnik, hogy a *sátán* nem tulajdonnév és főleg nem személynév, a szót tehát ebből a megfontolásból kisbetűvel kell írni. Ennek ellentmondani látszik az egyházunkban hivatalos használatra rendelt, új (ökumenikus: protestáns–ortodox) fordítású Biblia gyakorlata, de tudni kell, hogy az ennek alapjául szolgáló héber *Ószövetség* nyelve nem ismer különbséget kis- és nagybetű között, a Nestle–Aland-féle görög *Újszövetség* pedig mind a *szatán,* illetve *szatanász,* mind a *diabolosz* (ördög) szót következetesen kisbetűvel írja. Következetesen kisbetűt használ a római katolikus magyar fordítás is.

Ezzel nem kívánjuk kétségbe vonni, hogy a sátán személy. Néha el is látják személynevekkel: persze ezek is valamilyen funkciójára utalnak (*Belzebub,* azaz helyesen *Belzebul:* „a Legyek Ura"; *Lucifer:* „Fényhozó", azaz ál-fényhozó stb.; ezeket természetesen nagybetűvel kell írni). De az ügyész is minden esetben személy, mégsem írjuk – a bírósági jegyzőkönyvek névelőt mellőző stílusától eltekintve – nagy ü-vel, mert ez nem a neve, hanem a tisztsége, feladatköre.

Végül arról sem feledkezhetünk meg, hogy bizonyos fundamentalista protestáns irányzatok követői a *sátán* szót következetesen nagybetűvel, sőt névelő nélkül írják, és igehirdetéseikben is így használják. Például: „Ha nem ügyelünk éberen, Sátán azonnal betör az életünkbe, mert Sátánnak a legkisebb rés is elég, hogy benyomuljon" stb. Vagy: „Sátán munkálkodik az ezotériában, a természetgyógyászatban stb." Feladatuknak érzik „Sátán" műveinek a felkutatását, leleplezését, és ezt mintha nagyobb elánnal, szívesebben tennék, mint a sátán fölött mindenkor diadalmas, bennünket minden kísértése, cselvetése és egyéb praktikája ellen megoltalmazni tudó Krisztus hirdetését. (…)

Döntő szempontnak végül is azt tartom, hogy a magyar protestáns egyházi valóságban a *sátán* nagybetűs írásmódja óhatatlanul teológiai állásfoglalást rejt magában a fundamentalista irányzatok mellett, ezért hetilapunk hasábjain továbbra is mindenképpen kerülném a használatát.

Véghelyi Antal

Megjelent az Evangélikus Élet 2007/14. számában

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A MAGYAR RÁDIÓBAN

Bemutatkozik a Vadosfai Evangélikus Egyházközség

Vadosfa kis falu Rábaközben, Kapuvártól és Csornától nem messze. Nevét 1280-ban említi először írásos forrás.

Nevezetessé akkor vált, amikor az 1681-es országgyűlés úgy határozott, hogy az evangélikusok a Nyugat-Dunántúlon mindössze négy helyen tarthatnak nyilvános istentiszteletet, s az egyik Vadosfa volt. Így lett a település artikuláris, tehát törvénycikkelybe foglalt hely, a rábaközi evangélikusok központja, átmenetileg püspöki székhely is.

Jelenlegi temploma – amelyet már harmadszor építettek újjá – 1912-ben épült, és rábaközi lutheránus katedrálisnak nevezték el, mert a környéken se közel, se távol ekkora evangélikus templom nem volt és ma sincs. Magas tornyából messze ellátni.

A toronyban két harang áll szolgálatra készen. Az 1912-ben nem egészen egy év alatt felépített és fölszentelt új templomhoz méltó nagyharangot közadakozásból készíttette a gyülekezet, amelyhez ma hat falu tartozik. *Seltenhofer Frigyes* soproni harangöntő munkáját dicséri az ötszázkilencvenöt kilogrammos nagyharang, amelynek méltóságteljes hívogató és emlékeztető hangját messziről fölismerik a környékbeliek.

Sümeghy József lelkésznek a több mint négy évtizednyi itteni hűséges szolgálata alatt épült fel többek között a magyarkeresztúri és a kisfaludi templom, valamint az új parókia is.

A gyülekezet nyilvántartott tagjainak lélekszáma napjainkban meghaladja a kilencszázat, a választói névjegyzék hatszázharminc nevet tartalmaz.

A vadosfai anyagyülekezethez hat leánygyülekezet tartozik: Gyóró, Kisfalud, Magyarkeresztúr, Mihályi, Potyond, Zsebeháza. Bár 2007 óta nincs helyben lakó lelkészük, folyamatos a lelkészi szolgálat. A gyülekezet gondozását *Mihácsi Lajos* – a soproni Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon lelkész igazgatója – végzi. Az iskolai hitoktatást a szomszédos faládi gyülekezet lelkésznője, *Hanvay Enikő* tartja a mihályi iskolában.

Mihályiban – mint a gyülekezet legnagyobb lélekszámú filiájában – minden vasárnap, Vadosfán, Kisfaludon és Magyarkeresztúron havonta kétszer, Gyóróban, Potyondon és Zsebeházán pedig havonta egyszer tartanak istentiszteletet. Kétnapos ünnepeken mindenütt megszólal Isten igéje.

Evangélikus istentisztelet a Kossuth rádióban

Június 15-én, Szentháromság ünnepén 10.04-től evangélikus istentiszteletet közvetít a Kossuth rádió a vadosfai evangélikus templomból. Igét hirdet *Mihácsi Lajos* lelkész.

A vadosfai templom a 2012. évi centenáriumi ünnepségre belsőleg teljesen megújult közadakozásból. A templomkülsőnek és környezetének a teljes felújítása ezen a nyáron fejeződik be. Az orgona teljes felújítása is ez idő alatt történik meg. Mindezeket a gyülekezet tagjainak áldozatvállalása mellett jelentős egyházi és állami támogatások tették lehetővé.

A folyamatosan frissülő honlapon *(vadosfa.lutheran.hu)* megtalálható a gyülekezet története, valamint figyelemmel kísérhető a közösség élete.

Monográfia a csabai iskola névadójáról

▶ *Békeidők küzdelmei* címmel monográfiát adott ki a békéscsabai evangélikus gimnázium az iskola névadójáról, *Szeberényi Gusztáv Adolf* néhai csabai lelkészről és bányakerületi püspökről. A kiadványt május 29-én nagyszabású, mintegy kétszáz érdeklődőt vonzó rendezvényen mutatták be a békési megyeszékhelyen, a Csabagyöngye Kulturális Központban.

Szeberényi Gusztáv Adolf nevét 2013. szeptember 1-jén, a tanévnyitón vette fel az oktatási komplexum – erre a könyvbemutatón *Kolarovszki Zoltán* iskolaigazgató emlékeztetett. Elmondta, hogy amióta húsz esztendeje visszakapta az egyház a gimnáziumot, az intézmény folyamatos fejlődésen ment keresztül, s ma már – az óvodától az általános iskolán át a gimnáziumig – közel kilencszáz gyermeket és fiatalt oktatnak és nevelnek.

Az iskola felkérésére *dr. Kertész Botond* történész, az Evangélikus Országos Múzeum tudományos munkatársa írta meg a névadóra emlékező hiánypótló monográfiát. (A szerző szakterülete az evangélikusság 19. századi története, és – nem mellesleg – békéscsabai születésű, édesapja egykor itt volt segédlelkész.)

A szép kivitelű könyvet *Szente Béla,* a Csabagyöngye Kulturális Központ igazgatója, az újraindult gimnázium első igazgatótanácsának egykori elnöke mutatta be. Amint előadásából kiderült, a 19. századi csabai evangélikusság története elválaszthatatlan a Szeberényi családtól. A kiterjedt család tagjainak életútját is bemutatja a *Békeidők küzdelmei* című kötet, melynek központi témáját ugyanakkor Szeberényi Gusztáv Adolf lelkészi , illetőleg püspöki pályafutásának törekvései, eredményei adják.

Az olvasmányos, gördülékeny nyelvezettel megírt monográfiának érdekes része az a szakasz, amely Szeberényi Gusztáv Adolf korának hitvitáit, teológiai kihívásait, a szlovák–magyar egyházi kapcsolatokat, illetve a püspök ezekkel kapcsolatos állásfoglalásait tárja az olvasók elé.

A kötetből kiderül, hogy Szeberényi Gusztáv Adolf egyszerre volt liberális és „ortodox", de mentes mindenféle szélsőségtől. A békességteremtés elvét vallotta, és püspökként is ez vezérelte – mondta Szente Béla. Egyházszervező munkájára jellemző, hogy szuperintendensként több mint kétszáz gyülekezetet látogatott meg. Figyelt az özvegyek és árvák gyámolítására, de a lelkészek fizetésének rendezésére is.

A kiadvány az iskolaalapító, az oktatásügyet szívén viselő, egyben a kultúrák között közvetítő egyházi vezetőről is értekezik. Szeberényi Gusztáv Adolfnak sokat köszönhetett a békési megyeszékhely, hiszen tizenkét népiskolát építtetett és működtetett, és a gimnázium alapjainak letétele is az ő nevéhez köthető. Az iskolákban a magyar nyelv oktatását szorgalmazta, de a szlovák identitás megőrzésére is figyelmeztetett. „Békéscsabán mind a mai napig mind a két nyelven végeznek szolgálatokat az egyházak" – mutatott rá Szente Béla *(előadását lapunk jövő heti számában közöljük).*

A százharminc oldalas kötet ízléses, elegáns tipográfiája az iskola művésztanárának, *Flóra Virágnak* a munkáját dicséri.

A könyvbemutatón nagy számban megjelent családtagjai nevében köszönetét fejezte ki a kiadvány elkészítésében közreműködőknek a néhai püspök ükunokája, *dr. Szeberényi Andor,* a békéscsabai egyházközség tiszteletbeli felügyelője.

■ Szegfű Katalin

A SZERZŐ FELVÉTELE

A könyvbemutatón családja nevében fejezte ki köszönetét a kiadvány elkészítéséért a közreműködőknek dr. Szeberényi Andor, a néhai püspök ükunokája, a békéscsabai egyházközség tiszteletbeli felügyelője (jobbra). Az asztalnál (balról jobbra) Kolarovszki Zoltán, Harmati Béla László, Szente Béla és Kondor Péter.

A *Békeidők küzdelmei – Szeberényi Gusztáv Adolf élete* című könyv bemutatójához kapcsolódóan kiállításmegnyitóra is sort került. A *Tanító egyház – A Szeberényiek és Békéscsaba* című tárlat a Csabagyöngye Kulturális Központban várja az érdeklődő látogatókat. A kamarakiállítást széles körű összefogással, az Evangélikus Országos Múzeum gyűjteményére, a Békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum anyagára és a Szeberényi család hagyatékára alapozva állította össze *Zászkaliczky Zsuzsanna* művészettörténész, múzeumpedagógus. A tárlatot *dr. Harmati Béla László,* az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója mutatta be a közönségnek.

Istentiszteleti rend • 2014. június 8.

Pünkösd ünnepe. Liturgikus szín: piros.
Lekció: Jn 14,23–31; 4Móz 11,11–17.24–25. Textus: ApCsel 5,27–32. Énekek: 229., 239.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német, úrv., konfirmáció) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Keijo Gerstöm; du. 6. dr. Fabiny Tamás; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. fél 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Sarepta, II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv., konfirmáció) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv.) Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; **Újpest, IV., Lebstück M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovszky Éva; de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; du. 6. Cselovszky Ferenc; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** de. fél 10. (angol, úrv.) Börje Viklander, liturgus: dr. Csepregi András; de. 11. (úrv., konfirmáció) Aradi György; **Józsefváros, VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Gombkötő Beáta; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, úrv.) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Gombkötő Beáta; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv., konfirmáció) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; de. fél 11. (gyermek-istentisztelet) Gáncs Tamás; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; du. fél 8. dr. Blázy Árpád; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. (úrv.) dr. Blázy Árpád; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Bence Imre; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Molnár Lilla; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. (úrv.) Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv., konfirmáció) Tamásy Tamás; **XIV., Gyarmat u. 14.** de. fél 10. (úrv.) Tamásy Tamásné; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Régi Fóti út 73. (nagytemplom)** de. 10. (úrv.) Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Rózsalevél u. 46.** de. fél 11. (úrv., konfirmációi jubileum) Vető István; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. (úrv.) Vető István; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Kovács Áron; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Kovács Áron; **Rákoscsaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) dr. Korányi András; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. (úrv.) dr. Korányi András; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. (úrv.) Széll Éva; **Pesterzsébet, XX., Idősek Otthona, Virág Benedek u. 36.** de. 8 óra 50 perc (úrv.) Győri János Sámuel; **XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Hokker Zsolt; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. (úrv.) dr. Lacknerné Puskás Sára; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; **Mátraszentimre-Bagolyirtás, Jókai u. 7-9., Fébé Názáret-temploma** de. fél 12. Thurnay Béla; **Pilisvörösvár (ref. templom)** du. 2.; **Törökbálint, József Attila u. 31. (református templom)** de. fél 9. (úrv.) Endreffy Géza.

Összeállította: Balla Mária

HIRDETÉS

Építs pár templomot!

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

E rovat hasábjain jó párszor lehetett már olvasni arról, hogy mára egy-egy sikeres internetes vállalkozás „belépési küszöbe” igen alacsony lett, azaz majdhogynem csak egy számítógép és internet-hozzáférés kell az induláshoz; vagy hogy egy-egy projekt valójában jobb lesz attól, ha kevesebb, de jól összehangolt funkciót kap, mint ha a fejlesztői rengeteg ötletet próbálnának megvalósítani. Ha az olvasónak mindez kevéssé ismerős, akkor máris érdemes volt újra szóba hozni.

Az ismétlés apropója ezúttal egy játék, amely tökéletesen illeszkedik a „kezdd kicsiben” koncepcióba, noha első pillantásra is érződik benne a rengeteg befektetett munka, amely azonban valami lenyűgöző egyszerűségben nyilvánul meg. A *Banished* – szabadon fordítva *Kitaszítva* – alapvetően városépítő stratégiai program, mégis különleges a maga nemében *(shiningrocksoftware.com/game/).*

A klasszikus civilizációépítő játékok, mint például a *Civilization,* alapvetően arra épülnek, hogy a kezdeti fejletlen lehetőségeket fokozatosan fejlesztve, minél újabb és újabb tudományos eredményeket elérve egyre bővülő repertoárral szálljunk szembe a számítógép irányította ellenfelekkel. A *Civilization* esetén „feltalálhatjuk” például a miszticizmust; ez az alapja a papság létrehozásának, amely mindenféleképpen kell ahhoz, hogy monarchiát alapítsunk. A „technológiai fán” való haladás minden esetben szerves része a koncepciónak, és sokszor ha nem lehet leállni a fejlesztéssel, ha nem akarjuk, hogy az ellenfeleink előnyre tegyenek szert. A játékokban polgári és katonai egységeket gyárthatunk, amelyekkel aztán új vidékeket hódíthatunk meg, így hozva létre egy óriási civilizációt…

Hatalmas vízió. De nézzük, ezzel szemben mit is próbál a Banished kicsiben megvalósítani, mindössze egy fejlesztő keze munkájaként. Nincs technológiai fa, nincsenek egyenként irányítható figurák. Csak egy többékevésbé hegyes terep egy-két folyóval és néhány telepes egy szekérnyi alapanyaggal. Nekünk pedig nincs más feladatunk, mint hogy egyetlen települést építsünk, amely az évek múltával folyamatosan növekszik. És nem is valami óriási metropolisra kell gondolni, hanem pár száz fős falura.

A játék inkább egyfajta szimuláció tehát. Megadhatjuk, hogy egy faházat akarunk építeni, és azt is, hogy a pár fős felnőtt lakosságból hányan dolgozzanak építőként, de közvetlenül nem befolyásolhatjuk, hogy ki és milyen kedvvel fogja elvégezni a munkát. Az idő pedig sürget. No, nem amiatt, hogy egy másik népcsoport lerohan minket, egyszerűen csak közeleg a tél, és addigra kellő mennyiségű ruhát, tűzifát és élelmet kell összegyűjtenünk ahhoz, hogy a lakosaink túléljék. Aztán a következő évben akár már vethetünk is. Vagy városházát is építhetünk, bármit létrehozhatunk ugyanis már a játék elejétől – de valószínűleg mindenki inkább a favágónak fog műhelyt építeni, és nem herdálja feleslegesen a szűkös erőforrásokat.

A *Banishedben* minden mindennel összefügg. Ha az embereink boldogok és egészségesek, gyorsabban dolgoznak. Szintén jobb a munkateljesítményük, ha fiatalkorukban iskolába jártak – ehhez persze iskolát kell építeni, és legalább egy felnőttnek tanárként kell ott dolgoznia; emellett a tanulók így jó pár évvel később kezdenek csak el dolgozni, addig pedig a többieknek kell eltartani őket. De lehet templomot is építeni, amely szintén az emberek boldogságát hivatott fokozni. Bár a játékbeli közeg kortól és helytől független, kis kőtemplomaink körülbelül kétszáz fő lelkigondozására alkalmasak, vagyis nagyjából a valós mai méretüknek felelnek meg.

Mindig érdekes megfigyelni, hogy a játék miként viszonyul egyes összetevőiben a valóságos világhoz. A *Banished* templomai, temetői vagy akár a házasság intézménye is a húsvér emberekre vonatkozó statisztikák eredményeit hozzák: vagyis a hívő emberek boldogabbnak vallják magukat, mint nem hívő társaik. Lehet direktebb misszióval is hirdetni ezt, de néha elég csak annyi, hogy egy új és népszerű játék a helyén kezeli a kutatások bizonyította tényt…

■ N. B.

HIRDETÉS

Felvidéki protestánsok nyomában

A pápai Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola hetedikes diákjai a *Határtalanul pályázat* támogatásával kirándultak Szlovákiában. Az iskola nevelési elveivel összhangban ennek a programnak az volt a célja, hogy a tanulók ismerkedjenek a határon túl élő evangélikus és református közösségek életével, népünk múltjával, találkozzanak ottani magyar diákokkal. A kirándulást felkészülés előzte meg, amely magában foglalta a történelmi, földrajzi és vallási ismeretek gyarapítását.

Hogyan változik a nemzet, az egyház sorsa a történelem viharaiban? A tárgyi emlékek mellett az élő jelen is válaszolt a magyarlakta területeken szerzett élményekkel.

A négynapos kirándulás állomásai a következők voltak: Nagymegyer, Jóka, Pozsony, Alsószeli, Felsőszeli, Dunaszerdahely, Hetény és Komárom. A templomok, műemlékek és emlékhelyek meglátogatásakor lépten-nyomon visszaköszönt a magyar múlt és kultúra – például Pozsony óvárosában, a nagymegyeri Mátyás király emlékműnél vagy a dévényi várnál.

Evangélikus szempontból mindenképpen Pozsony bizonyult a legérdekesebbnek. A hatalmas, torony nélküli, gyönyörű belső terű ótemplom a belvárosban található. Vele egy udvarban van a kistemplom, ahol mindmáig tartanak magyar nyelvű istentiszteletet. Nem messze tőle szinte elbújik a Kecskekapui temető. Itt nyugszik *Rázga Pál* evangélikus lelkész, a 48-as szabadságharc mártírja, akit az aradi vértanúk előtt, már júliusban kivégeztek; rajta kívül több ismert személyiség is: *Thaly Kálmán* író, költő, *Bél Mátyás* történet- és földrajztudós, *Heckenast Gusztáv* nyomdász.

Az iskolai csoportot Pozsonyban *Nagy Olivér* alsószeli evangélikus lelkész kalauzolta. A diákok megtekintették még a várat, az óvárost, majd a Dunán hajózva gyönyörködtek a panorámában.

A felsőszeli, a dunaszerdahelyi és a hetényi iskolalátogatás a jó hangulatú találkozásokon túl szakmai tapasztalattal is szolgált. Az ottani tanárok elkötelezett, igényes pedagógiai munkát végeznek a gyerekekért, a magyar kultúra megőrzéséért, a megmaradásért.

A kirándulás rengeteg élményt adott, és tenni fogunk azért, hogy a meglátogatott egyházi és iskolai közösségekkel kialakult kapcsolatok és együttműködés a jövőben is élő maradjon.

■ Szücs Gábor

Istentiszteleti rend • 2014. június 9.

Pünkösd 2. napja. Liturgikus szín: piros.
Lekció: Jn 3,16–21; 1Móz 11,1–9. Textus: ApCsel 15,6–12. Énekek: 234/231.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) Bence Imre; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) D. Keveházi László; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. Vári Krisztina; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) dr. Lászlóné dr. Agod Anett; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 7. (h-moll mise) Gáncs Péter; de. 11. (úrv.) Pelikán András; **Józsefváros, VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (gyermek-istentisztelet) Gombkötő Beáta; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Gáncs Tamás; de. fél 11. (úrv.) Gáncs Tamás; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. (úrv.) dr. Blázy Árpádné; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Szilvia; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamásné; **XIV., Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamásy Tamásné; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (áhítat) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Régi Fóti út 73. (nagytemplom)** de. 10. (úrv.) Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Fekete Gy. Viktor; **Cinkota, XVI., Rózsalevél u. 46.** de. fél 11. (úrv.) Vető István; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. (úrv.) Vető István; **Árpádföld, XVI., Menyhért u. 42. (református templom)** du. 3. (úrv.) Vető István; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Kovács Áron; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Kovács Áron; **Rákoscsaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Győri Gábor; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. (úrv.) Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (tanévzáró) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Hokker Zsolt; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. dr. Lackner Pál; **Biatorbágy, Faluház, Baross Gábor u. 1.** de. fél 9. (úrv.) Endreffy Géza; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; **Herceghalom, Gesztenyés u. 28. (ökumenikus templom)** du. 3. (úrv.) Endreffy Géza; **Solymár, református templom** de. 10. (úrv., ökumenikus) Fodor Viktor.

Összeállította: Balla Mária

HIRDETÉSEK

Határtalanul! – Bethlen Gábor nyomában

A soltvadkerti Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola 7. évfolyamos diákjai közül negyvenen vettek részt május 5–9. között tanulmányi kiránduláson Romániában a *„Határtalanul!”* program keretében. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., illetve a feladatait átvevő Emberi Erőforrások Minisztériuma 827 ezer forinttal támogatta a *Bethlen Gábor nyomában* című pályázatunkat.

Előzetesen beszámolók, prezentációk készítésével csoportokban dolgozták fel a gyerekek a kirándulás állomásait. A három előkészítő órát és az iskolai vetélkedőt követően nagyon tartalmas és eseménydús programon vettünk részt. A tanulmányút központja a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium volt, mellyel iskolánk tizenhat éves gyümölcsöző testvériskolai kapcsolatot ápol – tanárok és diákok nagyon nagy szeretettel fogadtak bennünket.

Felkerestük a Bethlen Gábor fejedelemségéhez kapcsolódó történelmi és kulturális emlékhelyeket, túráztunk a Remetei-sziklaszorosban, meghódítottuk Székelykő 1129 méteres magasságát, és mindkét kiránduláson rendhagyó biológia- és földrajzórákat tartottunk. Játékos feladatokkal, vetélkedőkkel folyamatosan rögzítettük a gyerekek frissen szerzett ismereteit, a közös programokkal (óralátogatás, szabad program, táncház) pedig erősítettük a kialakuló kapcsolatokat, barátságokat.

Külmissziói konferencia és ifjúsági tábor

Az Evangélikus Külmissziói Egyesület július 10–13. között a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban tartja évi konferenciáját (2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8–12.). Párhuzamosan ifjúsági tábort is szervezünk. Lelkészi vezető: *Varsányi Ferenc.* Téma: Család és megtartó közösségek – *„…én és az én házam népe az Urat szolgáljuk!”* (Józs 24,15b)

Program

Július 10., csütörtök • 15.00 órától érkezés • 17.00: Megnyitó
Július 11., péntek • 9.00: Igehirdetés-sorozat – *Ittzés István* ny. lelkész • 10.30: Előadás: Család és misszió – *Gáncs Péter* elnök-püspök • 15.00: „Hidd el, ez Delhi!” – *Tasnády-Sáhy Péter* újságíró beszámolója • 16.30: Fórumbeszélgetés: afrikai és magyarországi fiatalok vallanak a családról – vezeti *B. Pintér Márta* lelkész • 19.00: Igehirdetés-sorozat folytatása – *Ittzés István* ny. lelkész • 20.00: Koncert: *Nairobi Girls* és *Boyzless Voice* női énekegyüttesek
Július 12., szombat • 9.00: Igehirdetés-sorozat – *Ittzés István* ny. lelkész • 10.30: Előadás: Változások a Magyarországi Evangélikus Egyházban, jövőkép – *Prőhle Gergely* országos felügyelő • 15.00: Előadás: Közösségi élet, családkép három kontinensen – *Bálintné Kis Beáta* tanár, *dr. Bálint Zoltán* mérnök • 16.30: Előadás: Az ifjúság szemével vallásról, misszióról – *Kézdy Péter* lelkész • 19.00: Tábortűz (ének, zene, afrikai és magyar folklór, vidám együttlét)
Július 13., vasárnap • 10.00: Záró istentisztelet – Ittzés István ny. lelkész

Jelentkezési határidő: június 28. Jelentkezni a következő elérhetőségeken lehet: EKME, 1085 Budapest, Üllői út 24.; e-mail: margit.szirmai@lutheran.hu; tel.: 20/620-2789; e-mail: marta.pinter@lutheran.hu; tel.: 20/824-2791.; e-mail: gaal.janos@gmail.com; tel.: 20/824-5541 (az ifjúsági tábor résztvevői számára)

Részvételi díj: július 10–13.: felnőttek számára 11 000 Ft/fő. Az ifjúsági tábor résztvevői számára: július 10–13: napi 3500 Ft/fő, 10 éven aluliak félárat fizetnek. Részvétel egy-egy napra is lehetséges.

Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt!

Az EKME vezetősége

Intézményvezetői pályázat

A Magyarországi Metodista Egyház pályázatot hirdet a *Forrai Művészeti Szakközépiskola és Gimnázium a Magyarországi Metodista Egyház Fenntartásában* intézményvezetői munkakörének betöltésére.

Pályázati feltételek: a) az intézményben pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú – egyetemi vagy mesterfokozatú – iskolai végzettség és szakképzettség; b) pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség; c) legalább öt év, pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlat; e) keresztény elkötelezettség, a metodista egyház iránti lojalitás, valamely keresztény egyházhoz való tartozás; f) magyar állampolgárság, büntetlen előélet, cselekvőképesség.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent: intézményvezetői gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell: az intézmény vezetésére vonatkozó vezetői programot, részletes szakmai önéletrajzot és motivációs levelet, a végzettséget igazoló okiratok hiteles másolatát, 90 napnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt vagy a kérelem feladását igazoló bizonylat másolatát, keresztlevél másolatát, lelkészi ajánlást, a pályázó adatkezelési nyilatkozatát arról, hogy a pályázati anyagot a pályázat elbírálásában részt vevők megismerhetik, nyilatkozatot arról, hogy pályázatának nyilvános ülésen történő elbírálásához hozzájárul-e, vagy kéri zárt ülés tartását.

Ellátandó feladatok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben meghatározott intézményvezetői feladatok. A vezetői megbízás 2014. augusztus 15-től kezdődően 5 évre szól. Az illetmény és egyéb juttatások megállapítása a hatályos jogszabályokban előírtak alapján történik. A munkakör legkorábban 2014. augusztus 15. napjától tölthető be.

A pályázat benyújtási határideje: 2014. június 23.

A pályázat benyújtásának módja: a pályázatot a Magyarországi Metodista Egyház szuperintendenséhez kell benyújtani postai úton, lezárt borítékban az alábbi címre: 1032 Budapest, Kiscelli u. 73., *Csernák István* szuperintendens. Kérjük, a borítékon tüntessék fel: „Intézményvezetői pályázat”.

A pályázat elbírálásának ideje, módja: a benyújtott pályázatokról a Magyarországi Metodista Egyház Egyháztanácsa dönt 2014. július 15-ig.

További információ: Csernák István, telefon: (+36) 1/250-1536, (+36) 20/334-4377, e-mail: csernak.istvan@metodista.hu

HÍREK, HIRDETÉSEK

Istentisztelet Gárdonyban

Június 8-án, vasárnap, pünkösd ünnepén 18 órakor evangélikus istentisztelet lesz a Velencei-tónál, a református gyülekezeti házban (Gárdony, Bóné Kálmán u. 8.).

Meghívó az ébredési konferenciára

Ébredési konferencia: amely tartalmas családi program, aktív pihenés, vidám közösségi alkalom, mindannyiunkat érintő komoly témákkal. Isten jelenléte megtapasztalásának és evangélikus testvéreinkkel való találkozásnak a helye.

Ahol egyéni érdeklődés szerint választhatjuk meg, hogy milyen témáról szeretnénk elgondolkodni; ahol együtt is lehet a család, de külön a családtagoknak koruknak megfelelő elfoglaltságot is kínálunk. Lehetőséget nyújtunk az elcsendesedésre és a vidám játékra, a hallgatásra és a kibeszélésre, Isten akaratának keresésére és a problémáink, terheink, kérdéseink megbeszélésére egyaránt. Személyes beszélgetésekre és gondolataink fórumszerű megosztására.

Helyszín: Sátoraljaújhely, Várhegy Üdülő. Időpont: június 22–25. Jelentkezni és bővebb információt kapni az *hajduszabolcsiegyhazmegye.lutheran.hu* és a *eke.lutheran.hu* honlapokon, illetve a 20/824-4840-es telefonszámon lehet.

Felvétel szakkollégiumba

A Magyar Protestáns Tanulmányi Alapítvány felvételt hirdet Protestáns Felsőoktatási Szakkollégiumába (1121 Bp., Eötvös út 35.). Információk a szakkollégiumról és a felvételi feltételekről az *mpta.hu* honlapon vagy az 1/391-9050-es telefonszámon kaphatók hétfőtől csütörtökig 9 és13 óra között. A jelentkezés beérkezési határideje június 15.

50 ÉVE HARANGÖNTÉS ŐRBOTTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
aranykoszorús harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk (harangjátékokat is) a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.

harangontes.hu – harangontode.hu

Levélcím: 2162 Őrbottyán, Rákóczi u. 121.
Mobil: 30/948-9575, fax: 28/361-770.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 8-ától június 15-éig

VASÁRNAP

9.00 / Pax Tv
Evangélikus istentisztelet
9.07 / Kossuth rádió
Szentlélek, ihlet, tehetség
9.25 / Duna World
Pünkösdölő
A Magyar Rádió gyermekkara
10.00 / ARD1 (német)
Pünkösdi evangélikus istentisztelet
11.15 / M1
Mai hitvallások
Lengyel Anna újságíró, evangélikus országosfelügyelő-helyettes
11.45 / M1
Evangélikus templomok
A kapolcsi és a hartai templom
13.00 / Pax Tv
Reformációi gálaest 2013
14.30 / Bartók rádió
Népzene – itthonról
Pünkösd

HÉTFŐ

10.00 / Bartók rádió
Hang-fogó
Miklósi András
Bach-műveket orgonál
10.00 / Pax Tv
Ez az a nap! 2013 (riportfilm)
10.04 / Kossuth rádió
Református istentisztelet közvetítése a pesterzsébeti templomból
Igét hirdet
Takaró Tamás lelkipásztor
12.30 / Kossuth rádió
A Szentlélek ajándékai
14.25 / Duna Tv
Pillangó
(magyar tévéfilm, 1970) (67')
15.05 / Bartók rádió
Pünkösd délután
Az MR gyermekkarának pünkösdi hangversenye
20.05 / Kossuth rádió
Pünkösd a művészetekben

KEDD

11.07 / Kossuth rádió
A Hely (riportműsor)
12.05 / Bartók rádió
Haydn: A teremtés (oratórium)
20.00 / Pax Tv
Kút (élő interaktív műsor)
Műsorvezető: Deák László evangélikus lelkész
20.00 / Corvinus Rádió (Sopron)
Lélekhangoló
Az Evangélikus Rádiómisszió műsora (corvinusradio.hu)
20.20 / M1
A csodacsapat
(francia filmvígjáték, 2012) (93')
21.35 / Duna Tv
A *stadion őrültjei*
(francia játékfilm, 1972) (85')
22.55 / M1
Incella kenyérért megy
(magyar filmszatíra, 2014)

SZERDA

5.15 / M1
Hajnali gondolatok
13.30 / Kossuth rádió
„Tebenned bíztunk eleitől fogva..."
A református egyház félórája
14.50 / Duna Tv
Építészet XXI
20.20 / M1
Szabadság tér '89
(történelmi magazin)
20.50 / M2
Lengyelország (magyar ismeretterjesztő film, 18. rész, 2013)
Varsó 1. – A királyi út
23.10 / M1
Szent József a Dobroda partján
(magyar dokumentumfilm, 2013)
23.15 / Duna Tv
Beavatás
Czakó Gábor televíziós esszéje

CSÜTÖRTÖK

7.35 / Duna Tv
Magyar klasszikusok új köntösben
15.05 / Duna World
Balatoni utazás
(magyar ismeretterjesztő sorozat)
Lacus Pelso
15.35 / Duna Tv
Másfélmillió lépés Magyarországon – 32 év múlva
(magyar ismeretterjesztő sorozat)
Börzsöny – Eltűnt kisvasutak, öreg vadászházak
20.35 / M2
Lengyelország (magyar ismeretterjesztő film, 19. rész, 2013)
A „magyar" Varsó
21.40 / Duna Tv
Dögkeselyű
(magyar játékfilm, 1982) (108')

PÉNTEK

5.20 / M1
Hajnali gondolatok
9.40 / Duna World
Őseink útján
(magyar ismeretterjesztő sorozat)
A „honfoglalók" indulása
12.05 / Bartók rádió
Orgonapont 2014
A fesztivál legemlékezetesebb pillanatai
14.50 / Duna Tv
Múzeumtúra – francia módra
(francia ismeretterjesztő sorozat)
17.00 / Pax Tv
Luther és a zsidók
19.35 / Bartók rádió
Az Angelica leánykar énekel
Michael Haydn: Pueri Dominum
22.15 / Duna World
Szabadság tér '89
(történelmi magazin)

SZOMBAT

7.40 / Duna Tv
Élő egyház
(vallási híradó)
8.10 / Duna Tv
Isten kezében
9.05 / M1
Történetek a nagyvilágból
(nemzetközi riportmagazin)
9.35 / M1
Vízi túra
(életmódmagazin)
13.03 / Petőfi rádió
Harmincak társasága – Petőfi TOP 30
14.30 / Bartók rádió
Népzene – újragombolva
Csík zenekar
21.05 / Duna Tv
Zűrzavar és éjszaka
(francia játékfilm, 1958) (91')
2.05 / M1
São Paulo
(francia dokumentumfilm, 2013)

VASÁRNAP

7.20 / Duna Tv
Lyukasóra (irodalmi műsor)
9.00 / Pax Tv
Evangélikus istentisztelet közvetítése a budavári templomból
9.30 / ZDF (német)
Evangélikus istentisztelet
10.04 / Kossuth rádió
Evangélikus istentisztelet közvetítése Vadosfáról
Igét hirdet
Mihácsi Lajos lelkész
10.45 / M1
Biblia és irodalom
10.55 / M1
Baptista magazin
21.04 / Kossuth rádió
Rádiószínház
Emlékek négy hangra
0.15 / TV2
A felolvasó
(amerikai–német filmdráma, 2008) (111')

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (június 8.)
Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok. Jn 14,18 (Zsolt 17,8; Jn 14,23–27; ApCsel 2,1–18; Zsolt 148) A tanítványok bizony árván maradtak. Mennybemenetel után a Jézussal átélt csodálatos történetük megszakadt, korábbi életükhöz már nem volt visszaút. Az árvák keserves sorsa: az elvesztett múlt fájó emléke és a jövő kilátástalansága miatti szorongás lett az osztályrészük. Végzetes tragédiához vezetett volna, ha ez az állapot tartósan fennmarad. Ez Júdás esetében be is következett, de a többiek ámulva élték át Jézus ígéretének beteljesülését: pünkösdkor eljött! Azóta újra és újra eljön, minden értelmet meghaladó módon a Lélek által – hozzám és hozzád is!

Hétfő (június 9.)
Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Mt 16,26a (Hós 14,4b; Mt 16,13–19; 1Kor 12,4–11; Énekek 1,1–2,7) Az emberek többnyire a „legek világában" keresik a boldogságukat. A világot akarják meghódítani úgy, hogy felküzdik magukat a legmagasabb hegy csúcsára, lemerészkednek az óceán legmélyére, túlélésre törekszenek a legszélsőségesebb körülmények között, ki akarják vívni a legnagyobb nézőszámot a médiában, létre akarják hozni a legsikeresebb vállalkozást a gazdaságban, el akarják nyerni a legnagyobb elismerést a tudomány területén… Csak egy „apróságról", a lelkükről feledkeznek meg. Pünkösdi Lélek, gyógyítsd a lelki kárvallottakat!

Kedd (június 10.)
Legyen velünk Istenünk, az Úr, ahogyan őseinkkel volt. 1Kir 8,57 (Zsid 6,11–12; ApCsel 4,23–31; Énekek 2,8–3,11) El a konvenciókkal! Bontsuk le a múltunkat, építsük a jövőnket! „Szép új világunkban" nem tudunk mit kezdeni az ősökkel, a múlt örökségével. Az új lehetőségek bűvöletében az emberek elsőként az Istennel való kapcsolatukat szokták leépíteni. Salamon király a maga korában a nagy újítások embere volt Izraelben, de ezzel együtt határozottan elkötelezte magát az ősöket megtartó Isten mellett. Templomszentelési imájában nem a formális vallásosság igényét fejezi ki, hanem azt kéri Istentől, hogy legyen élő kapcsolatban a jelenben élőkkel úgy, mint az ősökkel volt.

Szerda (június 11.)
Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket. 1Jn 1,9 (Zsolt 51,5; ApCsel 8,/9–11/12–25; Énekek 4,1–5,1) Ha gondosan eltüntetem a nyomokat, ha jó alibit tudok igazolni, megúszhatom a büntetést – ezzel a hamis reménységgel áltatja magát a bűnelkövető. Mi, akik az egyházban élünk, nem soroljuk magunkat a bűnözők közé, bűneink nem ütik meg a bűnözés mértékét. Könnyen fölmentjük magunkat, de ezzel a bűn nem szűnik meg. Jézus magára veszi megvallott bűneinket. Hű és igaz – nem büntet, hanem bűnhődik helyettünk. Amit nem adtunk át neki, az továbbra is minket terhel.

Csütörtök (június 12.)
Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be. Jel 3,8b (Ézs 42,16b; ApCsel 11,1–18; Énekek 5,2–16) Ajtók, portálok, nagykapuk, kiskapuk… Vannak ajtók, amelyek megnyílnak, vannak, amelyek zárva maradnak előttünk. Nem minden nyitott ajtón célszerű belépni, nem minden zárt ajtót érdemes ostromolni. De van egy ajtó, mely hívogatóan megnyílik mindenki számára. Nem földi sikert, előnyt, érvényesülést ígérve, hanem örök életet kínálva. *„Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, megtartatik."* (Jn 10,9) Az ajtó nyitva, de nekünk kell belépni rajta.

Péntek (június 13.)
Tarts meg engem, Istenem, mert hozzád menekültem! Zsolt 16,1 (Zsid 11,23; ApCsel 11,19–26; Énekek 6,1–7,10) A bajban minden fűszálba belekapaszkodik az ember. Szorult helyzetben az emberek nem nézik, hogy kitől jön a segítség, és zokszó nélkül elfogadják a feltételeket. Anyagi szükségben sokan elfogadják a tisztességtelenül magas uzsorakamattal nyújtott hitelt is. Ha megkapták a segítséget, akkor szabadulni igyekeznek a hitelezőtől, nem akarnak vele kapcsolatban maradni. A zsoltár írója Istenhez menekül, tőle vár segítséget, és vele akar maradni. Nem alkalmi segítségre vágyik, hanem tartós kapcsolatra. Nem valamit kér Istentől, hanem önmagát ajánlja Isten szeretetébe, mintha azt mondaná: fogadj örökbe, tarts meg magadnak, hadd legyek a tiéd!

Szombat (június 14.)
A szeleket tette követeivé, a lángoló tüzet szolgájává. Zsolt 104,4 (ApCsel 27,15; ApCsel 18,1–11; Énekek 7,11–8,14) A szél és a tűz pünkösdi szimbólumok. Hatalmas erők nyilvánulnak meg bennük. Ezek az erők hozhatnak pusztulást vagy áldást. A szél letarolhatja a föld felszínét, és hasznos energiával láthatja el a háztartásokat. A tűz semmivé teheti féltett értékeinket, ugyanakkor melegével megteremti az élet lehetőségét a földön. Pünkösdkor Isten a szeleket tette követeivé, a lángoló tüzet szolgájává, de az igazi erő nem a holt elemekben, hanem a Szentlélek által valósult meg. Az erő, szeretet és józanság Lelke nem fákat csavart ki, nem épületeket döntött romba, hanem emberek szívét, lelkét, gondolkozását változtatta meg. Ezt csak ő képes megtenni ma is. Kérjük őt ifjúsági énekek soraival: „Szentlélek! Söpörj végig az országon – hozd az újulást, hozd a szabadulást! Jöjj szent, tiszta láng! Tüzet fogjon e fásult világ!"

■ Győri Gábor

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu. • **EvÉlet on-line**: www.evangelikuselet.hu. • **Hirdetésfelvétel**: hirdetes@evelet.hu.
Előfizetés: elofizetes@evelet.hu. • **Szerkesztőség**: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108, 20/824-5519; fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Balla Mária (maria.balla@lutheran.hu).
Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu).
Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). **Korrektor**: Fedor Sára (sara.fedor@lutheran.hu).
Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Károly György Tamás (evelet@kgyt.hu). **Munkatárs:** Kinyik Anita (kinyik.anita@lutheran.hu).
Rovatvezetők: dr. Hafenscher Károly – Régi-új liturgikus sarok (hafo@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghelyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu), Tamásy Tamás – Új nap – új kegyelem (tamytam@t-online.hu). **Szerkesztőbizottság:** Adámi Mária, B. Walkó György, dr. Fabiny Tamás, Horváth-Hegyi Áron, Kendeh K. Péter, Kiss Miklós, Orosz Gábor Viktor, Prőhle Gergely, Radosné Lengyel Anna, T. Pintér Károly.

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228, 20/824-5518; fax: 1/486-1229.
Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu). **Nyomdai előállítás**: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán. **Árusítja** a kiadó. **Terjeszti** a Magyar Posta Zrt. **Terjesztési ügyekben reklamáció** a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág ingyenes telefonszámán: +36-80/444-444 és a Luther Kiadónál. • INDEX 25 211, ISSN 0133-1302.

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3575 Ft, fél évre 7150 Ft, egy évre 14 300 Ft, európai országba egy évre 48 100 Ft (172 euró), egyéb külföldi országba egy évre 56 320 Ft (201 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével regisztrálni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.